

7.

СДЛУЈ '81.

СОЈУЗОТ
НА
ДРУШТВАТА
НА
ЛИКОВНИТЕ
УМЕТНИЦИ
НА
ЈУГОСЛАВИЈА
ЈА
ПОСВЕТУВА
ОВАА
ИЗЛОЖБА
НА
40-ГОДИШНИНАТА
ОД
ВОСТАНИЕТО
И
РЕВОЛУЦИЈАТА

СОЈУЗ
НА
ДРУШТВАТА
НА
ЛИКОВНИТЕ
УМЕТНИЦИ
НА
ЈУГОСЛАВИЈА

МУЗЕЈ
НА
СОВРЕМЕНАТА
УМЕТНОСТ
НА
СКОПЈЕ

ОКТОМВРИ-НОЕМВРИ
1981
ГОДИНА

Главниот град на Социјалистичка Република Македонија, овојпат е домќин на ликовните уметници од цела Југославија. Впрочем, Скопје, а заедно со него и ликовните уметници на Југославија ја слават 40 годишнината од востанието на народите на Југославија во ослободителната војна.

Оваа манифестација е од значење и поради тоа што пак се најдовме заедно со своите дела и на особена средба, со колегите од сите републики и со домаќините, македонските колеги.

Сојузот на ликовните уметници на Југославија настојува да ги зближи резултатите на сите ликовни творци, да ги понане современите тенденции и резултати на нашата работа.

И овојпат е видливо дека современата ликовна уметност според своите настојувања и резултати, според својата ширина и интерес се наоѓа во јадрото на европската културна современост и дека со широката творечка слобода во самоуправното социјалистично општество е нејзин видлив репрезентант.

Ликовните уметници на Југославија како носители на ликовното дело на југословенската културна современост, не само што ја носат репрезентацијата на истата, туку и самиот здружен труд. Трудот нано и секој друг, личниот и општествениот труд, е здружен со трудот на целонупната работничка класа, па така и нејзиниот репрезентант.

Уверен сум дека треба да се трудиме ваквите заеднички изложби да бидат почетни и сеопфатни нано најдобар начин за ширењето на спознајноста на нашите резултати и за нас самите, како чинители на современата култура на југословенските народи и народности.

За реализацијата на оваа значајна манифестација им благодариме на целиот Сојуз и на друштвата, а посебно на домаќините, ликовните уметници на СР Македонија.

Стипе СИКИРИЦА

Претседател на Сојузот
на друштвата на ликовните
уметници на Југославија

The capital of Socialist Republic of Macedonia is this time host of visual artists from all Yugoslavia. In Skopje and with it, they celebrate the 40 years of the insurrection of the Yugoslav nations in the liberation war.

This manifestation is significant also because we again met, with our works and personally, with colleagues from all our republics and naturally from Macedonia.

The Association of Yugoslav visual artists makes efforts to bring near the results of all the visual artist and to show the contemporary attempts and results of our work.

It is evident, this time as well, that the contemporary visual art with its efforts and results, its breadth and interest, stands in the centre of the contemporary European culture and that it represents, with its wide creative liberty, our system of socialistic self-management.

The Yugoslav visual artists as the bearers of the visual part in the contemporary Yugoslav culture more and more represent also the associated work. They represent work as any other, private and social, associated with the work of the entire working class.

I am convinced that we have to make efforts such all-round expositions to be frequent being the best way for spreading the idea of our results and ourselves as creators of contemporary culture of Yugoslav nations and nationalities.

For realization of this important manifestation we owe thankfulness to the Association and all the societies, but specially to our hosts the visual artists of Socialist Republic of Macedonia.

Stipe SIKIRICA

President of the Association
of Societies of Yugoslav
visual artists

ДРУШТВО
НА
ЛИКОВНИТЕ
УМЕТНИЦИ
НА
БОСНА И
ХЕРЦЕГОВИНА

ЈОСИП АЛЕБИЋ
СЕИД ХАСАНЕФЕНДИЋ
БОШКО КУКАНСКИ
РАТКО ЛАЛИЋ
ФРАЊО ЛИКАР
ЖЕЛИМИР МИЛАДИН
БЕКИР МИСИРЛИЋ
НИКОЛА ЉИРИЋ
САЛИМ ОБРАЛИЋ
ЉУБОМИР ПЕРЧИНЛИЋ
МЕХМЕД ЗАИМОВИЋ

Селекцијата на Босна и Херцеговина на VII изложба на Сојузот на друштвата на ликовните уметници на Југославија е еден можен поглед врз моментните, релевантни појави и личности во нејзината уметност и според критериумот на Уметничкиот совет на ова Друштво. Фактот дека меѓу излагачите се наоѓаат и седум автори кои беа учесници и на претходната таква изложба во Сараево, во 1975 година, може да нè наведе на помислата за **статус кво**, за виталитетот на само одредени уметнички текови и одамна усвоени ликовни начела. Меѓутоа, ситуацијата е суштински поинаква. Многу работи се изменија и во ликовната клими на Републиката и во опусот на самите уметници. Сè повидентно е будењето на новите сили. Од Академиите за ликовни уметности веќе излега неколку генерации, а неколку членови од првата генерација, профилисаа во маркантни уметнички личности кои, несомнено имаат здив да истражат и да ја доведат до крај својата ликовна замисла. Средната генерација и личностите кои се појавија при крајот на седмата и во почетокот на осмата деценија се уште поприсутни, а нивното дело и во морфолошка и во иконолошка смисла трпи промени, но не на планот на докажување на информираноста и на помодната актуелност, туку, и понатаму, на планот на автентичната ликовност. Се разбира, постојат и тие чија структура на делата не претрпела никакви позначајни поместувања во ниедна смисла. Во секој случај, ликовната уметност на Босна и Херцеговина и сега е одраз на југословенската ситуација во мало и на истото симултано постоење на целиот спектар на уметнички текови, лични концепции и сензибилитети.

Постоењето на фигурацијата во вид на оние нејзини поетики кои владееле во југословенската уметност меѓу двете војни, на ова подрачје ни подоцна не му недостигало, меѓутоа, нејзината обно-

ва во оние видови какви што ја зафаќа уметноста на седумдесеттите години, е доминантно обележје и на босанскохерцеговинската уметност, и кај нејзините најизразити претставници тоа е скоро симбол на генерациска припадност, при што во фигурацијата каква што тие негуваат, во дефинирањето на обликот се оди до таков занаетски, но не и до празно фактографски перфекционизам. Кај нив е избегната можната испразнетост, со помошта на среќниот избор на содржината и со метафизичкото зрачење на насликаните предмети. Од друга страна, фигурацијата на поекспресивната звучност е повеќе свртена кон покритичниот поглед на светот и дефинирањето на одредена идеја или порака, отколку кон проблемите на изведувачкото совершенство. Иако во помала мера, сликарството на експресивната фигурација понекогаш делува потубедливо и попровокативно за духот и окото.

Фантастично-надреалниот штимунг на сликата се задржал и понатаму кај неколкумина поранешни поборници на оваа тенденција и поретко го сртнуваме кај авторите кои во босанскохерцеговинската уметност со афирмација се здобиваат во текот на осмата деценија.

Апстрактните тенденции и понатаму, во својот асоцијативен, лирски или геометриски вид, се присутни во онаа мера во која тоа и досега сме највикнале да го гледаме во уметноста на ова подрачје, а преку делата на некои помлади автори се дојде и до пробивот на овој вид на апстракцијата што е близок до „сликарството на обоеното поле“. Во секој случај, на видовите на апстракцијата можеме да им видиме благодарни за првите чекори во превозмогнувањето на конзервативниот естетски вкус на средината.

Обиди на спротивставување на класичните медиуми и на некои авангардни тенденции во таа смисла (ако го исклучиме Браќо Димитриевиќ, како

член на ова Друштво) на ова поднебје немало, а осамена е и проблематиката блиска до првичното сликарство, во која, од една страна, се демонстрира процесот на самото настанување на сликата со напесување на рамномерни и контролирани потези на четката и, од друга страна, функцијата на различните тонови на една боја.

Описувачки ја бегло босанскохерцеговинската ликовна ситуација, неопходно беше да се употреби традиционалната терминологија, но свесни сме дека во наброените стилски одредници не можеме да ја вклопиме целата уметност на втората половина на осмата деценија; и овде, како, впрочем, и во другите средини постојат и оние индивидуалности на граничните меѓи на уметничките текови. Меѓутоа, пред проблемот на недоволниот одзив, а веќе станала традиција некои автори да се оглушуваат на поканата на Друштвото рамноправно да учествуваат во изборот на делата за вакви изложби, презентираните дела од Босна и Херцеговина не мо-

раме да ги сметаме како „антологиска кодификација“, ниту доволни за согледување на погоре наброените текови. Уште повеќе затоа што поради таквото неодзивање во селекцијата не се претставува ниеден графичар. Па, ако селекцијата не е верна слика на постојните движења, тогаш е верна слика на творечките определувања на застапените автори и на нивните истражувачки постапки кои најдобро сведочат за нивните секогаш нови можности и нови квалитативни придонеси на нашата уметност што е највидливо, да се потсетиме на VI изложба, кај авторите кои учествуваа во неа. Тоа што доминираат сликарите на пејзажот не е само плод на традиционалната вкоренетост на овие уметници во својата почва, во најблиската околина и на сложните на сопственото минато, туку е повеќе знак на едно општо „враќање дома“ во големиот дел на современата светска уметност.

Мелиха Хусеџиновиќ

ЈОСИП АЛЕБИЋ

ЈОСИП АЛЕБИЋ

Обала 13, 71 000 Сараево
Роден 1945 година во Осиек.
Завршил Академија за ликовни уметности во
Белград.

1

Земјишта I, 1980, масло, 139 x 198 см.

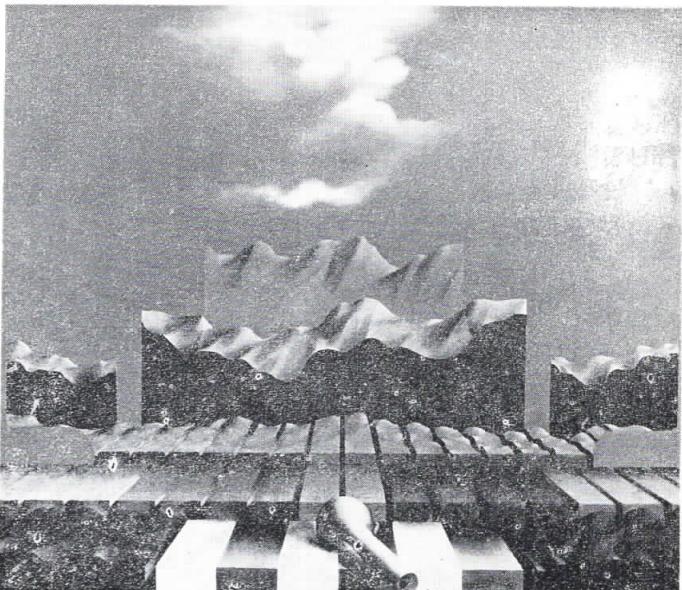
2

Земјишта II, 1980, масло, 139 x 198 см.

3

Земјишта III, 1981, масло, 139 x 198 см.

СЕИД ХАСАНЕФЕНДИЋ

СЕИД ХАСАНЕФЕНДИЋ

Социјалистичке револуције 19/17
71 000 Сараево
Роден 1935 година во Брчко.
Завршил Академија за ликовни уметности
во Загреб.

4

Реминисценции I, 1981, масло, 150 x 120 см.

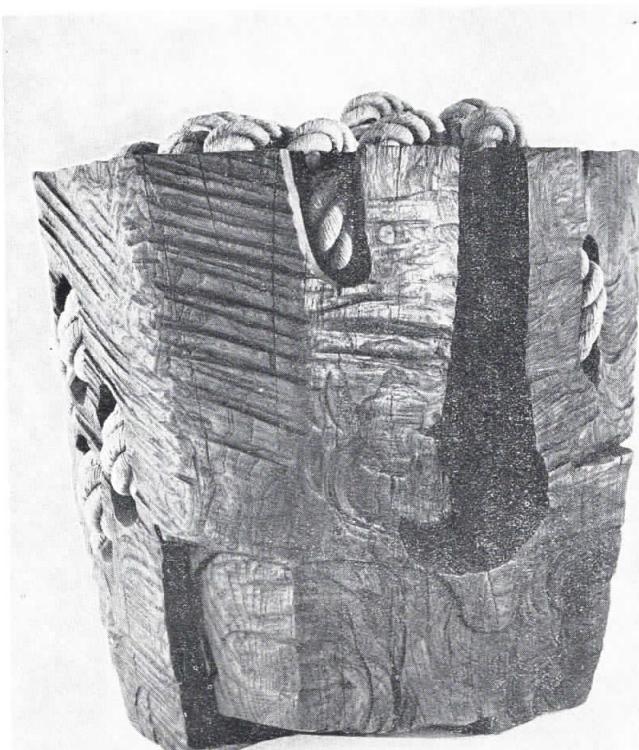
5

Реминисценции II, 1981, масло, 150 x 120 см.

6

Урбанизиран пејзаж II, 1980, масло, 120 x 100 см.

БОШКО КУЌАНСКИ

БОШКО КУЌАНСКИ

Цемала Бједиќа 78,
71 000 Сараево
Роден 1931 година во Крбавици кај
Т. Кореница.
Студирал историја на уметноста
на Физолофскиот факултет во Белград.

7

Устоличување на пролетта, 1979, дрво и јаже,
Х-140 см.

8

Преобразување, 1979, дрво и јаже, Х-60 см.

9

Плод, 1979, дрво и јаже, Х-48 см.

РАТКО ЛАЛИЌ

РАТКО ЛАЛИЌ

Кута бб, Високо.
Роден 1944 година во Високо.
Завршил Академија за ликовни уметности
и постдипломски студии во Белград.

10

Траги во снегот, 1979/80, масло, 180 x 140 см.

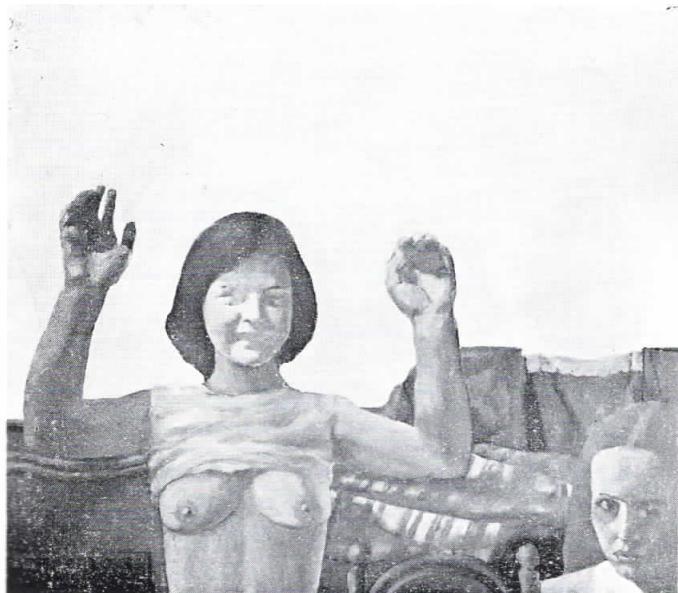
11

Корења IV, 1980, масло, 180 x 140 см.

12

Врби, 1980/81, масло 180 x 140 см.

ФРАЊО ЛИКАР

ЖЕЛИМИР МИЛАДИН

ФРАЊО ЛИКАР

Ленинова 127 б, 71 000 Сараево
Роден 1928 година во Вараждин.
Државна школа за ликовна уметност завршил
во Сараево.

13

Би сакала на југ во Јукатан, 1980, масло,
85 x 124 см.

14

Командос со лице на будистички минах, масло,
95 x 124 см.

15

Близок допир на големо патување, 1979, масло,
104 x 123 см.

ЖЕЛИМИР МИЛАДИН

Рударска 47, Мостар
Роден 1942 година во Мостар.
Академија за ликовни уметности и специјалка
завршил во Белград.

16

Златен брег, 1974/75, масло, 165 x 140 см.

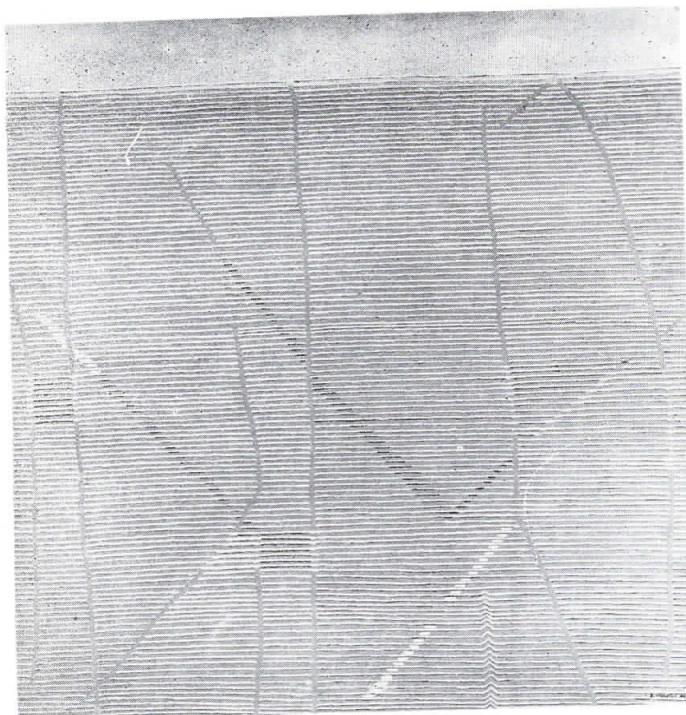
17

Брод „Ист“ локомотива со автопортрет, 1978, масло
135 x 150 см.

18

Мајка Милева, 1980, масло, 135 x 145 см.

БЕКИР МИСИРЛИЋ

БЕКИР МИСИРЛИЋ

Душна Кошчице 13, Бања Лука
Роден 1931 година во Бања Лука.
Завршил Виша педагошка школа — ликовен отсек.

19

Бела висорамнина IV, 1981, масло, 135 x 135 см.

20

Бела висорамнина V, 1981, масло, 135 x 135 см.

21

Бела висорамнина VI, 1981, масло, 135 x 135 см.

НИКОЛА ЊИРИЋ

НИКОЛА ЊИРИЋ

Драге Палавестре 9а, Мостар
Роден 1921 година во Љубчу кај Дубровник.
Академија за ликовни уметности и мајсторска
работилница на Августинчиќ завршил во Загреб.

22

Облинувани делови на стебло II, 1978, дрво,
X — 120 см.

23

Знак VIII, 1977, дрво, X — 136 см.

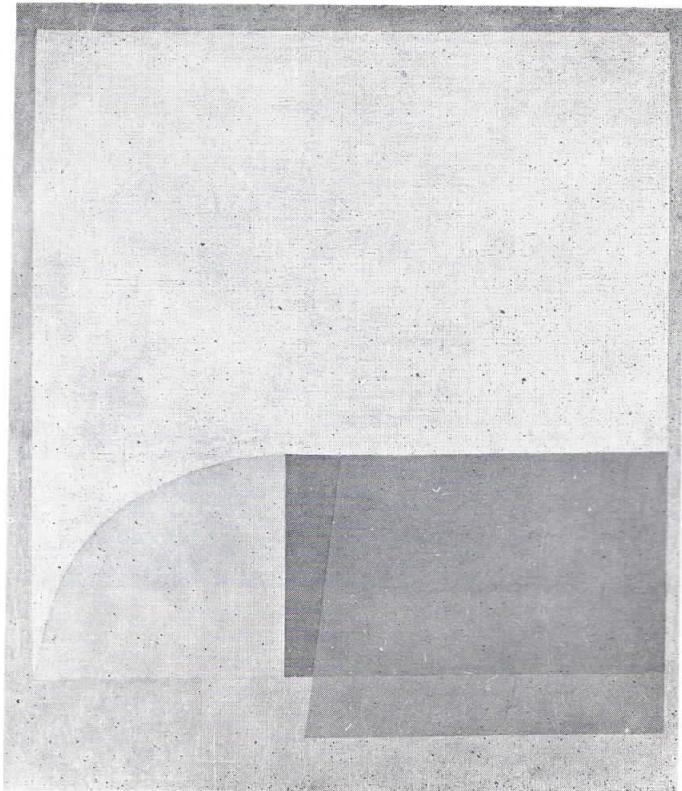
24

Располовена скулптура, 1980, дрво, X — 160 см.

САЛИМ ОБРАЛИЌ

ЉУБОМИР ПЕРЧИНЛИЌ

САЛИМ ОБРАЛИЌ

М. Џуџе 10, 71 000 Сараево
Роден 1945 во Маглаја.
Завршил Академија за ликовни уметности и
постдипломски студии во Белград.

25

Татковиот алат, 1981, масло, 135 x 135 см.

26

Татковиот алат VIII, 1981, масло, 135 x 135 см.

27

Татковиот алат IX, 1981, масло, 135 x 135 см.

ЉУБОМИР ПЕРЧИНЛИЌ

Зеничког одреда 5/16, Зеница
Роден 1939 година во Зеница.
Академија за ликовни уметности завршил во
Белград.

28

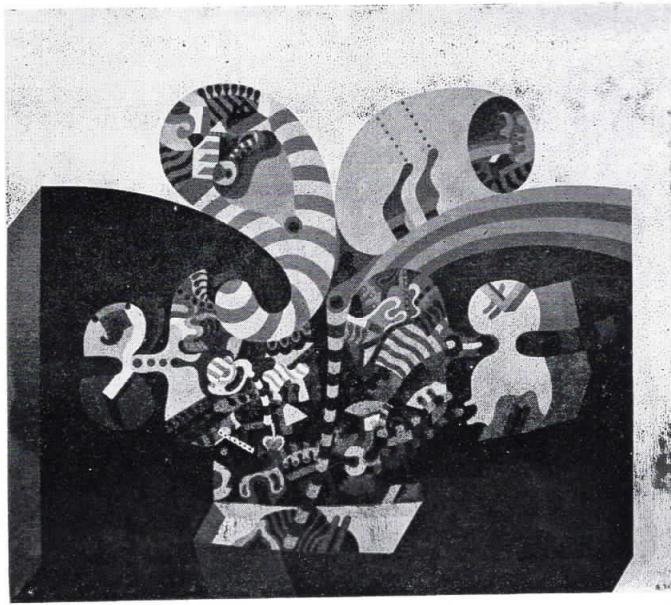
Слика K4, 1980, масло, 160 x 130 см.

29

Слика K6, 1980, масло, 160 x 130 см.

30

Слика K5, 1979, масло, 150 x 120 см.

МЕХМЕД ЗАИМОВИЋ

Краља Томислава 16, 71 000 Сараево
Роден 1938 година во Тузла.
Школа за применета уметност завршил во Сараево.

31

Едно зимско утро, 1979, масло, 130 x 150 см.

32

Звукот на мојот сон, 1979, масло, 130 x 150 см.

33

Два соништа, 1980, масло, 130 x 150 см.

ДРУШТВО
НА
ЛИКОВНИТЕ
УМЕТНИЦИ
НА
ЦРНА
ГОРА

ЛУКА БЕРБЕРОВИЋ
ЉУБОМИР БРАЈОВИЋ
ДРАГО ЃУРОВИЋ
ФИЛИП ЈАНКОВИЋ
МИХАЈЛО ЈОВИЧЕВИЋ
СМАИЛ КАРАИЛО
БОШКО ОДАЛОВИЋ
ЃОРЂИЕ ПРАВИЛОВИЋ
ВОЈО СТАНИЋ
ВОЈО ТАТАР

Црна Гора, нејзината традиција, атмосферата и контрастите на природата веќе подолго време се присутни како инспирација за сликарите и сугестивно се прикажани во делата на поголемиот број водечки црногорски и југословенски уметници. Така што, љубовта спрема наследството и изразито медитеранско поднебје, добија решавачка улога во определбите на црногорските сликари.

Развивајќи се покрај помодните текови на машинско-компјутерскиот свет и неговиот одраз во ликовниот живот, оваа уметност ја помирува руралната и индустриската епоха, наоѓајќи извесен шарм и во минатото. Сликарите се придржуваат на границите на класичниот сликарски формат и го прифаќаат штафелајското сликарство и неговите атрибути. Помал број уметници уживаат во негирањето на фигуративното, додека повеќето од нив светот го набљудуваат во знакот на предметните симболи, согледувајќи ги и егзистенцијалните ситуации и проблемите со кои се соочува човекот на современието. Па сепак, црногорските уметници во извесна смисла покажуваат отпор спрема тенденцијата на претерано радикалниот модернизам. Во реализацијата на одделни решенија присутни се главно средствата на традиционалниот уметнички израз со тоа што класичните атрибути, материјалноста, длабочината и штимунгот излегуваат од реалистичниот контекст, откривајќи ја трансцеденталната природа на претставената глетка, создавајќи индивидуални визии со особен печат на личноста претежно во духот на неонадреализмот, експресионизмот, поетскиот и магичниот реализам.

Бројната надреалистичка фантастика со своите високоорганизирани облици и со енigmатските форми ни зборува за неомебените изразни можности на нашите ликовни уметници. Хуморот и алгоритетата се сменуваат со извесна психоделична клима. Недвосмисленот примат на фигурацијата која се движи кон една поавтентична и сликарски побогата концепција ја поврзува и групата која на оваа изложба го репрезентира црногорското сликарство. Повеќето автори му припаѓаат на кругот на фантастичната фигурација кај кои усогласувањето на визионерството е повеќе или помалку успешно спроведено со изразните и стилистичките проблеми. Кај повеќето од овие уметници димензијата на сликарството проникнува во доменот на сонот и на бизарните координати на времето и просторот. Реалниот предмет е доведен во двосмислена и апсурдна ситуација со разреден психолошки штимунг додека конечниот израз зависи од индивидуалната вештина. Во прашање се афирмирите творци на средната генерација кои со силата на својата индивидуалност го развиваат и го варираат автентичниот идеен свет. Па сепак, духовните погледи на нашите сликари и начинот на оформувањето на светот што ги опкружува покажува значителни разлики во гледиштата.

Духовноста на мизансцената и бизарните споеви во кадарот херметичниот свет на симболите и ситуациите кај Војо Станиќ се подредени на чисто ликовни барања.

Стремежот за промена на ставот изразен кај Смаил Каракило кој светот на мафесаните инти-

мистички простори го заменува со интересирањето за позвучен и поцврст предметен свет и новото видување на урбаната секојдневница.

Необичните споеви на предметната инвентура, тесната врска со приморската атмосфера и со традицијата е присутна кај Ѓорѓе Правиловиќ, додека сложениот момент на фабулата како и симболите на одминливоста и осаменоста ги карактеризираат работите на Лука Берберовиќ. Бошко Одаловиќ е визионер кој ги третира глетките на болеста и резигнацијата, инсистирајќи на материјализација и заститеност на просторот.

Експресионистичката метафора на животните маки, но и реалниот исказ на драмски акценти ги сретнуваме кај Драго Ѓуровиќ, сликар и скулптор, како и кај Љубо Брајовиќ. Ѓуровиќ покажува висок изведувачки досег со минуциозно описување на духот на формата и пронаоѓање на трогателност во секојдневното, додека Брајовиќ третира антропо-

морфизам во духот на грчевитата и неспокојна експресионистичка традиција.

Михајло Јовичевиќ инсистира на монументални пропорции на платното и на драматика која не е спроведена со мотив, туку повеќе е насочена кон визуелните ефекти.

Кај Војо Татар и Филип Јанковиќ забележуваме воспитано чувство за убавината на обликот и атмосфера во рамките на различни проседеа.

Пределите на Војо Татар се метафорично поетски доживувања на природата како содржинска појдовница со вешта употреба на изразните средства додека ликовната комуникација на Филип Јанковиќ се темели врз стишаната лирска префинетост во која носител на збивањата е интимистички сферната предметност.

Ратка Цветковиќ

ЛУКА БЕРБЕРОВИЋ

ЛУКА БЕРБЕРОВИЋ

Адреса: Морињ
Роден 1934 година во Морињ
Завршил Академија за ликовни уметности во Белград.

34

Стара кокета, 1979, масло, 98 x 112 см.

35

По прославата, 1980, масло, 140 x 132 см.

36

Творче, 1981, масло, 144 x 130 см.

ЉУБОМИР БРАЈОВИЋ

ЉУБОМИР БРАЈОВИЋ

Загорич бб, Титоград
Роден 1934 година во Скадар, Албанија.
Завршил Академија за ликовни уметности во Белград.

37

Старица, 1979, масло, 100 x 70 см.

38

Пензионери, 1977, масло, 57 x 40 см.

39

Продавачи на костени, 1981, масло, 52 x 34 см.

ДРАГО ЃУРОВИЋ

Трг Ивана Милутиновића 5, Титоград
Роден 1923 година во Даниловград.
Завршил Академија за ликовни уметности во
Белград.

40

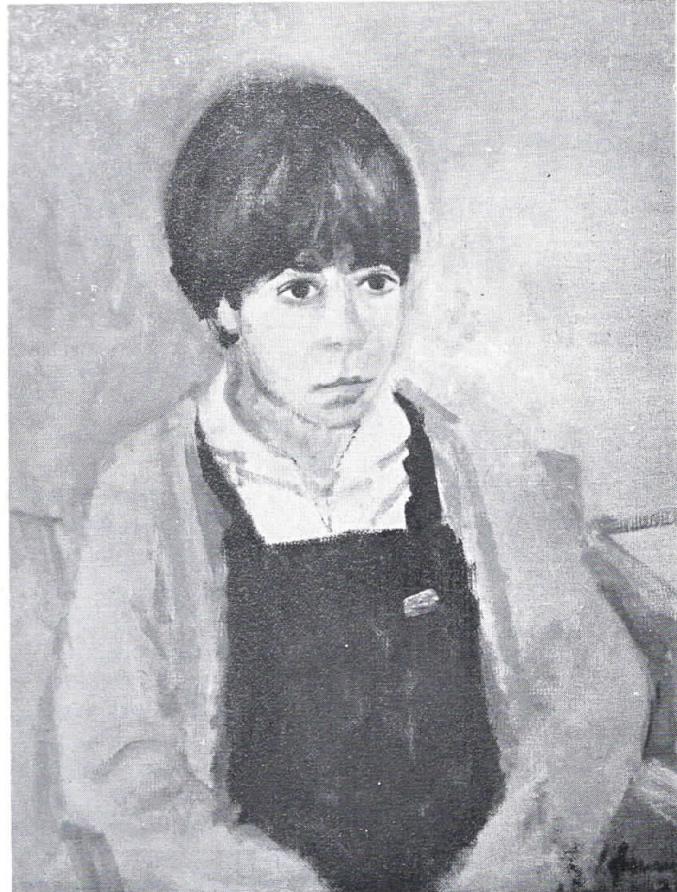
Самораница, 1976, масло, 60 x 45 см.

41

Ана, 1980, масло, 100 x 70 см.

42

Портрет на Н.М., 1977, масло, 60 x 45 см.

ФИЛИП ЈАНКОВИЋ

Горња Горица бб, Титоград
Академија за ликовни уметности завршил во
Белград.

43

Марина, 1979, масло, 60 x 70 см.

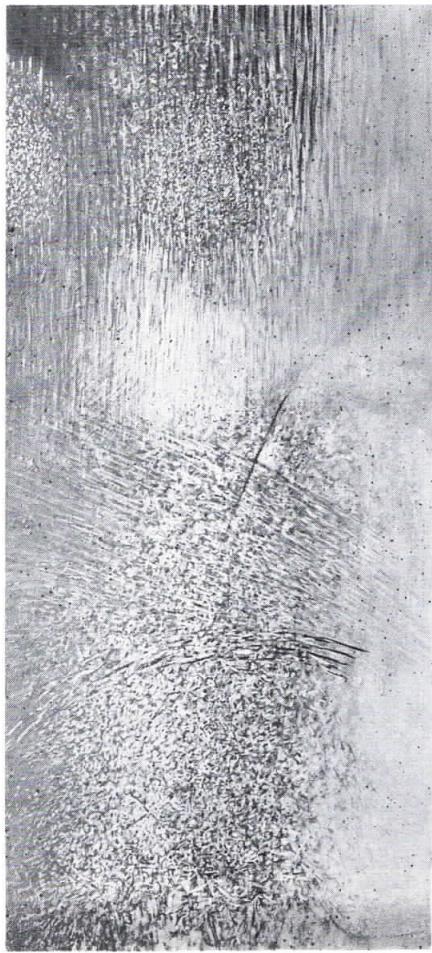
44

Цвеќе, 1980, масло, 60 x 70 см.

45

Цвеќе I, 1981, масло, 60 x 75 см.

МИХАЈЛО ЈОВИЧЕВИЋ

МИХАЈЛО ЈОВИЧЕВИЋ

Бајице, Цетиње
Роден 1939 година во Фоча.
Академија за ликовни уметности завршил во
Белград.

46

Композиција, 1980, масло, 60 x 150 см.

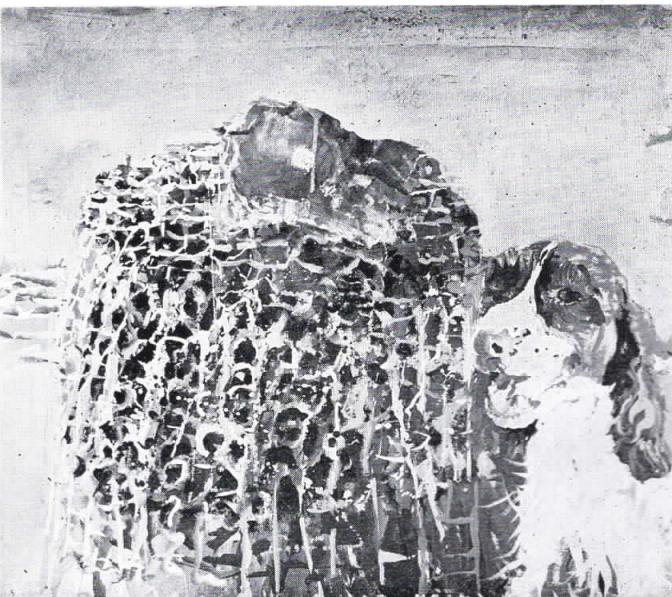
47

Композиција, 1981, масло, 100 x 150 см.

48

Композиција, 1981, масло, 100 x 150 см.

СМАИЛ КАРАИЛО

СМАИЛ КАРАИЛО

Марка и Енгелса 16/IV, Титоград
Роден 1940 година во Цетиње.
Академија за ликовни уметности завршил во
Белград.

49

Слика, 1978, темпера, 150 x 70 см.

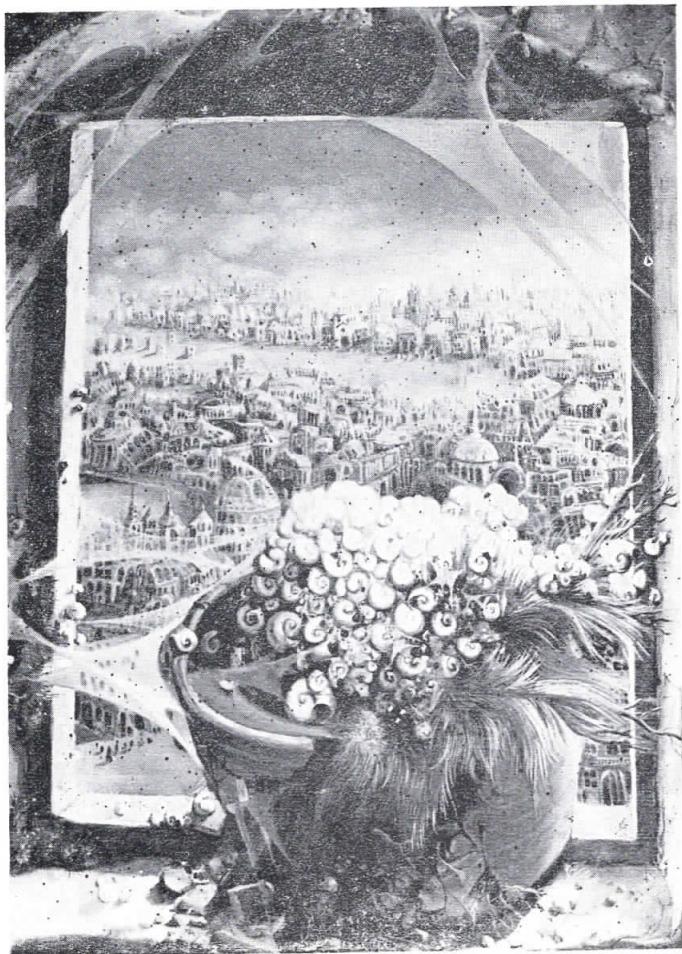
50

Зелена слика, 1977, масло, 150 x 65 см.

51

Кошница, 1976, масло, 86 x 65 см.

БОШКО ОДАЛОВИЋ

БОШКО ОДАЛОВИЋ

Четврта пролетерска 2, Титоград
Роден 1935 година во Грашово.
Уметничка школа завршил во Херцег Нови.

52

Прозорец, 1980, масло, 42 x 54 см.

53

Крик, 1980, масло, 25 x 35 см.

54

Сењавање, 1976, масло, 43 x 54 см.

ГОРГИЕ ПРАВИЛОВИЋ

ГОРГИЕ ПРАВИЛОВИЋ

Савина, бб, Херцег Нови
Роден 1925 година во Цетиње.
Академија за ликовни уметности завршил во Белград.

55

Црквата Св. Николе, 1980, масло, 140 x 114 см.

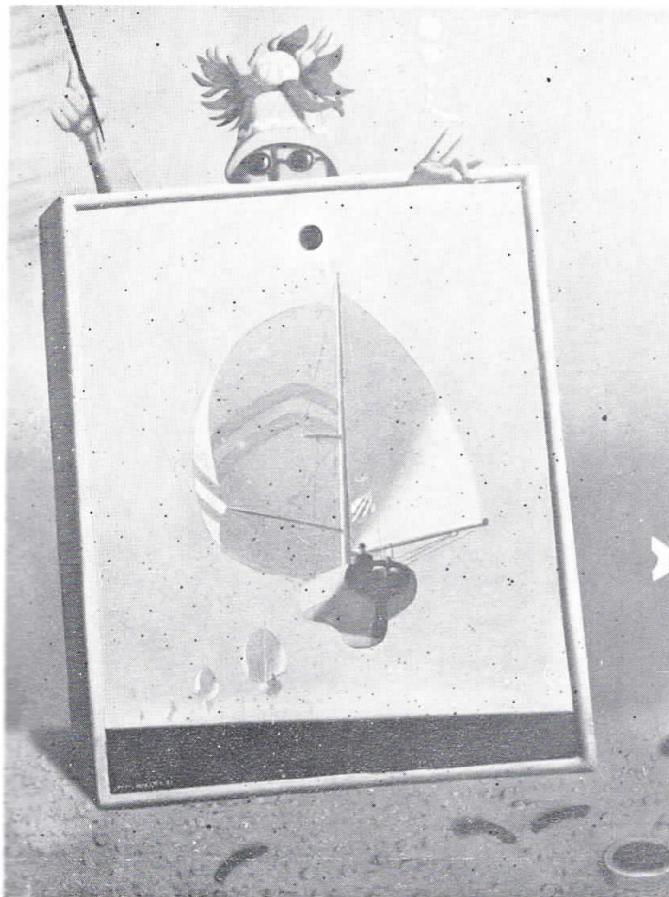
56

Ватерполистот на Јадран, 1981, масло,
139 x 117 см.

57

Врша, 1981, масло, 128 x 120 см.

ВОЈО СТАНИЋ

ВОЈО СТАНИЋ

Обала 1, Херцег Нови
Академија за ликовни уметности завршил во
Белград.

58

Едрилица, 1979, масло, 100 x 100 см.

59

Мост, 1980, масло, 73 x 50 см.

60

Улица, 1978, масло, 54 x 70 см.

ВОЈО ТАТАР

ВОЈО ТАТАР

С. Марковића 32, Титоград
Роден 1930 година во Његуш.
Средно уметничка школа завршил во Херцег Нови.

61

На стариот мост, 1979, масло, 60 x 80 см.

62

Котор со вршката, 1978, масло, 60 x 80 см.

63

Дома, 1980, масло, 90 x 60 см.

ХРВАТСКО
ДРУШТВО
НА
ЛИКОВНИТЕ
УМЕТНИЦИ

ДУБРАВКА БАБИЋ
МИЛИВОЈ БИЕЛИЋ
ПЕРУШКО БОГДАНИЋ
ЦЕНАНА ВОЉЕВИЦА
ЗЛАТАН ВРКЉАН
ШИМЕ ВУЛАС
МЛАДЕН ГАЛИЋ
БОРИС ДЕМУР
ЈОСИП ДИМИНИЋ
ЈУРАЈ ДОБРОВИЋ
СЛАВОМИР ДРИНКОВИЋ
ГОРКИ ЖУВЕЛА
НИНА ИВАНЧИЋ
ДАЛИБОР ЈЕЛАВИЋ
ДЕАН ЈОКАНОВИЋ ТОУМИН
ЗЛАТКО КАУЗЛАРИЋ АТАЋ
НИВЕС КАВУРИЋ КУРТОВИЋ
ЗЛАТКО КЕСЕР
ЈУЛИЕ КНИФЕР
ЕУГЕН КОКОТ
ДОРА КОВАЧЕВИЋ
КУЗМА КОВАЧИЋ
АНТЕ КУДУЗ
ИВАН КУДУЗ
МАРОИЦА МИТРОВИЋ
МАРИЈАНА МУЉЕВИЋ
НЕНАД ОПАЧИЋ
ВЕСНА ПОПРЖАН
АНТЕ РАШИЋ
ИГОР РОНЧЕВИЋ
ЗВОНИМИР САНТРАЋ
ДАМИР СОКИЋ
ЉУБОМИР СТАХОВ
ИВАН СТАНЧИЋ
ЈАДРАНКА ФАТУР
ЗВЕЗДАНА ФИО
ИВО ФРИШЧИЋ
БОРИС ШВАЉЕК
ЉЕРКА ШИБЕНИК
ИВИЦА ШИШКО
ЕДИТА ШУБЕРТ
МИРОСЛАВ ШУТЕЈ

Целта на оваа изложба е: на што поширок начин да ги опфати различните појави во современото хрватско сликарство и скулптура во изминатото десетлетие. Поради тоа и уметниците се претежно од помладата генерација. Меѓутоа, било тешко и несправедливо да се заобиколат неколку уметници, кои денес веќе ѝ припаѓаат на средната генерација и кои непосредно им претходеле на младите, а кои исто така беа мошне активни и во текот на седумдесеттите години. Затоа се померијме цела деценија напред, впрочем, на самиот почеток на шеесеттите години, па од уметниците кои тогаш се појавуваат издвоивме неколкумина за кои сметаме дека можат да укажат на најважните настани во сликарството и во скулптурата.

Мошне значајно поглавје во современата хрватска уметност означуваат појавите од крајот на шеесеттите и почетокот на седумдесеттите години. Бројни уметници, имено, го напуштаат традиционалниот начин на изразување, па медиумите на сликарството и скулптурата ги обединуваат создавајќи пластички објекти. Сликата продира во просторот и просторот станува, како во скулптурата, составен дел на објектот. Посегајето кон просторот, давајето активни пластични функции на просторот и од сите вонсликарски дефлексии. Пластика која по манифестијата **Хит-парада** одржана есента во 1967 година во загрепската Галерија на Студентскиот центар ќе собере значајна група од тогаш млади уметници. Инициатори на оваа манифестија (критичарот Желимир Кошчевиќ и уметниците Младен Галиќ, Анте Кудуз, Љерка Шибеник и Мирослав Шутеј) ги поттикнаа посредно или непосредно настаните од крајот на шеесеттите и почетокот на седумдесеттите години, кога уметниците обликуваат амбиенти и излегуваат во отворен простор за да можат и таму пластички да интервенираат. Работите на Борис Бујан, Далибор Мартинис, Сања Ивековиќ, Браца Димитриевиќ, Јагода Калопер, Горки Јувела, Горан Трбуљак, Деан Јокановиќ се најинтересни кога станува збор за интервенциите во просторот. Меѓутоа и некои актери на **Хит-парадата** ја продолжуваат работата врз амбиентите — како на пример, Мирослав Шутеј, Младен Галиќ и Љерка

Шибеник, чиј амбиент изведен во 1970 година за самостојната изложба во Галеријата на современата уметност од т.н. црно светло, претставува најчист пример на лумино-амбиент. Некои од припадниците на веќе историската група EXAT-51 и натаму продолжуваат со жива истражувачка пракса: Иван Пицель е еден од најагилните заговорници на меѓународното движење **Нови тенденции** што се појавуваат во Загреб во 1961 година, а Александар Срнец кон крајот на шеесеттите години почнува да работи лумино-кинетички објекти и амбиенти. Непосредно по овој жив период на амбиенти и интервенции во просторот, сеjavуваат и првите примери на **сиромашната и концептуалната** уметност од кои работите на Браца Димитриевиќ и Горан Трбуљак секако се незаобиколни. Исто така треба да се спомене и користењето на видео тапе како медиум, а особено се значајни делата на Сања Ивековиќ и Далибор Мартинес. Во текот на седумдесеттите години групата на младите уметници собрани околу т.н. Работна заедница на уметниците Подроом ја продолжува праксата на концептуалистите и посегнува кон нови, неконвенционални ликовни средства. Зачетоците на таа нова уметничка пракса би можеле да ги видиме во дејствувањето на загрепската група **Горгона** во почетокот на шеесеттите години.

Паралелно со таквите мошне живи и љубопитни истражувачки пориви спрема новите и различните начини на уметничко изразување, секако треба да се споменат и настаните кои се одигруваат во традиционалните медиуми на сликарството и скулптурата. Така во фигуративната уметност може да се забележат неколку тенденции — од фантастиката и условно наречен надреализам, па сè до онаа која во својот иконографски јазик внесува елементи на социјална критика каква што меѓу двете војни ја зацртала групата **Земја**. Од друга страна, во апстрактната уметност продолжуваат енформелот и акционото сликарство, а особено конструктивистичките определувања при што посебна улога одигра движењето на Новата тенденција.

Накусо тоа би била сцената на која уметниците претставени на оваа изложба настојуваат

да го заземат своето место. Сцена шарена и разнообразна како во ниеден друг југословенски културен центар — со многу противречности. Меѓутурен тоа полифоно појавување и конечно тешкот на растежот, зборува за богатството и за широките културни вредности кои треба да се земат предвид.

Јурај Добровиќ се јавува на изложбите на Новите тенденции во шеесеттите години. Крајно чистата и логична конструктивистичка поетика која ја прокламира ова движење се препознава и во поновите дела на овој истакнат уметник. **Јулије Книфер** генерацијски е еден од најстарите уметници застапени на оваа изложба, меѓутоа, неговиот крајно содржаен сликарски јазик е исто така актуелен денес како и пред дваесетина години кога почнал да работи на меандрите. Тој сликата ја свел на плотна која е ослободена од илузијата на просторот и од сите вонсликарски дефлексии. Сликите на **Младен Галиќ** само навидум се близки со Книферовите. И на нив наоѓаме само црна и бела боја, и тие не говорат ништо што би било надвор од чистото сликарство. Како и Галиќ, така и **Деан Јокановиќ** Тоумин го користи платното и бојата за да го објективизира веќе готовиот концепт. Суровата бела боја се провлекува на цинклиуси, а само минимални разлики во интензитетот на белото имаат одделни слики пресудно значење. **Борис Демур** до крајни можни граници го радикализира ваквиот редукционизам. Тој не само што ја лишува сликата од секаква илузионистичка компонента, од секоја метафора, туку ја сведува на тавтологијата: сликата е гол процес на работа, таа е чисто сликање и материјал.

И **Дамир Сокиќ** ја прифаќа таквата радикална линија. За него сликата е исклучиво плотна која може да се исполни не само со боја, туку и со готови индустриски артикли — со бели керамички плочки — кои ја потенцираат анонимноста и неметафоричноста. **Анте Рашиќ** пак инсистира на материјалот, на физичките особини на сликата која исто така не сака ништо да раскажува, на ништо исто така не сака ништо да раскажува, на сопствениот да алудира освен на природата на сопствениот медиум. Големите површини на **Миливој Биелиќ** се исполнети со отисоците на авторовите раце на

квасени во црвена, сина, жолта и бела боја. **Звонimir Сантраќ** пак ја става бојата на платното со жестока и скоро ритуална постапка. **Нина Иванчиќ** ја разградува сликата на неколку полја со различни хроматски основи. И **Горки Жувела** е близок до таквото чувствување. Сликите му се изведени од крајно несликарски материјал — леано желеzo — што ги потенцира физичките свойства на сликата-предмет. Кај **Далибор Јелавиќ** и **Иван Станчиќ** сликите се сведени на бела непрозирна подлога од која излегува јасен и крајно згуснат знак. **Звездана Фио** површината на платното ја исполнува со ситни знаци кои се сконцентрираат и обликуваат препознатливи предмети. **Игор Рончевиќ** ги распрснува знаците и ги втопува во повеќеслојна подлога.

Новите цртежи на **Мирослав Шутеј** се наречени фолк цртежи, а авторот на нив на вонредно луциден начин го интерпретира народното ткаење, везот и плетивото. Делата на **Анте Кудуз** се изведени од структурирани единици кои се простираат на површината означувајќи илузија на длабочина. **Иван Кудуз** го исполнува надарот со паралелни низи од знаци кои се разредуваат создавајќи притоа илузионистички ефекти. Знакот, искажан со гест и со богат колорит е присутен на сликите од **Еуген Конот** кои треба да се сфатат како модифицирани и крајно згуснати прикажани пејзажи. Ивица Шишка со помош на линијата го предочува фантастичниот свет на природата, а сега ја стишива нарацијата истакнувајќи ја првенствено постапката на работата — низење на куси потези со моливи во боја. **Антон Борис Шваљен** ја исцртува површината со различни виденија кои се сфаќаат како куси сликовни записи на видените настани. **Дубравна Бабиќ** е пред сè цртач и со густото низење на линијата прикажува мимолетно видени глетки од реалниот свет. Серијата цртежи „Во пофалба на раката“ од **Златко Несер** настојува јасниот потег на раката да го турне со сплет на асоцијации, метафори и симболи. **Нивес Кајврий-Куртовиќ** бележи различни настани, но тоа не се глетки од реалниот свет, туку од светот на фантазијата. Записи од реалниот свет видени низ леќата на мечтата, можеме да видиме и на сли-

ките на **Ценана Вољевица**, додека **Мариоца Митровиќ** понира во фантастика и од тој извор црпи бизарни мотиви.

Златко Каузларий-Атаќ јасно препознатливата глетка ја доведува до емоционална усвitenост. Од друга страна нај **Иво Фришчиќ** наоѓаме на згуснување и натрупување на исти елементи од препознатливата реалност кои се претставени со студена фотографска течност. Таа фотографска течност ќе ја најдеме и во сликите на **Јадранка Фатур**. Спротивно на неа, **Маријана Муљевиќ** ја разбива монолитноста на видената глетка. **Ненад Опачиќ** исто така монтира, колажира препознатливи елементи од објективната реалност.

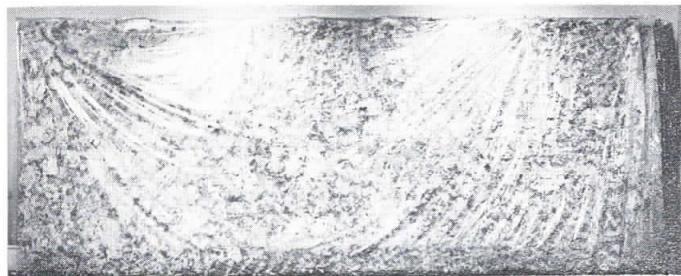
Околу 1960 година скултурата во Загреб доживува процут. Меѓу младите скултори кои се појавуваат тогаш **Шиме Вулас** зазема посебно место. Критиката ги забележува неговите вредности: чист, вонредно сензибилен јазик што ја помирува современоста со илјадагодишната традиција. **Јосип Диминиќ** создава подруги облици. Во неговите меки волумени се чувствува внатрешна сила која на материјалот му дава печат на живот.

Меѓу младите уметници **Дора Новачевиќ** го разградува скулпторскиот јазик на некои претход-

ници ставајќи го во нови функции. **Љубомир Стакхов** е познат како сликар, а скултурите кои неодамна ги изложил зборуваат дека тој умее да ја чувствува вистинската маса, вистинскиот волумен. **Перушно Богданиќ** гради вонредно витални форми, прочистени и јасни, полни со напнатост. **Кузма Ковачиќ** на навидум грубите, архајски едноставни облици им дава богати евокативни својства. Кај **Славомир Дринковиќ** не треба да бараме евокативни ни алгориски вредности. Скулптура сведена на предмет со мошне нагласени физички својства е препознатлива на објектите од **Златан Врњан**. Геометриски правилните мермерни коцки на **Љерка Шибениќ** се лишени од секаква репрезентативност и сведени се на тавтологија. Ситната пластика на младата скулпторка **Весна Попржан** се разликува од другите изложени дела. Таа како да изработува обредни предмети за индивидуална магиска игра. Археолошката „аура“ која се препознава на делата од Весна Попржан ја вклучува во генерацијата „пост-мовмент“, на која ѝ припаѓа и **Едита Шуберт**. Мекото, привременото, нескулпторското... тоа се главните особини на оваа вонредно сензибилна уметница.

Звонко Мановиќ

МИЛИВОЈ БИЕЛИЋ

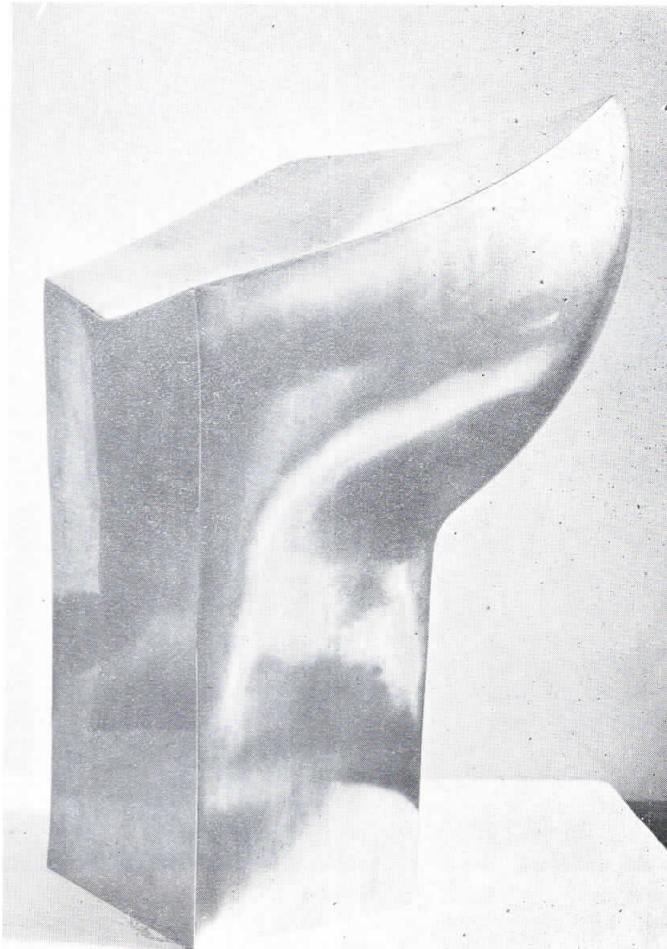
МИЛИВОЈ БИЕЛИЋ

Дрнићева 85 а, Загреб
Роден е 1951 година во Загреб.
Академија за ликовни уметности завршил во
Загреб.

64

Опцрти (бели, жолти, црвени, сини),
поликолор на најлон, $5 \times 2 \times 4$

ПЕРУШКО БОГДАНИЋ

ПЕРУШКО БОГДАНИЋ

Светице 22, Загreb
Роден 1949 година во Стариград на Хвар.
Академија за ликовни уметности завршил во
Загреб.

65

Раб, 1979, бронза, $65 \times 21 \times 40$ см.

66

Праг, 1979, бронза, $54 \times 23 \times 25$ см.

БОРИС ДЕМУР

ПОИСТОВЈЕСЕЊЕМ
ФУНКЦИЈЕ МАТЕРИЈАЛА
СА НЈЕГОВИМ ОСОВИ
НАМА ДОКИНУО САМ
ИЛУЗИОНИСТИЧКУ, СИМБО
ЛИСТИЧКУ И ЕСТЕТСКУ
ФУНКЦИЈУ ВОЈЕ ДА БИ
ДОБИО НЈЕНО СТВАРН
ОСТАНДЕ

БОРИС ДЕМУР

Прерадовиќева 37, Загреб
Роден 1951 година во Загреб.
Академија за ликовни уметности завршил во
Загреб.

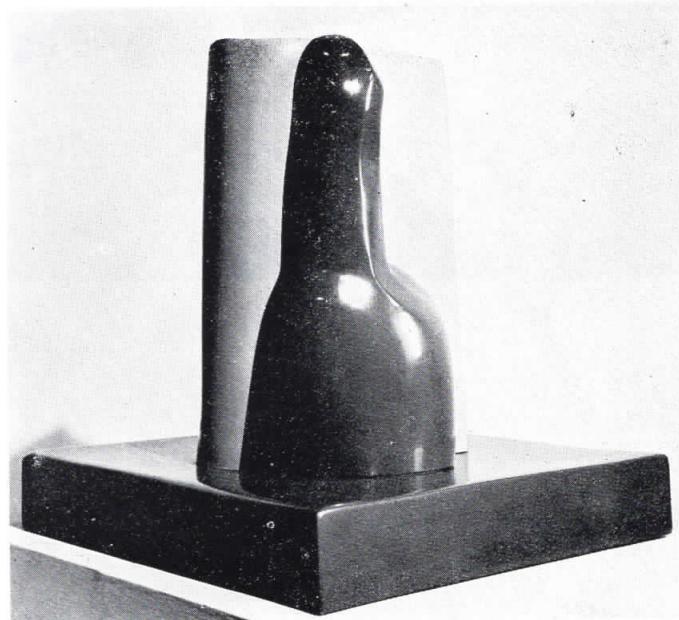
67

Со боја за бојата, 1977/81, акрилин, 102 x 92 см

68

Скулптура, креда на картон, 102 x 92 см.

ЈОСИП ДИМИНИЌ

ЈОСИП ДИМИНИЌ

Карла Крањца 31, Лабин
Роден 1937 во Горна Бистрица.
Академија за ликовни уметности завршил во
Загреб.

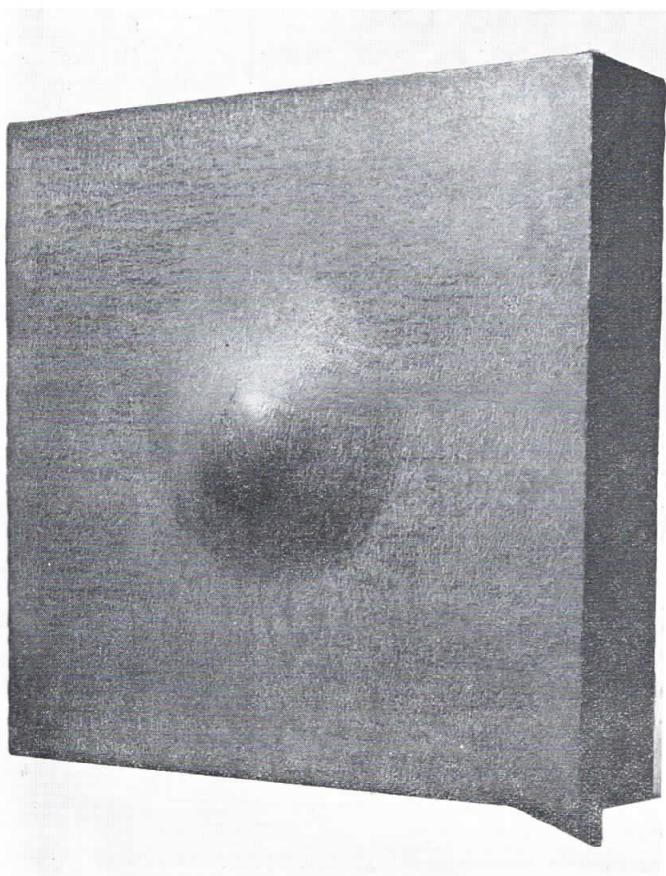
69

Тело, варијанта Б. фиберглас, 67 x 37 x 22 см.

70

Раст покрај жолто, фиберглас, 40 см.

СЛАВОМИР ДРИНКОВИЋ

СЛАВОМИР ДРИНКОВИЋ

Јабуковац 10, Загреб
Роден 1951 година во Јелса.
Академија за ликовни уметности завршил во
Загреб.

71

Втиснат и истиснат лик, 1980, јавор,
50 x 50 x 12 см.

ЈАДРАНКА ФАТУР

ЈАДРАНКА ФАТУР

Алеја Партизанских пилота 9, Загреб
Родена 1949 во Загреб.
Анадемија за ликовни уметности завршила во
Загреб.

72

Црвениот чадот, 1976, масло, 155 x 130 см.

73

Излог на мебел, 1976, масло, 160 x 135 см.

ЗВЕЗДАНА ФИО

ЗВЕЗДАНА ФИО

Пантовчак 5, Загреб
Родена 1954 година во Загреб.
Академија за ликовни уметности завршила во
Загреб.

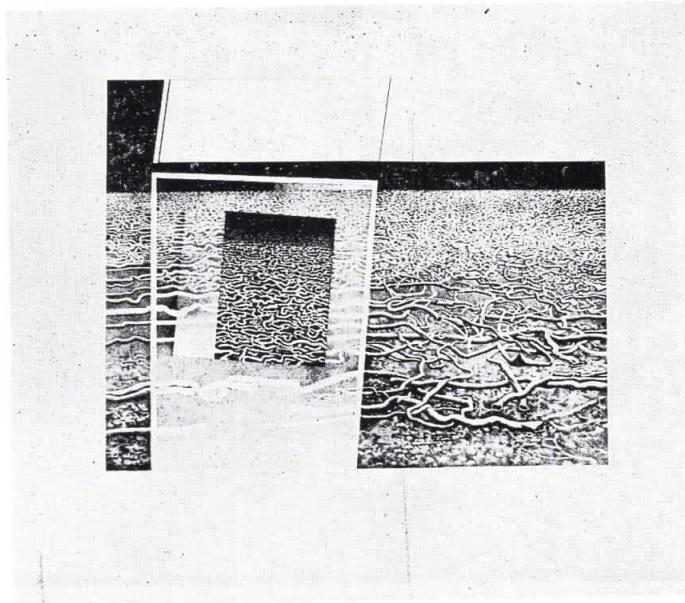
74

Маса, масло, 98 x 105 см.

75

Гезве во делови, масло, 35 x 29,5 см.

ИВО ФРИШЧИК

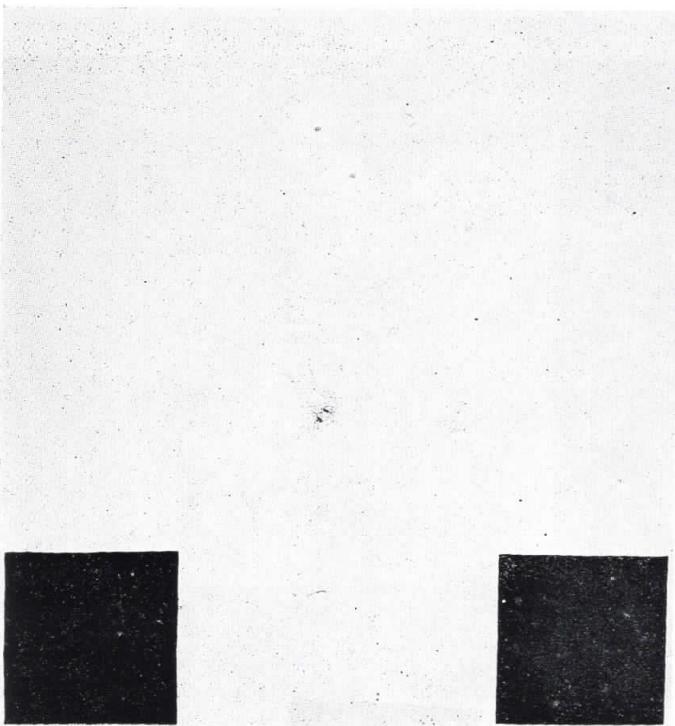
ИВО ФРИШЧИК

Бабуричина 20, Загреб
Роден 1937 година во Велики Коренов.
Академија за ликовни уметности завршил во
Загреб.

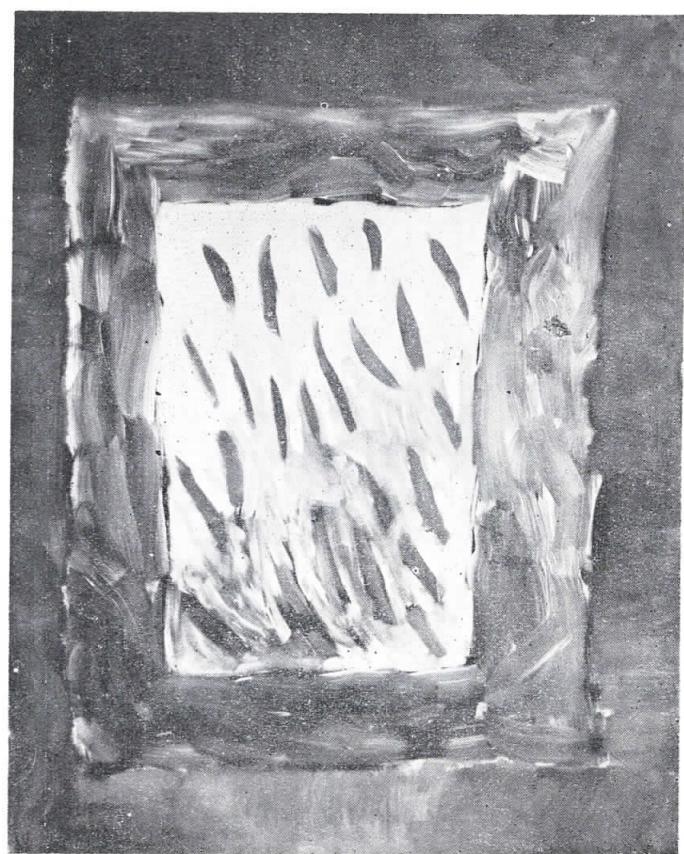
76

Пред, 1974, комбинирана техника, 120 x 150 см.

МЛАДЕН ГАЛИЌ

НИНА ИВАНЧИЌ

МЛАДЕН ГАЛИЌ

Маканева 20, Загреб
Роден 1934 година во Лаштица.
Школа за применети уметности завршил во Загреб.

77

Просторен факт абв X XX, 1980, акрилик триптих

НИНА ИВАНЧИЌ

Дегенова 1а, Загреб
Родена 1953 година во Загреб.
Академија за ликовни уметности завршила во
Загреб.

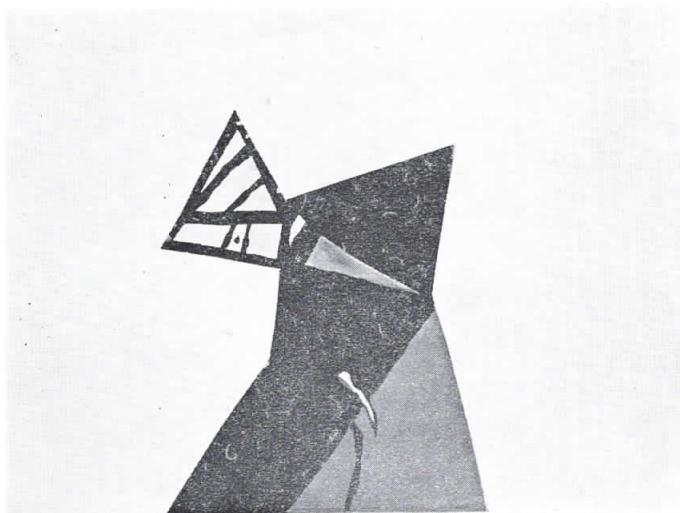
78

Сонце С, 1980, масло, 150 x 120 см.

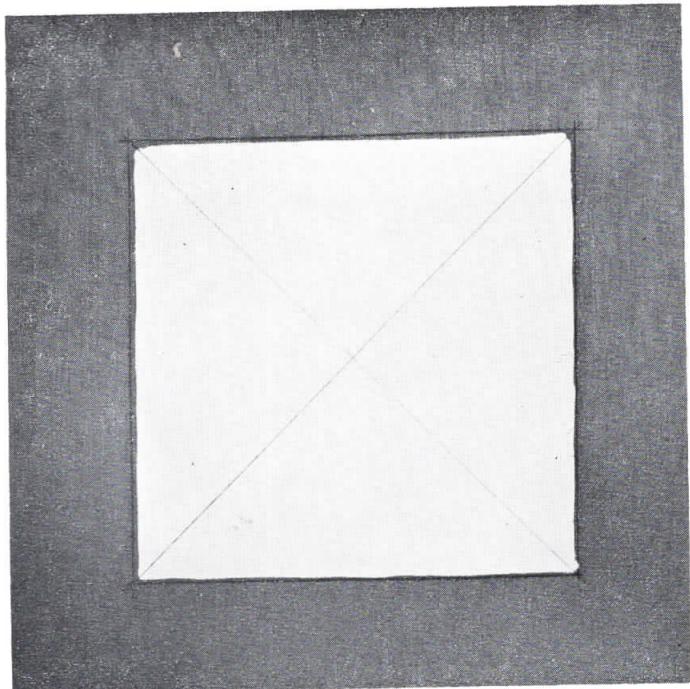
79

Жешко сонце, 1980, масло, 150 x 120 см.

ДАЛИБОР ЈЕЛАВИЋ

ДЕАН ЈОКАНОВИЋ ТОУМИН

ДАЛИБОР ЈЕЛАВИЋ

Машерин прилаз 1, Загреб
Роден 1949 во Белград.
Академија за ликовни уметности завршил во
Загреб.

80

Краљ, темпера, 70 x 100 см.

81

Магелан, темпера, 70 x 100 см.

ДЕАН ЈОКАНОВИЋ ТОУМИН

Савска 101, Загреб
Роден 1946 во Сараево.
Академија за ликовни уметности завршил во
Загреб.

82

Триптих бело, 1980, 105 x 105 см.

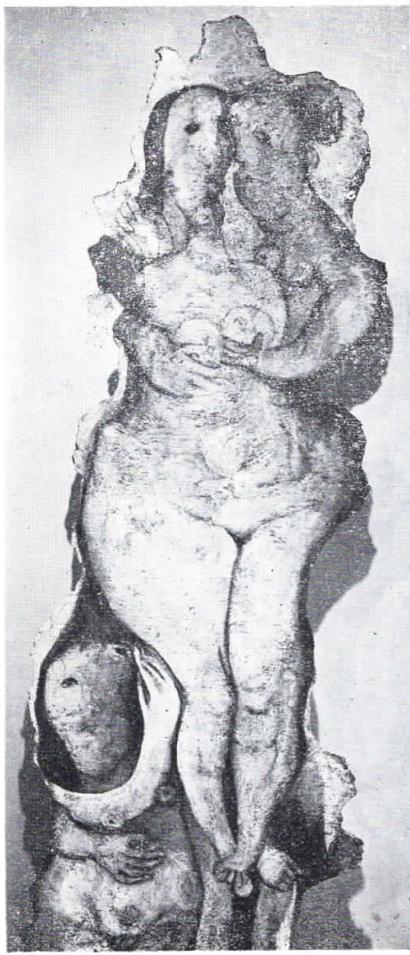
83

Бело, 1980, 105 x 105 см.

84

Бело, 1980, 105 x 105 см.

НИВЕС КАВУРИЈ КУРТОВИЋ

НИВЕС КАВУРИЈ КУРТОВИЋ

II Цвјетно насеље 26, Загреб
Родена 1938 година во Загреб.
Академија за ликовни уметности завршила во
Загреб.

85

Набабрување на бујноста, 1979, комб. техника, дрво.

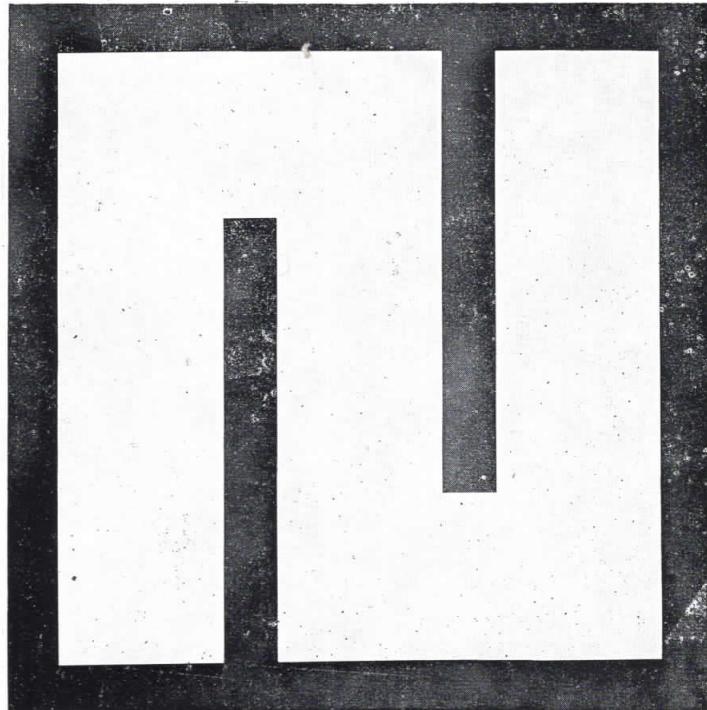
86

Набобрени грутки, 1979, комб. техника, дрво.

87

Компирести размеги без меѓи, 1979, комб. техника.

ЈУЛИЕ КНИФЕР

ЈУЛИЕ КНИФЕР

Амрушева 11, Загреб
Роден 1924 година во Осиек.
Академија за ликовни уметности завршил во
Загреб.

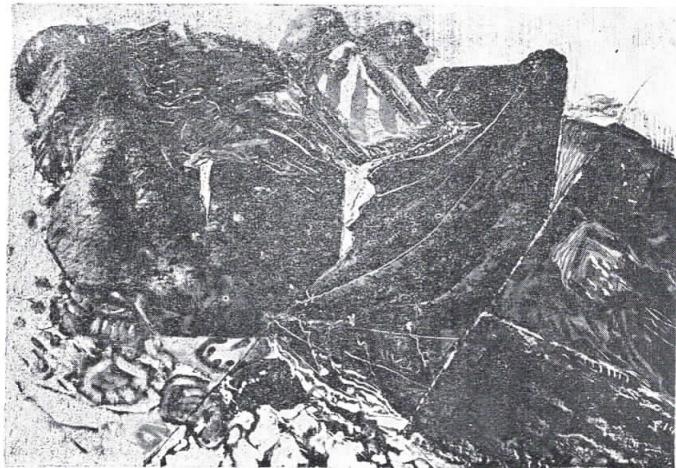
88

X-a, 1978, масло, 130 x 130 см.

89

X-б, 1978, масло, 130 x 130 см.

ЕУГЕН КОКОТ

ЕУГЕН КОКОТ

Подбрежница 28, Велика Горица.
Роден 1940 година во Лабин.
Академија за ликовни уметности завршил во
Загреб.

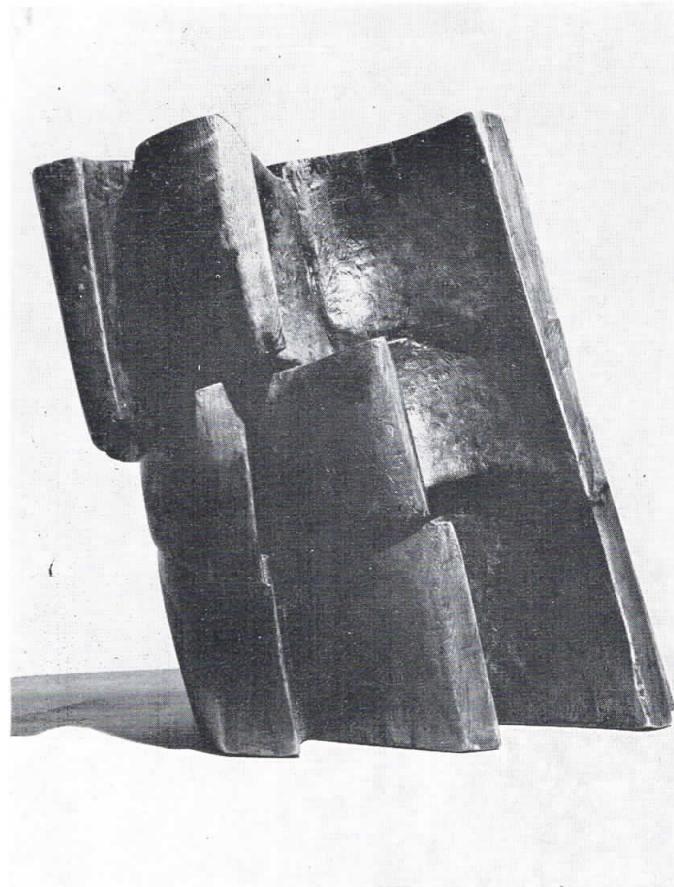
90

Бахусов брег, 1979, комб. техника, 66 x 100 см.

91

Гудура, 1979, комб. техника, 100 x 87 см.

ДОРА КОВАЧЕВИЌ

ДОРА КОВАЧЕВИЌ

Савска 3, Загреб
Родена 1951 во Дубровник.
Академија за ликовни уметности завршила во
Загреб.

92

Врата, 1978, дрво, 35 x 33 см.

93

Отворање, 1979, дрво, 32 x 31 см.

КУЗМА КОВАЧИЋ

КУЗМА КОВАЧИЋ

Врховец 69с, Загреб
Роден 1952, во Хвар.
Академија за ликовни уметности завршил во
Загреб.

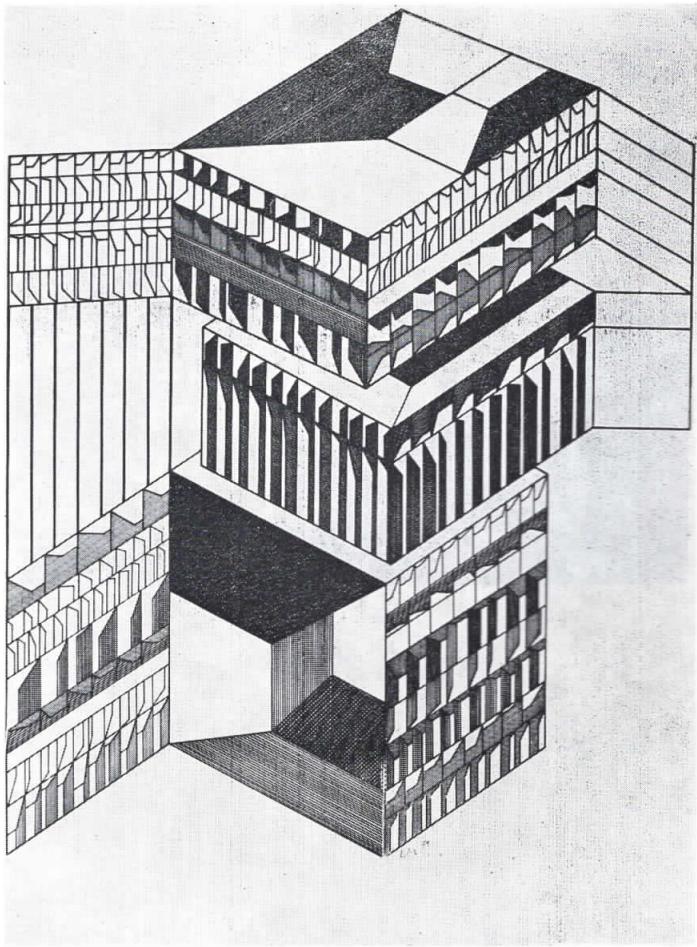
94

Носталгичен запис, 1980, теракота, 21,5 см.

95

Сенката на статуата, 1980, обоеен малтер, 33,5 см.

АНТЕ КУДУЗ

АНТЕ КУДУЗ

Врбаничева 17, Загреб
Роден е 1935 година во Врлики.
Академија за ликовни уметности завршил во
Загреб.

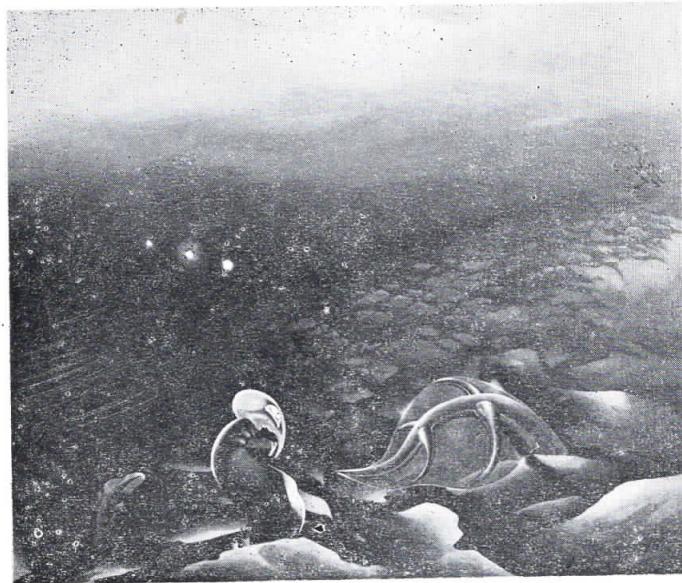
96

Град 6Б, 1979, туш, перо, 62 x 78 см.

97

Град 7Б, 1979, туш, перо, 71 x 100 см.

МАРОИЦА МИТРОВИЋ

МАРИЈАНА МУЉЕВИЋ

МАРОИЦА МИТРОВИЋ

Лападска обала 9, Дубровник
Роден е 1950 година во Дубровник.
Академија за ликовни уметности завршил во
Брери.

98

Белден и окци, акрил, 100 x 120 см.

99

Забло и три свеќи, акрил, 100 x 120 см.

МАРИЈАНА МУЉЕВИЋ

Буковачка 52, Загреб
Родена е 1948 година во Загреб.
Академија за ликовни уметности завршила во
Загреб.

100

Изрежана слика, 1976, масло, 122 x 110 см.

101

Скали II, 1979, масло, 130 x 105 см.

НЕНАД ОПАЧИЋ

НЕНАД ОПАЧИЋ

Барчићева 6, Загреб

Роден е 1949 година во Вараждин.

Академија за ликовни уметности завршил во Загреб.

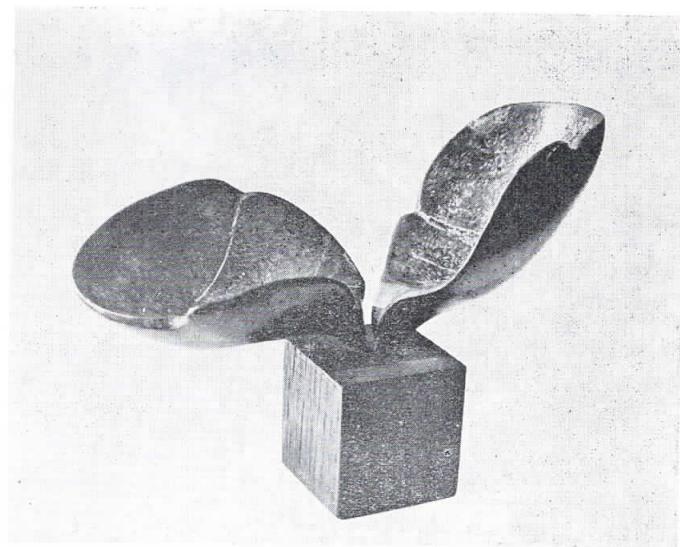
102

Мртва природа I, 1979 масло, комб. техника,
135 x 100 см.

103

Останки од Киборг II, 1979, масло, комб. техника.
135 x 100 см.

ВЕСНА ПОПРЖАН

ВЕСНА ПОПРЖАН

Истарска 4, Загреб

Родена е 1952 година во Загреб.

Академија за ликовни уметности завршила во Загреб.

104

Форма XIX, 1977, бронза, 16 x 7 x 7 см.

105

Форма VII, 1977, бронза, 6,6 x 8,7 x 6,4 см.

АНТЕ РАШИЋ

Млинови 61, Загреб
Роден е 1953 година во Имотско.
Академија за ликовни уметности завршил во
Загреб.

106

Колаж, 1979/80

ЗВОНИМИР САНТРАЌ

Заменхофова бб, Загреб
Роден е 1952 година во Панчево.
Академија за ликовни уметности завршил во
Загреб.

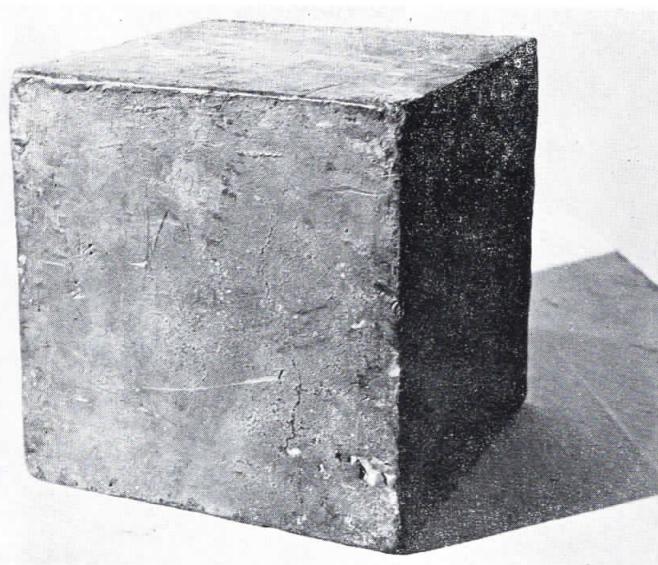
107

Симфонија I, 1979, комб. техника, 200 x 160 см.

108

Симфонија II, 1979, масло, 200 x 150 см.

ДАМИР СОКИЋ

ДАМИР СОКИЋ

Пролетерских бригада 35 а, Загреб
Роден е 1952 година, во Нова Градишта.
Академија за ликовни уметности завршил во
Загреб.

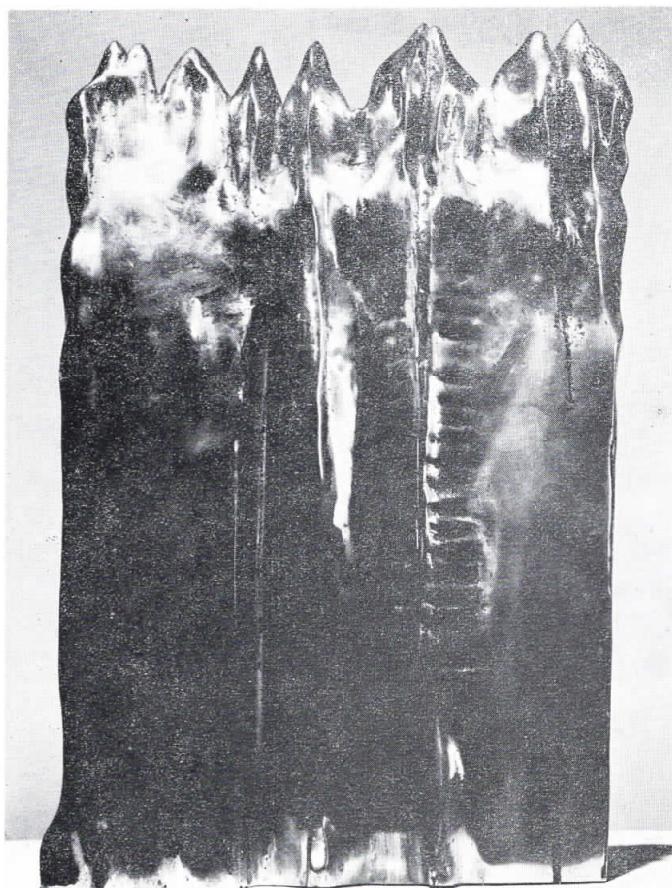
109

Оловна коцка, 1979, леено олово, 15 x 15 см.

110

Скршена слика, 1977, керамички плочки на
иверица, 75 x 88 см.

ЉУБОМИР СТАХОВ

ЉУБОМИР СТАХОВ

Ленинградска 37, Загреб
Роден е 1944 година во Камичани.
Академија за ликовни уметности завршил во
Загreb.

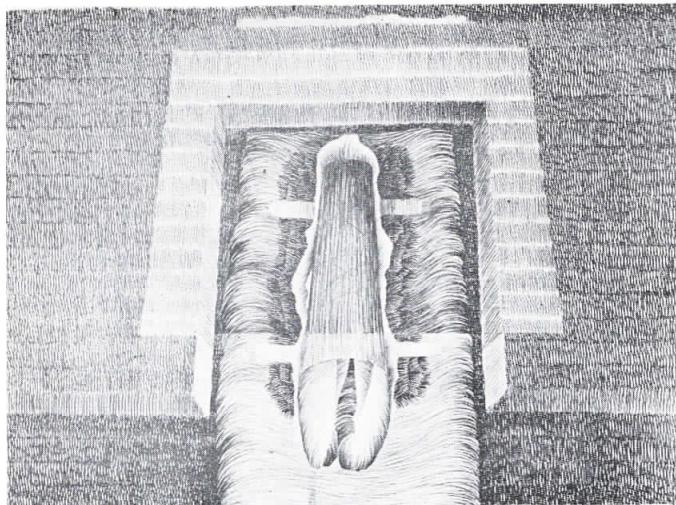
111

Органски облик IX, 1981, бронза, 39 x 31 x 15 см.

112

Органски облик X, 1980, бронза, 35 x 25 x 10 см.

ИВИЦА ШИШКО

ИВИЦА ШИШКО

ЈНА 20, Велика Горица
Роден е 1946 година во Ливно.
Академија за ликовни уметности завршил во
Загреб.

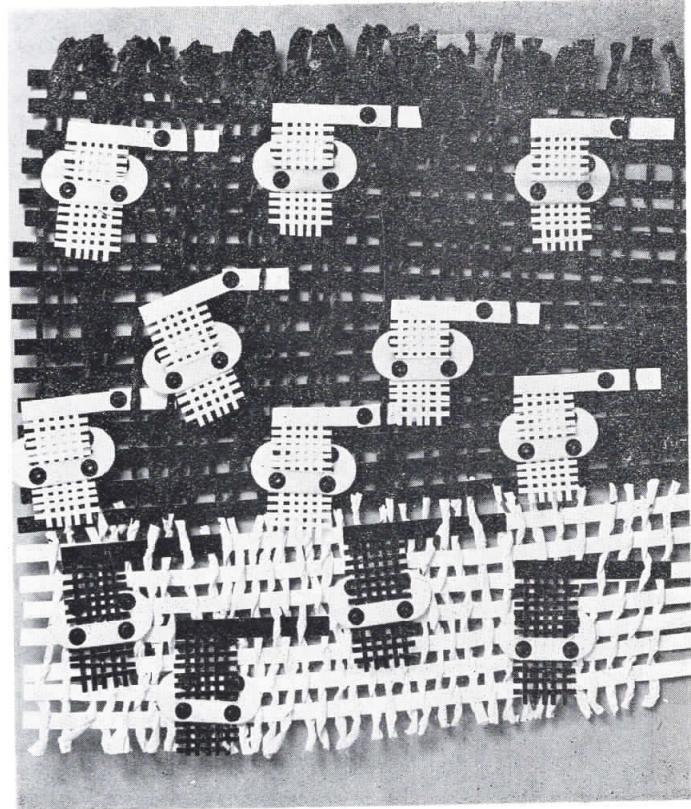
113

Објект I, 1981, молив во боја, 100 x 70 см.

114

Објект II, 1981, молив во боја, 100 x 70 см.

МИРОСЛАВ ШУТЕЈ

МИРОСЛАВ ШУТЕЈ

Спасиќев прилаз 1, Загреб
Роден е 1936 година во Дуга Реса.
Академија за ликовни уметности завршил во
Загreb.

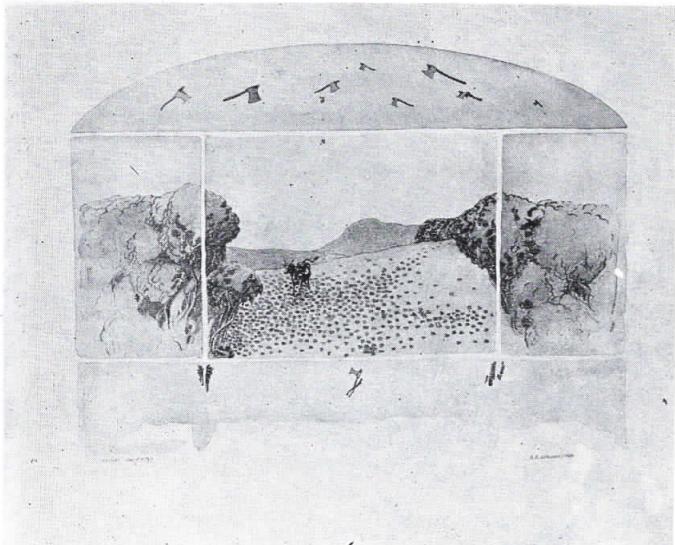
115

Голем цртеж во боја, 1972, туш/хартија во боја
90 x 80 см.

116

Мал црно-бел фолк цртеж, 1978, туш/хартија вс
боја, 68 x 69 см.

БОРИС ШВАЉЕК

БОРИС ШВАЉЕК

Грушка 18, Загреб

Роден е 1951 во Загреб.

Академија за ликовни уметности завршил во
Загреб.

117

Бледо сејавање, 1980, перо, туш во боја, гваш,
65,2 x 49,8 см.

118

Хрватско загорје V, 1981, туш во боја, акварел,
65 x 50 см.

ЦЕНАНА ВОЉЕВИЦА

ЦЕНАНА ВОЉЕВИЦА

Јурјевска 45, Загреб

Родена е 1954 година во Загреб.

Академија за ликовни уметности завршила во
Загреб.

119

Мал пејзаж, масло, 42 x 38 см.

120

Голем пејзаж, масло, 120 x 120 см.

ШИМЕ ВУЛАС

ШИМЕ ВУЛАС

Гајденова 30, Загреб

Роден е 1932 година во Дрвеник.

Академија за ликовни уметности завршил во
Загреб.

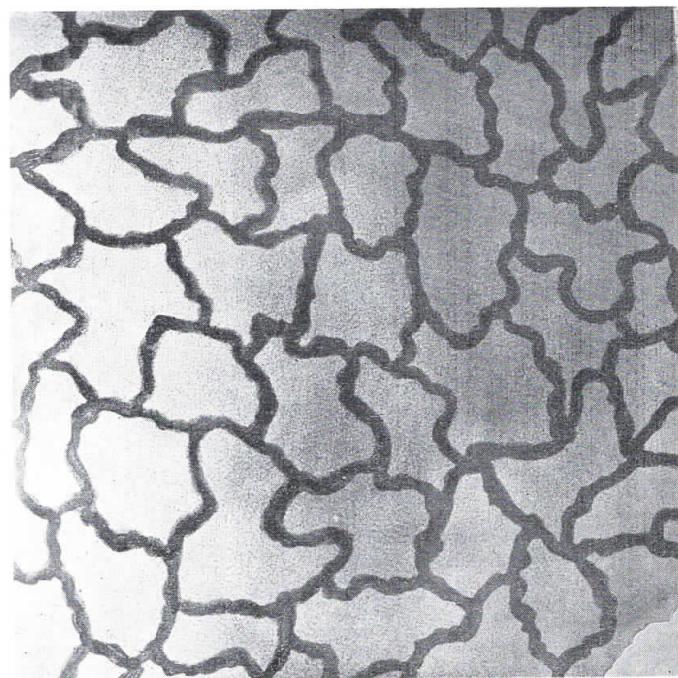
121

Тврђала, 1977, дрво, 71 x 30 см.

122

Тврђала, 1975, дрво, 56 x 28 см.

ГОРКИ ЈУВЕЛА

ГОРКИ ЈУВЕЛА

Рузвелтова 44, Сплит

Роден е 1946 година во Нашица.

Академија за ликовни уметности завршил во
Загреб.

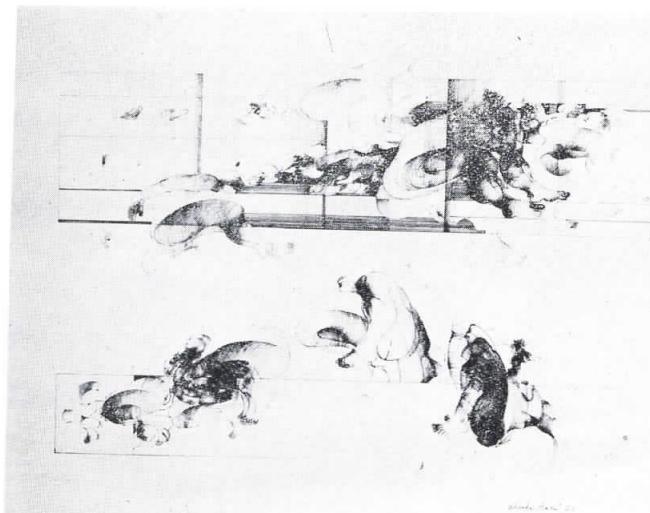
123

Портрети, железо, 100 x 100 см.

124

Портрети, железо, 100 x 100 см.

ДУБРАВКА БАБИЋ

ДУБРАВКА БАБИЋ

Загреб, Јордановац 119.
Родена е 1951 година во Загреб.
Дипломирала на Академијата за ликовни уметности во Загреб 1974 година.

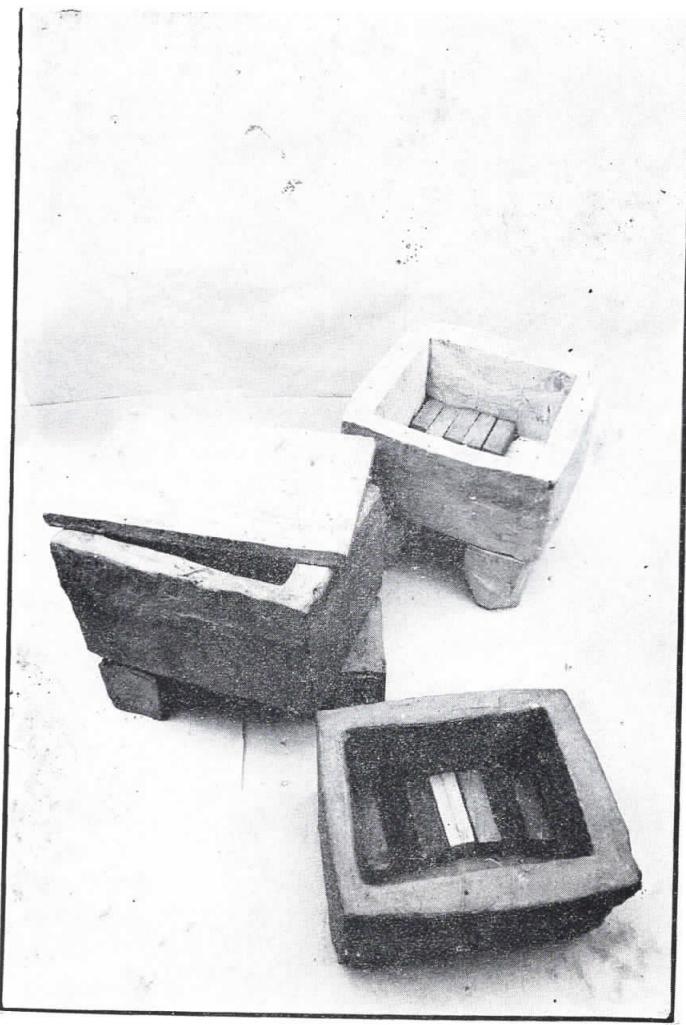
125

Скок I, 1979, цртеж-туш-перо 80 x 64 см.

126

Цртеж, 1981, цртеж-туш-перо, 80 x 64 см.

ЗЛАТАН ВРКЉАН

ЗЛАТАН ВРКЉАН

Загреб, Битолска 19.
Роден е во Загреб 1955 година.
Академија за ликовни уметности завршил во Загреб 1979 година.

127

Кретска када, 1980, 50 см.

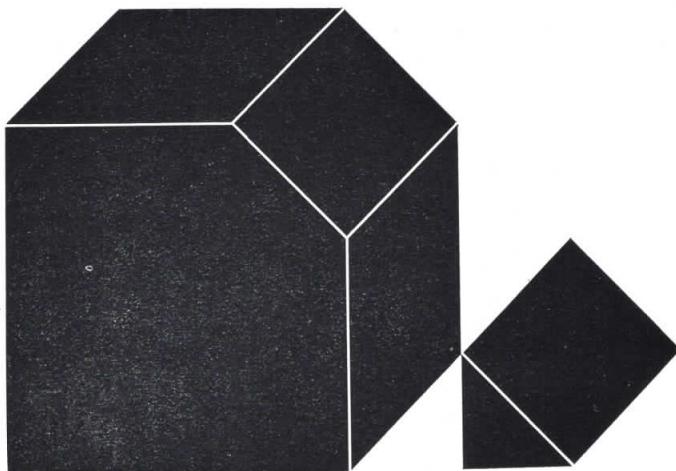
128

Мала када, 1980, 40 см.

129

Поклопена када, 1980, 50 см.

ЈУРАЈ ДОБРОВИЌ

ЈУРАЈ ДОБРОВИЌ

Живи и работи во Загреб.
Роден е 1928 година во Јелса.
Завршил Економски факултет во Загреб.

130

PK I, (режена коцка) 1978, свилопечат, 66 x 66 см.

131

PK II, (режена коцка) 1978, свилопечат, 56 x 76 см.

ЗЛАТКО КАУЗЛАРИЋ АТАЌ

ЗЛАТКО КАУЗЛАРИЋ АТАЌ

Загреб, Томиславов трг, 6.
Роден е 1930 година во Копривница.
Дипломирал на Академијата за ликовни уметности
во Загреб 1969 година.

132

Состанок во индивидуална станбена зграда, 1981,
масло, 171 x 296 см.

ЗЛАТКО КЕСЕР

ЗЛАТКО КЕСЕР

Загреб, Трњанска 7-а

Роден е 1942 година во Загреб.

Дипломирал на Академијата за ликовни уметности во Загреб 1966 година.

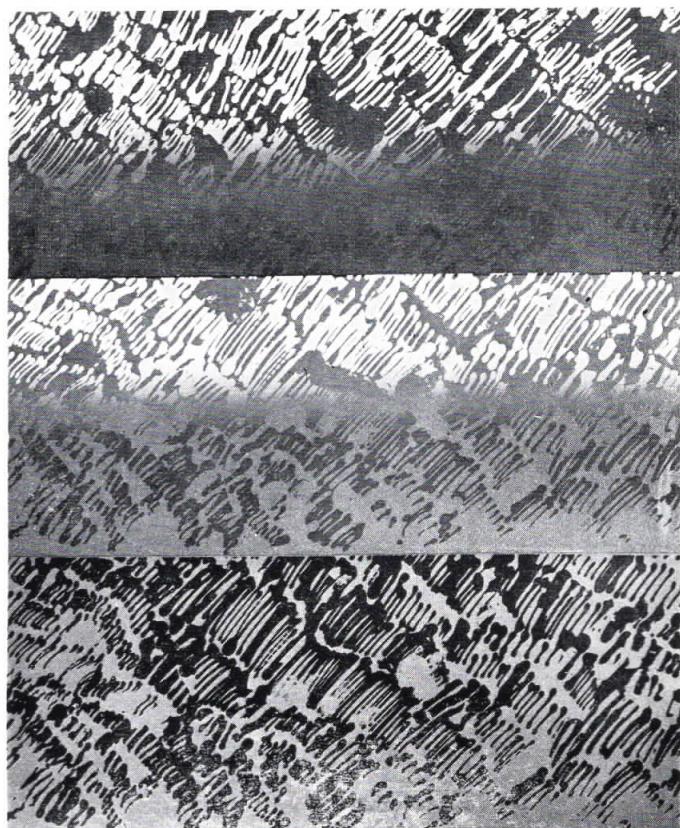
133

Пофалба на раката, полиптих, 1979—81, туш-перо,
100 x 70 см.

134

Пофалба на раката, полиптих, 1979—81, туш-перо,
100 x 70 см.

ИВАН КУДУЗ

ИВАН КУДУЗ

Загреб, Петрова 96

Роден е 1943 година во Бјеловар.

Дипломирал на Академијата за ликовни уметности во Загреб.

135

Простор, 1980, серија, 65 x 76 см.

136

Простор, 1981, акватинта, 56 x 76 см.

137

Простор, 1980, серија, 56 x 76 см.

ИГОР РОНЧЕВИЋ

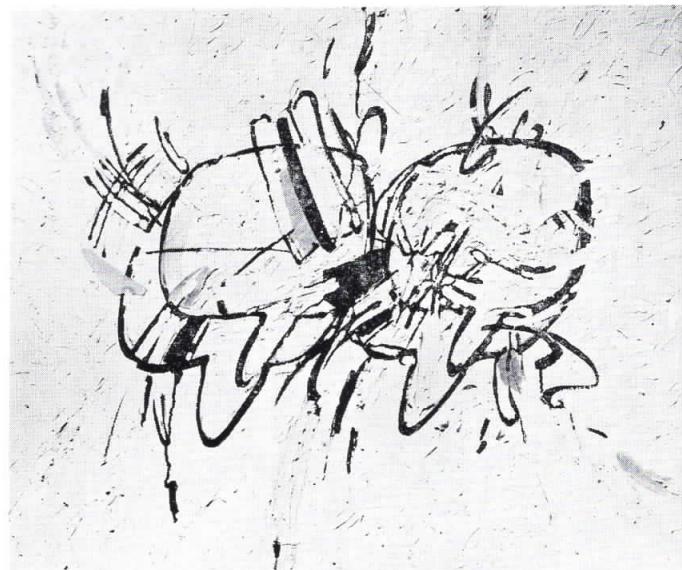

ИГОР РОНЧЕВИЋ

Загреб, Рибничка 3.
Роден е 1951 година во Задар.
Дипломирал на Академијата за ликовни уметности
во Загреб 1976 година.

- 138
Цртеж I, 1980.
139
Цртеж II, 1980.

ИВАН СТАНЧИЋ

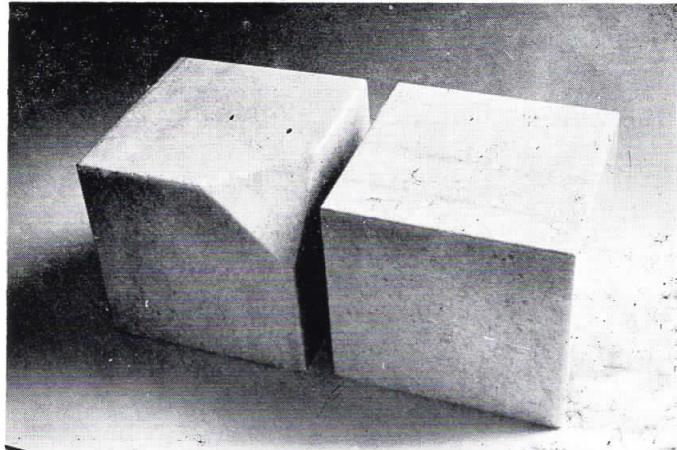

ИВАН СТАНЧИЋ

Загреб, Босанска, 15.
Роден е 1952 година во Далја.
Дипломирал на Академијата за ликовни уметности
во Загреб 1977 година.

- 140
Фламенко за Вани, 1979, масло, 101 x 81 см.
141
Посветено на Вани, 1979, масло, 135 x 150 см.

ЉЕРКА ШИБЕНИК

ЕДИТА ШУБЕРТ

ЉЕРКА ШИБЕНИК

Загреб, Мершиќева 10

Родена е 1935 година во Загреб.

Дипломирала на Академијата за ликовни уметности во Загреб 1962 година.

142

Коцка, 1977, мермер, 20 x 20 x 20 см.

143

Коцка, 1977, мермер, 20 x 20 x 20 см.

ЕДИТА ШУБЕРТ

Загреб, Гајденкова 26.

Родена е 1947 година во Вировитица.

Дипломирала на Академијата за ликовни уметности во Загреб 1971 година.

144

Линија долга 100 метри, 1979, Објект.

ДРУШТВО
НА
ЛИКОВНИТЕ
УМЕТНИЦИ
НА
КОСОВО

СВЕТОМИР АРСИЋ — БАСАРА
ЕНЏЕЛ БЕРИША
ТАХИР ЕМРА
ЗОРАН ЈОВАНОВИЋ — ДОБРОТИН
ХИСНИ КРАСНИЋИ
МУСЛИМ МУЛИЋИ
НУСРЕТ САЛИХАМИЋИЋ
РЕЏЕП ФЕРИ
ЗОРАН ФУРУНОВИЋ
АГИМ ЧАВДАРБАША
ЏЕВДЕТ ЏАФА
МУХАМЕТ ШАЛЈА

Ликовното творештво во САП Косово носи печат на универзални ангажирани содржини, претставува дел од севкупното творештво кое сè повеќе проникнува во масите и станува дел од човечките стремежи за ослободување од сите стеги на историското наследство. Чувствата и стремежите на ликовните творци ја вткајуваат во себе високата уметничка свест, перманентната присутност во одбележувањето на внатрешните стремежи, во едно слободно време и простор. Ова творештво има корени во богатото културно наследство на народот. Ликовната транспозиција во средината со допирот на субкултурите на еден начин е интересна и има удел во преформирањето на специфичните ликовни изрази и во создавањето на оригинални индивидуалности. Покрај сеопфатната содржајност, уметничката форма е израз на синтетичното ликовно транспорнирање. Минатото, сегашноста и иднината се ликовно опфатени покрај висока култура на ликовно вреднување. Мултидимензионалноста на ликовната обдареност силно расканкува за стипчавиот мирис, за оптимизмот; за животот и смртта; за постоењето; за борбата за високите идеали; за сите временски неумоливости; за егзистенцијалните есенцијални прашања на немирното време. Човекот се наоѓа во фокусот на интересирањето; неговото отуѓување, издигнувањето и падот, стрепнект и смеата. Новите облици на живеењето, промената на околнината во ликовниот израз имаат особено обележје.

Очигледен е фактот дека ликовното творештво носи пошироки димензии и се вклопува во современите текови со специфичнатаnota на поднебјето во кое се живи и се создава. Ова вклопување е незаобиколно и присутно во културното наследство на нашата поширока заедница. Тоа се базира на постоењето на ликовната култура, на специфичниот духовен и креативен занес и на универзалните те-

матски зафати. Сè е тоа прилог на нашата современа ликовна уметност.

Поволен тренд на натамошното афирмирање надвор од своите рамки е гарантиран со креативноста и со немирот на концептуалноста, со барањето на инвентивните ликовни патишта, со стремежот кон проблемските определенија и со стилските прочистувања.

Ликовните преокупации се меѓу реалистичниот и асоцијативниот афинитет. Ликовните концепции немаат тенденција да ги имитираат екстремните краткотрајни ликовни правци. Сегашново претставување како снимка на еден миг и информација на ликовните барања ги регистрира комплексните определувања на одделни школи и правци од кои изникнале. Друга карактеристика на ликовното творештво е во тоа што се кристализира насоченоста кон новата фигурација до претставниците на реалистичкото прикажување или до оние кои се определени кон ирационалниот ликовен израз.

Некои актуелни процеси се одбележани и со фигурација која и претходно предизвикала интересирање, но сега мотивот е конкретизиран со материјални елементи покрај присутност на реална определеност, со јасна просторна стеснетост.

Некои косовски творци се потврдуваат во барањето на сопствен израз и го менуваат ставот спрема себе и спрема своето дело, кое е во немир, во сериозност, во барање. Постојана е тенденцијата за потврда на објективните реализацији и на современово живеење. Помалку има експериментирање, барање на нови ликовни решенија и можности на изразни средства кај одделни ликовни уметници кои се одликуваат со раскошен талент.

Косовските сликари, во контекстот на сегашните барања и движења, остануваат на полето на „односите на повеќе или помалку отворените слободни толкувања“.

Нивната порака е аналогна на „Надреалното, Невидливото и Неизрачното“. Кај некои опредмествањето и материјализацијата оди кон создавање на формално-содржинска ликовна изразност со појасен сопствен израз. При сето тоа е неизедначена уметниковата самосвест спрема себе и општеството, што се огледува и во хетерогеноста на стилот, знаењето, занаетското и технолошкото богатство. Релациите односи на внатрешниот доживувачки немир и на околниот свет се мошне сложени, на моменти без комуникативност, па дури и експресивно експлицитни, евокативни со естетски пораки, допадливи и сите во знакот на одбележување на разни психолошки, социјални елементи со тенденции на фигуративна ориентација.

Кај некои други творци е создаден препознатлив ликовен текст што ги вклучува и другите поетесни и пошироки интересирања за конкретизација на мотивот со материјални елементи.

Целото ликовно творештво во САП Косово уканува дека тематските, содржинските и вокационите ликовни стремени настануваат во условите на позитивните општествени текови. Постојан напор на ова творештво е да се дојде до обликување на современиот уметнички израз, но тоа ниво е не воедначено и несистематично до степенот што не е оддалечува, но и не приближува до едно несфаќање, до херметизам, поводливост. Но од друга страна ликовното творештво во Косово ги следи актуелните текови на ликовната уметност, обидувајќи се да најде вистински решенија на интензивните промени на надворешната реалност и на сопствените рефлексии.

Во творештвото на некои косовски сликари постои креативна определеност за чисти ликовни вредности при што се отфрла дескриптивноста. Тоа

се прави со цел да се даде една нова реалност, избегнувајќи го определувањето за една од одредените современи стилски актуелности. Повеќето се за транспозиција на духовниот немир, силни емотивни потреби кои ги оградуваат во пластичен систем интензивните изразни сили, интуиции и творечка имагинација.

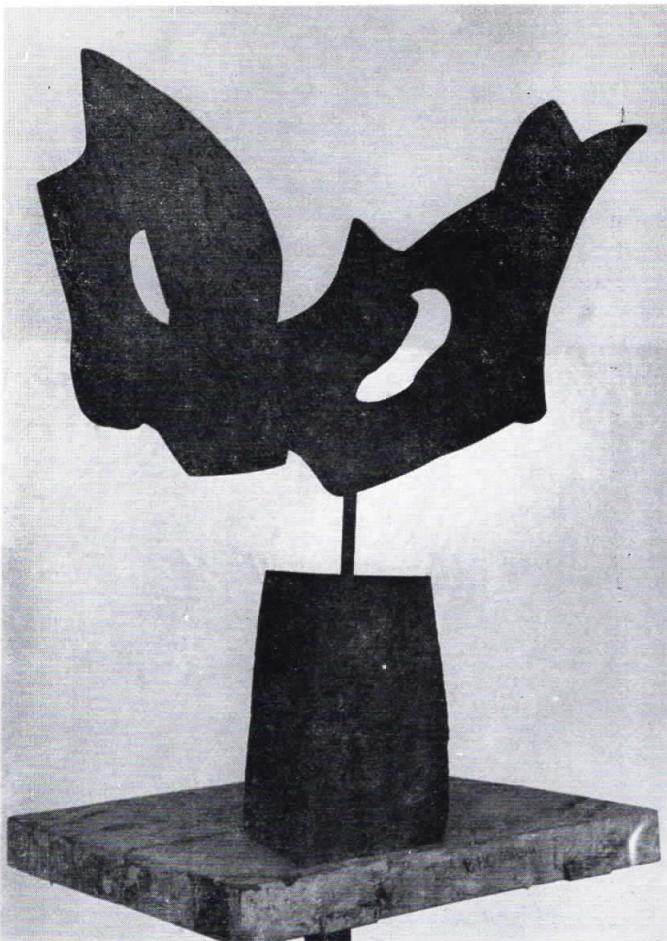
Преокупациите на одделни уметници се насочени кон истражување на најделотворна лична изразност што би одговарала на суштинските ликовни транспозиции на многу привидувања и законитости на реалното живеење. Експресивната изразност како интензивен внатрешен императив се подредува на психолошкиот тренд, во контекстот на хармонизацијата на свесниот и потсвесниот однос.

Во ликовното творештво на САП Косово доминира сликарството. Од оние кои му даваат печат на ова творештво треба да се наспомнат неколку автори кои се познати и во пошироки југословенски рамки. Како формирани индивидуалности би ги издвоиле Муслим Мулиќи, Реџеп Фери, Џевдет Џафа, Нусрет Салихамиќи, Небих Муриќи, Тахир Емру, Хилми Чатовиќ. Од младите, од кои се очекува доста, да ги споменеме следниве автори: Зоран Фуруновиќ, Будим Бериша, Мухамет Шалја, Ибрахим Понашени, Халил Мухаџери.

Во скулптурата свој придонес даваат Светомир Арсиќ-Басара, кој е заинтересиран за надворешната површинска изразност и за материјализација на длабината и содржината; Агим Чавдарбаша се наметнува со особена определба за слободни форми приближувајќи се до примордијалните форми на архајското означување.

Д-р Скендер Бошњаку

СВЕТОМИР АРСИЋ-БАСАРА

СВЕТОМИР АРСИЋ-БАСАРА

Улпијана С-1 II/2, Приштина
Роден е 1928 година во Севац.
Академија за применета уметност и постдипломски
студии завршил во Белград.

145

Сница за споменик, дрво.

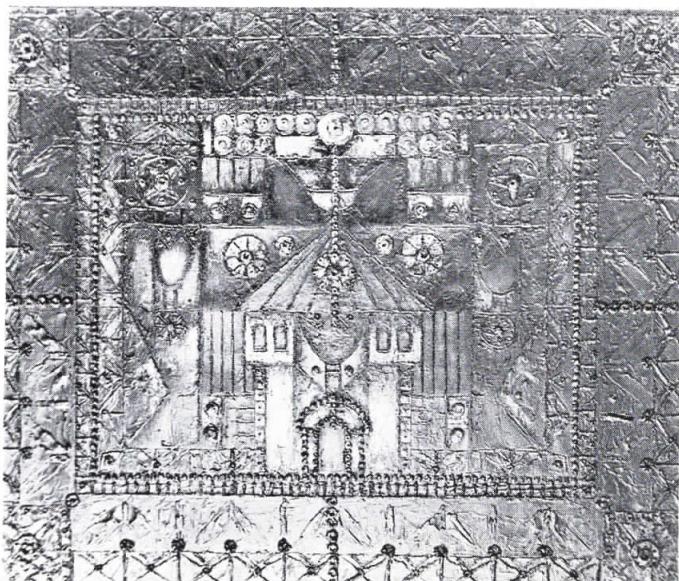
146

Бранови I, дрво.

147

Бранови II, дрво.

ЕНЦЕЛ БЕРИША

ЕНЦЕЛ БЕРИША

Трг Републике 30/II, Приштина
Роден е 1926 година во Пеќ.
Завршил ВПШ, ликовна група во Белград.

148

Од циклусот: Призренски медалјони XIX, 1978,
масло.

149

Од циклусот: Призренски медалјони XX, 1979,
масло.

150

Од циклусот: Призренски медалјони XXI, 1979,
масло.

ТАХИР ЕМРА

ТАХИР ЕМРА

Улпијана Е-30, Ламела I/16, Приштина
Роден е 1938 година во Ѓаковица.
Академија за ликовни уметности и постдипломски
студии завршил во Белград.

151

Драма кај Швањскиот мост, 1980/81, масло
90 x 100 см.

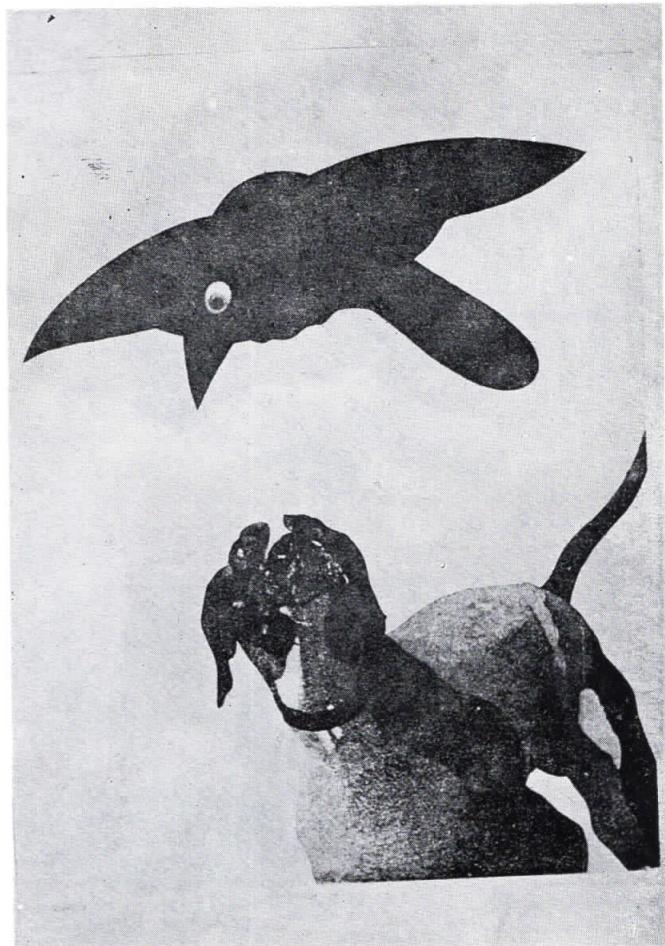
152

Предел од Косово I, 1980/81, масло, 55 x 68 см.

153

Предел од Косово II, 1980/81, масло, 68 x 85 см.

ЗОРАН ЈОВАНОВИЋ-ДОБРОТИН

ЗОРАН ЈОВАНОВИЋ-ДОБРОТИН

Населје Рамиз Садику 14, Приштина
Роден е 1942 година во Добротин.
Анадемија за применета уметност и постдипломски
студии завршил во Белград.

154

Од циклусот Птици, 1980, акватинта во боја,
56 x 64 см.

155

Од циклусот Птици, 1980, акватинта во боја,
56 x 64 см.

156

Од циклусот Птици, 1980, акватинта во боја,
56 x 64 см.

ХИСНИ КРАСНИКИ

ХИСНИ КРАСНИКИ

Академија уметности Приштина.
Роден е 1942 година во с. Лукар, крај Приштина.
Академија за ликовни уметности и постдипломски студии завршил во Белград.

157

Класа, 1980, графика во боја, 56 x 64 см.

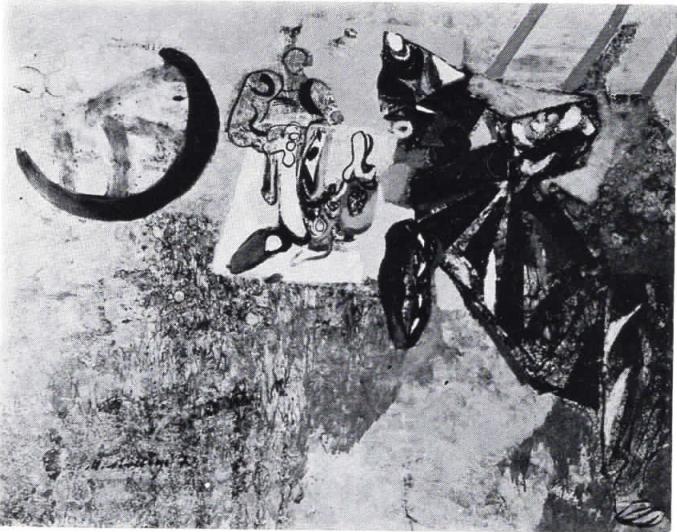
158

Светулки, 1980, графика во боја, 56 x 64 см.

159

Сид со пукнатини, 1980, графика во боја,
56 x 64 см.

МУСЛИМ МУЛИЌИ

МУСЛИМ МУЛИЌИ

Сава Ковачевиќ 16, Приштина
Роден е 1934 година во Ѓаковица.
Академија за ликовни уметности и постдипломски студии завршил во Белград.

160

Драматично патување, масло, 190 x 160 см.

161

Движење во просторот, масло, 180 x 140 см.

162

Патување, масло, 140 x 110 см.

НУСРЕТ САЛИХАМИЦИЈ

НУСРЕТ САЛИХАМИЦИЈ

Цавит Митровица 4/а, Приштина
Роден е 1931 година во Косовска Митровица.
Академија за применета уметност завршил во
Белград.

163

Игра, 1979, масло, 100 x 100 см.

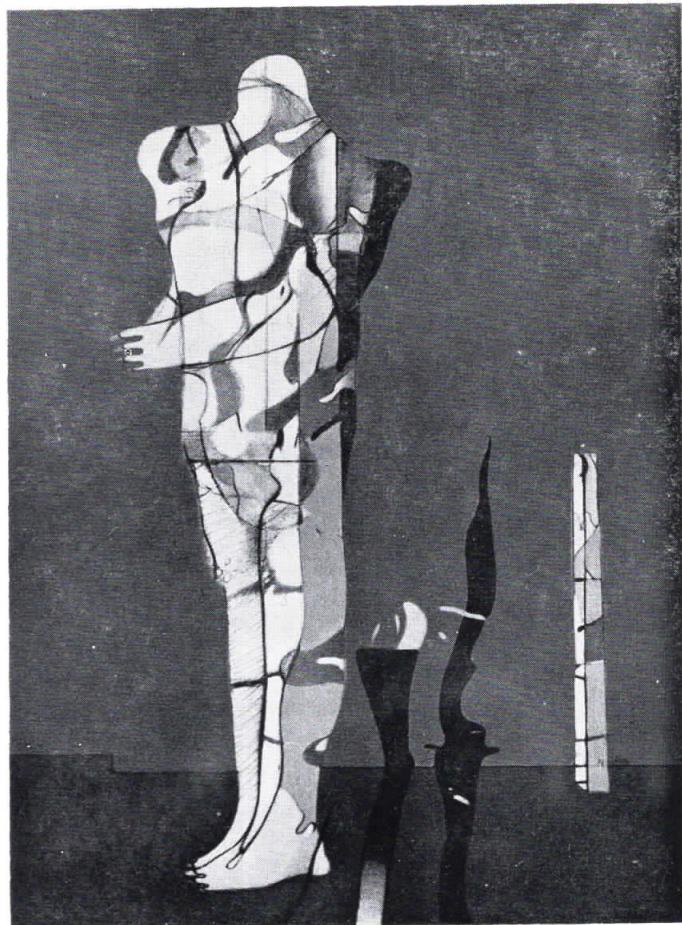
164

Игра II, 1980, масло, 100 x 100 см.

165

Игра III, 1980, масло, 100 x 100 см.

РЕЏЕП ФЕРИ

РЕЏЕП ФЕРИ

Улпијана Е-30, Ламела I/23, Приштина
Роден е 1937 година во Кукса (Албанија).
Академија за применета уметност и постдипломски
студии завршил во Белград.

166

Чекање, 1979, масло, 129 x 165 см.

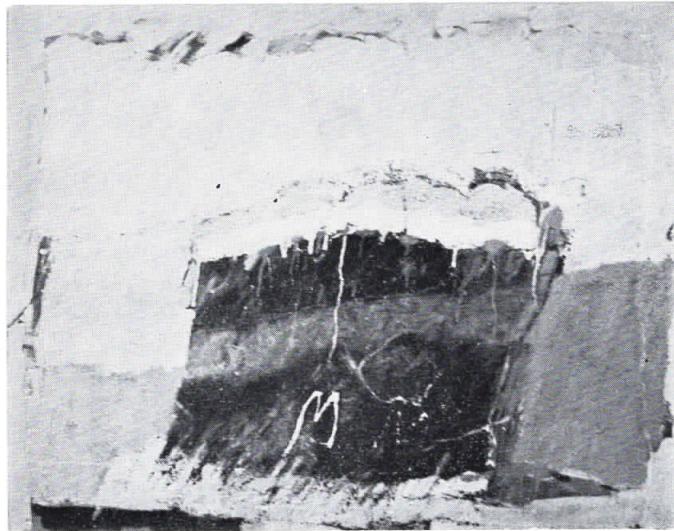
167

Портрет, 1980, масло, 89 x 116 см.

168

Одмор, 1980, масло, 116 x 89 см.

ЗОРАН ФУРУНОВИЋ

АГИМ ЧАВДАРБАША

ЗОРАН ФУРУНОВИЋ

Роберта Гајдића 16, Приштина
Роден е 1953 година во Приштина.
Академија за уметност завршил во Приштина, а
постдипломски студии во Белград.

169

Два, 1980, масло.

170

Композиција на мали елементи во просторот, 1980,
масло.

171

Игра во просторот, 1980, масло.

АГИМ ЧАВДАРБАША

Дарданија SY-5/8 стан 41/X, Приштина
Роден е 1944 година во Пеј.
Академија за применета уметност завршил во
Белград, а постдипломски студии во Љубљана.

172

Форма I, дрво.

173

Форма II, дрво.

174

Форма III, дрво.

ЦЕВДЕТ ЦАФА

ЦЕВДЕТ ЦАФА

Аце Маровиќа 14, Приштина
Роден е 1935 година во Пеќ.
Академија за ликовни уметности и постдипломски
студии завршил во Љубљана.

175

Слика од циклусот Автобиографија XXI, 1981, комб.
техника, 120 x 100 см.

176

Слика од циклусот Автобиографија XIX, 1980, комб.
техника, 180 x 130 см.

177

Слика од циклусот Автобиографија XVIII, 1980,
комб. техника, 160 x 140 см.

МУХАМЕТ ШАЛЈА

МУХАМЕТ ШАЛЈА

Мустафа Бакија 46, Пеќ
Роден е 1940 година во Пеќ.
Академија за ликовни уметности завршил во
Белград.

178

Бесмртна река I, масло, 100 x 142 см.

179

Бесмртна река II, масло, 162 x 142 см.

180

Ќе бидеме трн за непријателот, масло, 162 x 142 см.

ДРУШТВО
НА
ЛИКОВНИТЕ
УМЕТНИЦИ
НА
МАКЕДОНИЈА

РОДОЉУБ АНАСТАСОВ
ВАСИЛ ВАСИЛЕВ
ВЛАДИМИР ГЕОРГИЕВСКИ
ТРАЈЧЕ ДИМЧЕВСКИ
АЛЕКСАНДАР ИВАНОВСКИ-КАРАДАРЕ
ЖАРКО ЈАКИМОВСКИ
ДИМИТАР КОНДОВСКИ
РУБЕНС КОРУБИН
ТАНАС ЛУЛОВСКИ-ТАНЕ
ПЕТАР МАЗЕВ
ДИМИТАР МАЛИДАНОВ
СТЕФАН МАНЕВСКИ
ГОКО МАТЕВСКИ
БОРО МИТРИЈЕСКИ
ДУШАН ПЕРЧИНКОВ
ДРАГАН ПОПОСКИ-ДАДА
ВАСКО ТАШКОВСКИ
АНА ТЕМКОВА
НИКОЛА ФИДАНОВСКИ — КОЧО
ПЕТАР ХАЦИ БОШКОВ
СИМОН ШЕМОВ

Македонската современа ликовна уметност како составка, неделива структура на VII изложба на Сојузот на здруженијата на ликовните уметници на Југославија израснува од социјалистичката револуционерна преобразба на земјата, која годинава низ својот 40 годишен јубилеј понагласено ги доира сите димензии на нашето суштествување.

Во консталацијата на брзи, ефикасни и релативно едноставни контакти со уметностите на другите средини во Југославија и надвор од неа, македонскиот уметник ја изградуваше својата ликовна мисла и изразност по една логична еволутивна патека. Прилучувајќи се кон општите ликовни наспои пред сè во нашата земја, но и кон оние светски интонирани, ликовните творци во СР Македонија го следеа општиот од на уметноста. Во почетокот го толкуваа „локалното“ поднебје на ним својствен начин, потоа наоѓаа теми релевантни на други култури и клими за да го најдат својот духовен двигател и во националните созвучја на сопственото милие. Во тоа константно барање на сопствениот идентитет во текот на подолго од три децении постојење, македонската уметност ги создаде своите варијанти на познатите ликовни движења во светот. Процесот на тоа чекорење познава повеќе ликовни генерации, присутни и во сегашното ликовно дејствување и делумно на оваа изложба. Денешните ликовно-естетски вредности на македонската современа уметност се изградувале, растеле и развивале во духот на спротивностите и различните идејно-естетски позиции. Дотолку повеќе што постојаноста на творечките идеи и резултати е асинхрони и парадоксална на векот кој го наречуваме наш. Од своите скромни почетоци таа се движи во духот на еден постојано вертикално насочен дијаграм. Благодарение на тој факт, нејзиниот формален статус во југословенскиот ликовен простор станува автентичен и рамноправен.

Оттука и нејзината единственост во настојувањето да биде во органска корелација со комплексните збиднувања во целото наше самоуправно социјалистично општество, од една страна и со универзалните ликовни текови, од друга страна.

Креативниот капацитет на македонскиот уметник, од ослободувањето до денес, и покрај свесната одговорност за задачите и обврските кон историјата, денешнината и иднината на нашата земја, е предводен и стимулиран од слободата на мислата, на творецот и на човекот. Можеби затоа, денес тој сè помалку и сè поретко се задоволува со класичните, традиционалните сфаќања и појмови за естетското и ликовното и сè почесто ги збогатува, проширува или создава нови мерила и критериуми, согласно на менувањето на животниот амбиент и идеите што го осмислуваат и обликуваат. Тој останува далеку од претензиите да ја идеализира стварноста. Напротив, како нејзин активен чинител тој е поттикнуван од стремежот за создавање нова уметничка, животна и општочовечка стварност. И бидејќи фазата на барање сопствениот идентитет и место во ликовната уметност е одамна совладана, тој ги активира и организира сопствените сили за усвршување и надградување на идејните, естетските и ликовните структури на својата уметничка индивидуа. Во потрага за универзалните вистини во уметничките сфери, македонскиот уметник постепено, со сè поголема убеденост, излегува од националниот контекст и е во дослух со еден поширок, општочовечки осмислен ликовен простор. На тој начин настојувајќи да се избори за што поголема моќ на асимилација на егзистенцијалната супстанца на стварноста, остварува богата скала на разновидни идејноликовни согледувања, коишто несомнено водат кон „пронаоѓање на една објективна реалност којашто не постоела“ — стварност на уметничката вистина. Тоа е особено впечатливо во остварувањата на уметниците од младата генерација, антиконформистички настроени, поттикнувани, како и секоја младост, од искрениот ентузијазам, егзалитираниот восхит, смелоста и експериментирањето. Времето на гносеолошките предилекции е заменето со афинитетот кон онтолошкото проникнување во светот и неговите никогаш докрај допрени тајни. Наспроти уметниците кои своето ликовно вјерују го челичат во сферите на човечкото секојдневје, како ангажирани критичари и ре-

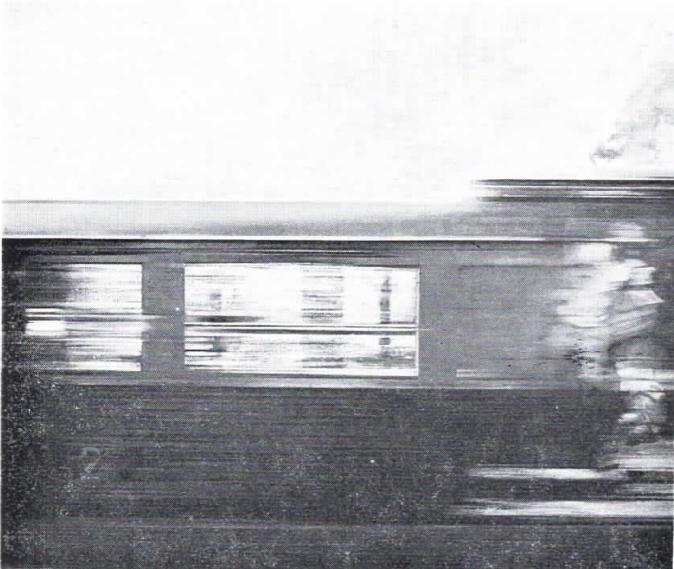
гистратори на денешните збиднувања, егзистира една друга група творци. Нивната иконографија открива тесна поврзаност со поблиското или подалечното минато (културно, уметничко...). Третти имаат најповеќе доверба во примамливите простори на сонот, фантазијата, потсвесното. Но, во сите овие ориентации, како и во мноштвото нивни варијации, кои главно ја подржуваат „обновата на сликарката“, на фигурацијата постои нешто заедничко: вистинитост на духот, судбинско доживување на поднебјето, приврженичка верност кон егзистенцијалниот тоталитет на земјата, како и нагласена индивидуална структура на изразувањето, која кај мнозинството тендира кон остварување илнтарнатот на XX век.

Македонскиот ликовен творец денес, како впрочем и повеќето југословенски уметници, сè понастојчиво се стреми да ги надмине влијанијата

од страна и има доволно нерв и сили да им даде субјективна интерпретација, понекогаш одбележана и со национален дух. Измина времето на некритичка апсорпција на она што е увозен квалитет а приори. Уметниците ги бараат идејните стимуланси во сопствениот (внатрешен или надворешен) животен простор, за да го постигнат својот автентичен творечки интегритет. Она што е најбитно во случајов е амбицијата да се издејствува персонален начин на ликовно соопштување кој ќе биде дел од светските насоки односно сè помалку ќе биде национален, а сè повеќе универзален, космополитски означен.

Соња Абациева Димитрова
Директор на Музејот на
современата уметност —
Скопје

РОДОЉУБ АНАСТАСОВ

РОДОЉУБ АНАСТАСОВ

Скопје, Булевар Партиз. одреди 93/I-9
Роден е 1935 година во Скопје.
Академија за ликовни уметности завршил во
Белград.

181

Од циклусот: Човек и време II, 1977, масло,
130 x 160 см.

182

Човек и време III, 1977, масло, 80 x 60 см.

183

Човек и време V, 1978, масло, 130 x 160 см.

ВАСИЛ ВАСИЛЕВ

ВАСИЛ ВАСИЛЕВ

Скопје, Ул. Мајаковски бр. 38
Роден е 1938 година во Скопје.
Академија за ликовни уметности завршил во
Скопје.

184

Скулптура I, 1980, дрво, 50 x 100 см.

185

Скулптура II, 1981, дрво, 50 x 100 см.

186

Скулптура III, 1981, дрво, 30 x 50 см.

ВЛАДИМИР ГЕОРГИЕВСКИ

ВЛАДИМИР ГЕОРГИЕВСКИ

Скопје, Дом на младите „25 мај“.
Роден е 1942 година во Скопје.
Академија за ликовни уметности и постдипломски
студии завршил во Белград.

187

Слика I, 1980, масло.

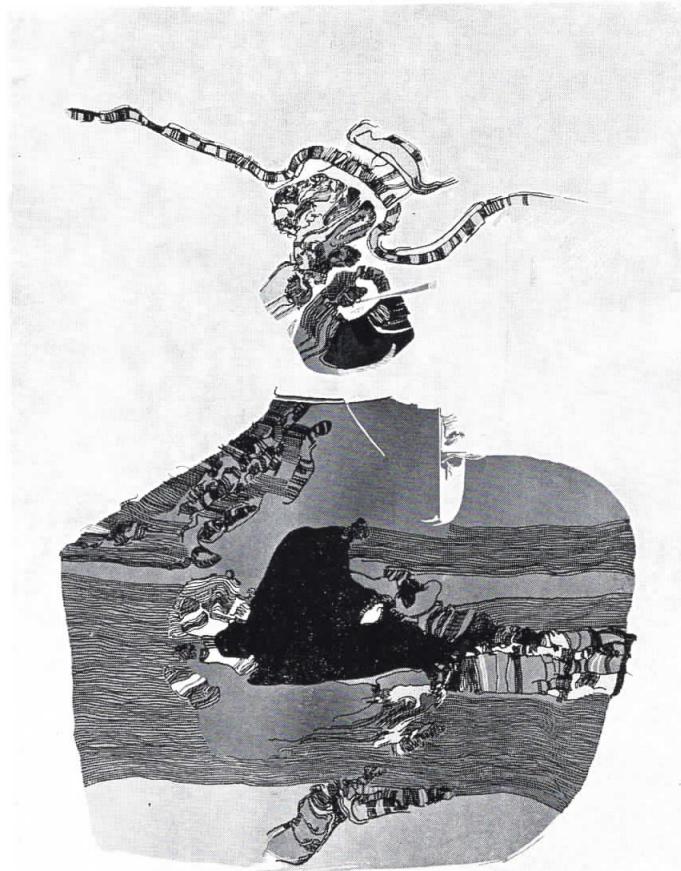
188

Слика II, 1980, масло.

189

Слика III, 1980, масло.

ТРАЈЧЕ ДИМЧЕВСКИ

ТРАЈЧЕ ДИМЧЕВСКИ

Скопје, Ул. 50 дивизија 33.
Роден е 1950 година во Скопје.
Завршил Училиште за применета уметност во
Скопје.

190

379/1979, ситопечат, 100 x 71 см.

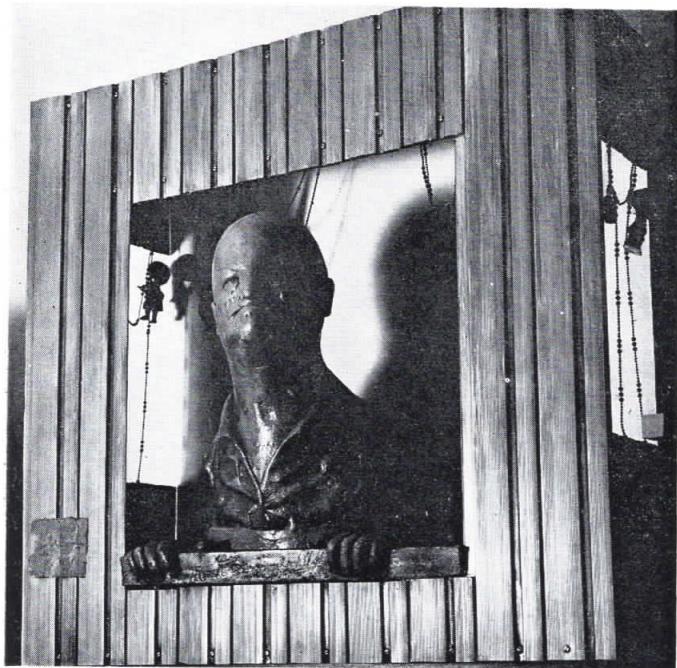
191

479/1979, ситопечат, 100 x 71 см.

192

281/1981, ситопечат, 100 x 71 см.

АЛЕКСАНДАР ИВАНОВСКИ-КАРАДАРЕ

АЛЕКСАНДАР ИВАНОВСКИ-КАРАДАРЕ

Скопје, Бул. Партизански одреди 111
Роден е 1943 година во Прилеп.
Академија за ликовни уметности завршил во Јубљана.

193

Продавач, 1980, полиестер, 90 x 95 x 35 см.

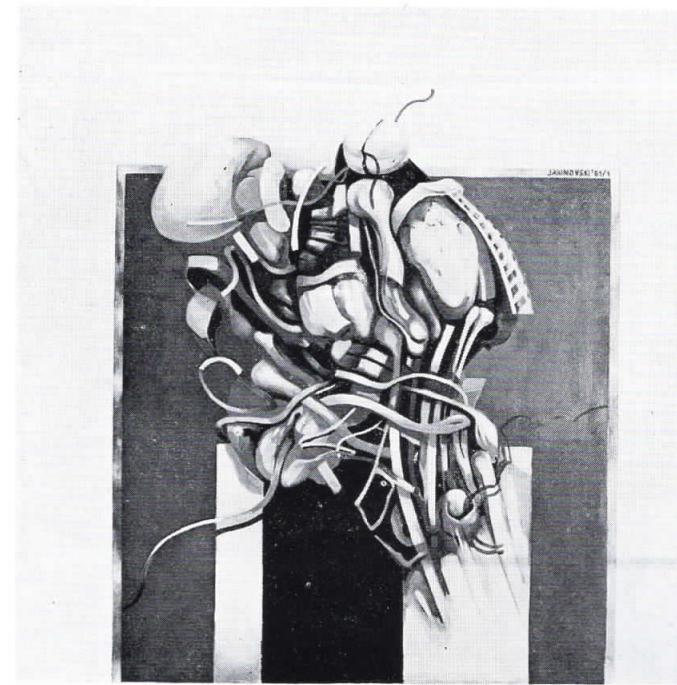
194

Мојот некогашен пријател, 1981, полиестер,
120 x 120 x 100 см.

195

Брачен пар, 1981, полиестер, 170 x 160 см.

ЖАРКО ЈАКИМОВСКИ

ЖАРКО ЈАКИМОВСКИ

Скопје, Кеј „13 Ноември“ 68.
Роден е 1948 година во Скопје.
Академија за ликовни уметности завршил во Јубљана.

196

Слика I, 1981, комб. техника на платно, 80 x 80 см.

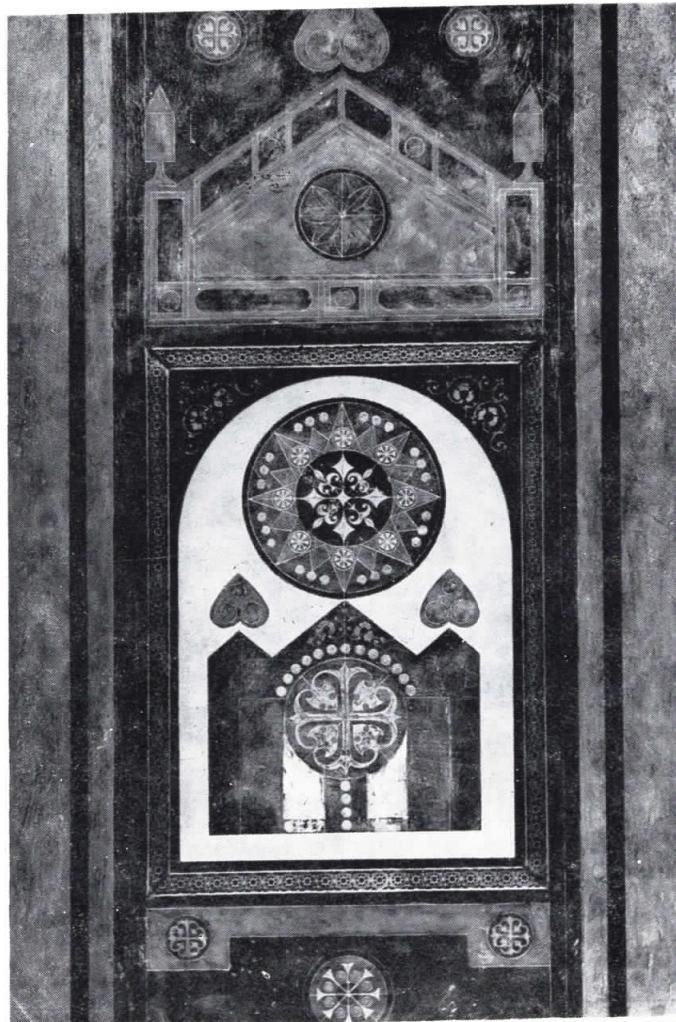
197

Слика II, 1981, комб. техника на платно,
270 x 240 см.

198

Слика III, 1981, комб. техника, 135 x 119 см.

ДИМИТАР КОНДОВСКИ

ДИМИТАР КОНДОВСКИ

Скопје, ул. 955 бр. 18 Д. Водно
Роден е 1927 година во Прилеп.
Академија за ликовни уметности завршил во
Белград.

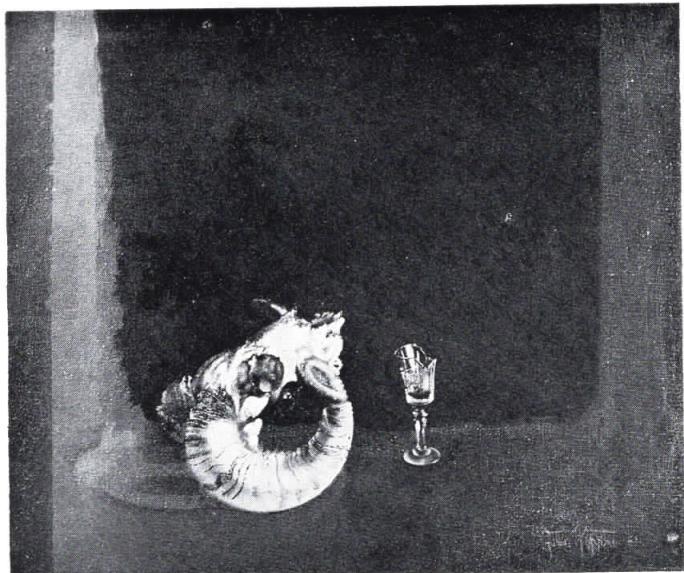
199

Композиција, XXI, 27 x 44 см.

200

Композиција, XXII, 27 x 44 см.

РУБЕНС КОРУБИН

РУБЕНС КОРУБИН

Скопје, Ул. Софиска бр. 7.
Роден е 1949 година во Прилеп.
Факултет за ликовни уметности завршил во
Белград.

201

Простор, 1980, масло, 130 x 130 см.

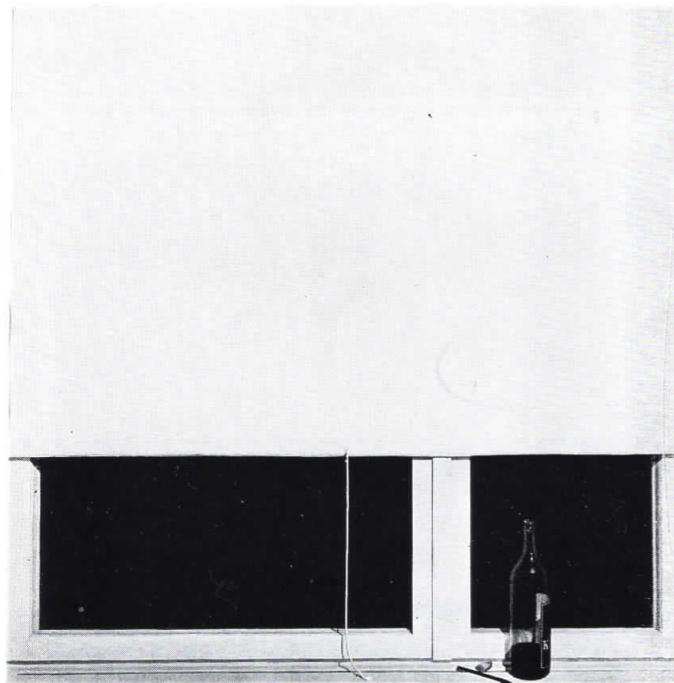
202

Глетка, 1980, масло, 120 x 120 см.

203

Слина 1980, масло, 60 x 50 см.

ТАНАС ЛУЛОВСКИ-ТАНЕ

ТАНАС ЛУЛОВСКИ-ТАНЕ

Скопје, Бул. Партизански одреди 115, Б-6/III/10.
Роден е 1940 година во Желево (Егејска
Македонија).
Академија за ликовна уметност завршил во
Букурешт.

204

Прозорец, 1976, акрилик-платно, 145 x 145 см.

205

Пресушени калинки, 1978, акрилик-платно,
145 x 145 см.

206

„П 78“, 1978, акрилик-платно, 208 x 208 см.

ПЕТАР МАЗЕВ

ПЕТАР МАЗЕВ

Скопје, Орце Николов бр. 58/IV
Роден е 1927 година во Кавадарци.
Академија за ликовни уметности завршил во
Белград.

207

Слика I, 1981, масло,

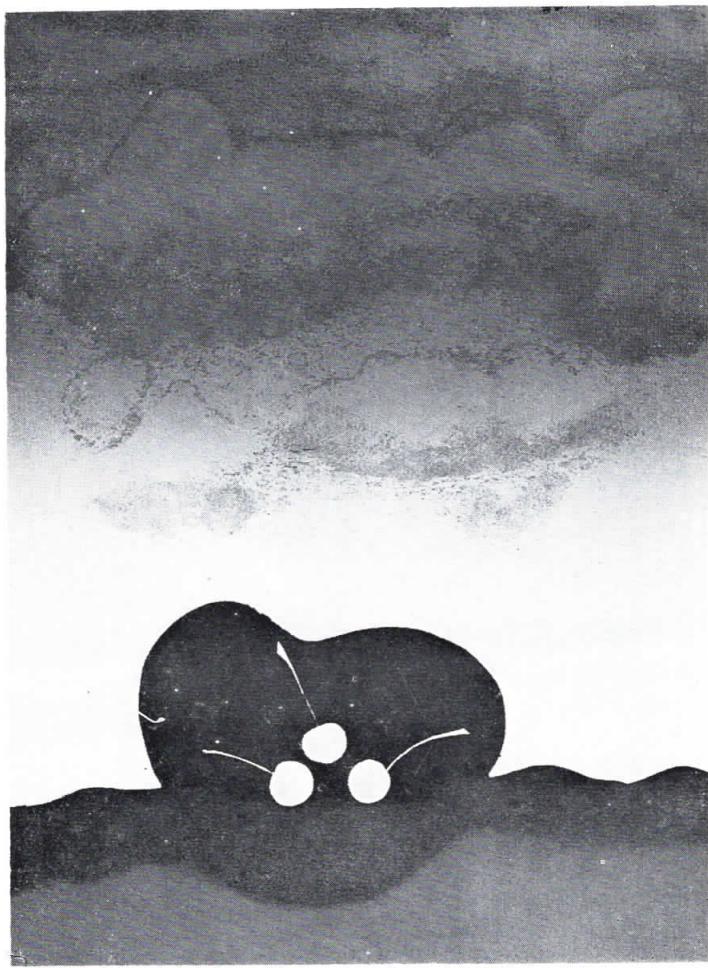
208

Слика II, 1981, масло,

209

Слика III, 1981, масло,

ДИМИТАР МАЛИДАНОВ

ДИМИТАР МАЛИДАНОВ

Скопје, Ул. Јован Кукузел бр. 7. нас. Лисиче.
Роден е 1946 година во Саракиново (Егејска
Македонија).
Академија за ликовни уметности и постдипломски
студии завршил во Љубљана.

210

Графика, 1981, акватинта,

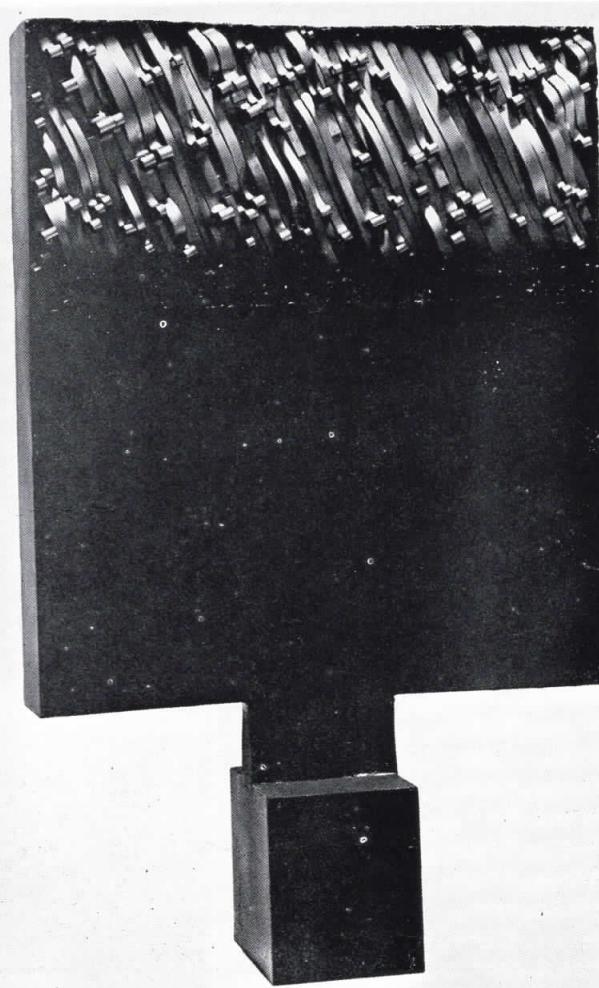
211

Графика, 1981, акватинта,

212

Графика, 1981, акватинта,

СТЕФАН МАНЕВСКИ

СТЕФАН МАНЕВСКИ

Скопје, Ул. Роканија бр. 41, нас. Бутел II.
Роден е 1934 година во Скопје.
Академија за ликовни уметности завршил во
Белград.

213

Без наслов, 1979, обоен метал. 42 x 58 x 13 см.

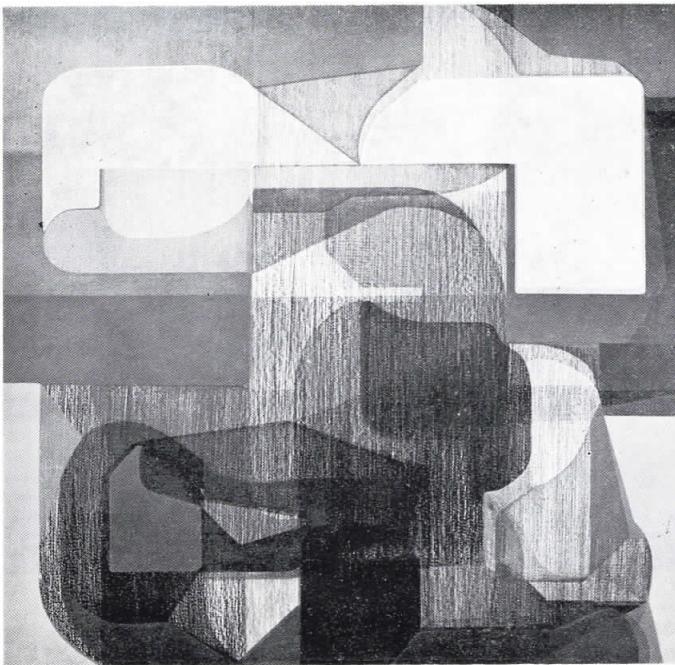
214

Без наслов, 1981, обоен метал, 100 x 110 x 20 см.

215

Без наслов, 1981, обоен метал, 80 x 60 x 15 см.

ЃОКО МАТЕВСКИ

ЃОКО МАТЕВСКИ

Скопје, Ул. Коперникова 13/II-9, нас. Драчево.
Роден е 1942 година во Скопје.
Академија за ликовни уметности завршил во
Белград.

216

Кружно голтање, 1981, масло, 50 x 70 см.

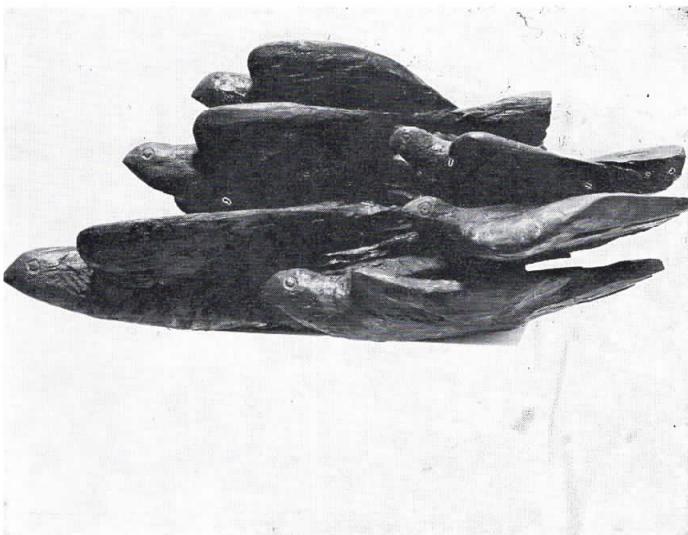
217

Согорено легло, 1980, масло, 35 x 50 см.

218

Двоен премин, 1981, масло, 60 x 60 см.

БОРО МИТРИЌЕСКИ

БОРО МИТРИЌЕСКИ

Скопје, Ул. Рајко Жинзифов бр. 52.
Роден е 1927 година во Прилеп.
Академија за ликовни уметности завршил во
Загреб.

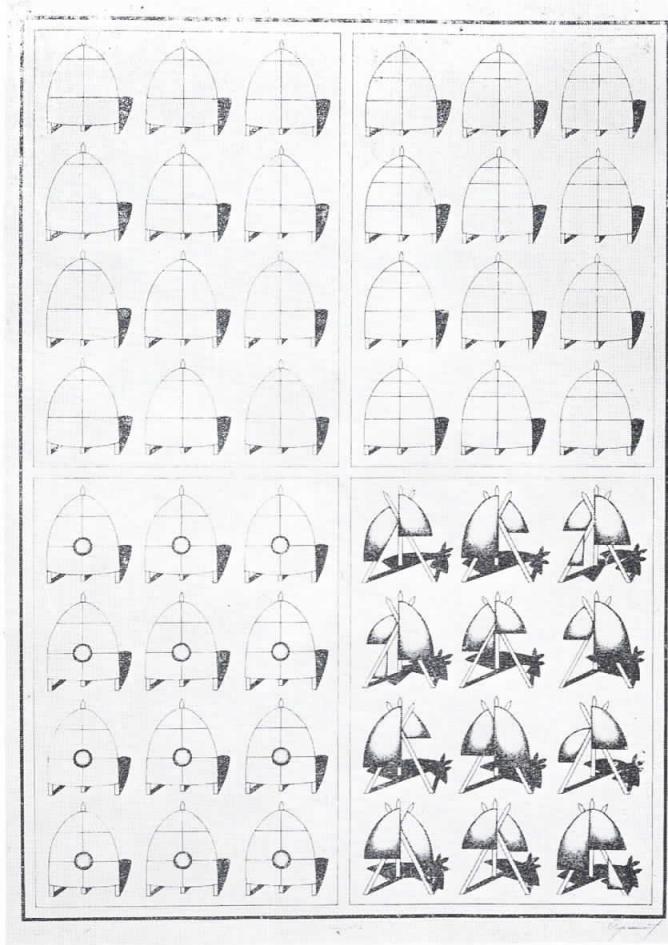
219

Јато, 1979, дрво, 45 см.

220

Портрет на мајка, 1980, дрво, 35 см.

ДУШАН ПЕРЧИНКОВ

ДУШАН ПЕРЧИНКОВ

Скопје, Ул. Орце Николов бр. 56.

Роден е 1939 година во Скопје.

Академија за ликовни уметности и специјалка завршил во Белград.

221

Стогови (А), 1978, ситопечат, 86 x 66 см.

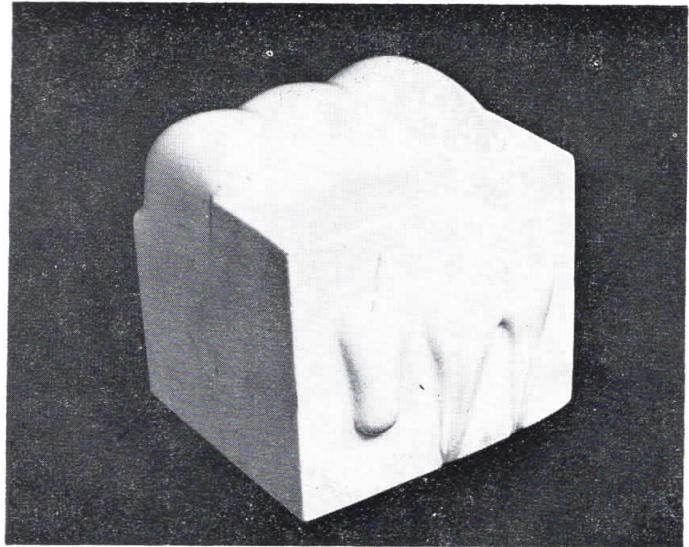
222

Стогови (Б), 1978, ситопечат, 86 x 66 см.

223

Шума и сенка (С), 1979, ситопечат, 86 x 66 см.

ДРАГАН ПОПОСКИ-ДАДА

ДРАГАН ПОПОСКИ-ДАДА

Скопје, Ул. Дамаска бр 26/б

Роден е 1933 гѓдина во Прилеп.

Анадемија за ликовни уметности и постдипломски студии завршил во Белград.

224

Зрелост, 1981, прилепски мермер, 18 x 20 x 19 см.

225

Разлевавање IV, прилепски мермер,
20,5 x 19,5 x 26 см.

226

Праформа, 1981, прилепски мермер, 17 x 24 x 24 см.

ВАСКО ТАШКОВСКИ

ВАСКО ТАШКОВСКИ

Скопје, Карпош IV згр. А-7, влез II.
Роден е 1937 година во Ниже Поле (Битолско).
Академија за ликовни уметности завршил во
Белград.

227

Земја, 1978, масло, 114 x 145 см.

228

Вода, 1979, масло, 114 x 145 см.

229

Трева, 1981, масло, 114 x 145 см.

АНА ТЕМКОВА

АНА ТЕМКОВА

Скопје, Огњен Прица 20/II-3
Родена е 1943 година во Кавадарци.
Академија за ликовни уметности завршила во
Белград.

230

Напуштена галичка соба, 1980, масло, 133 x 100 см.

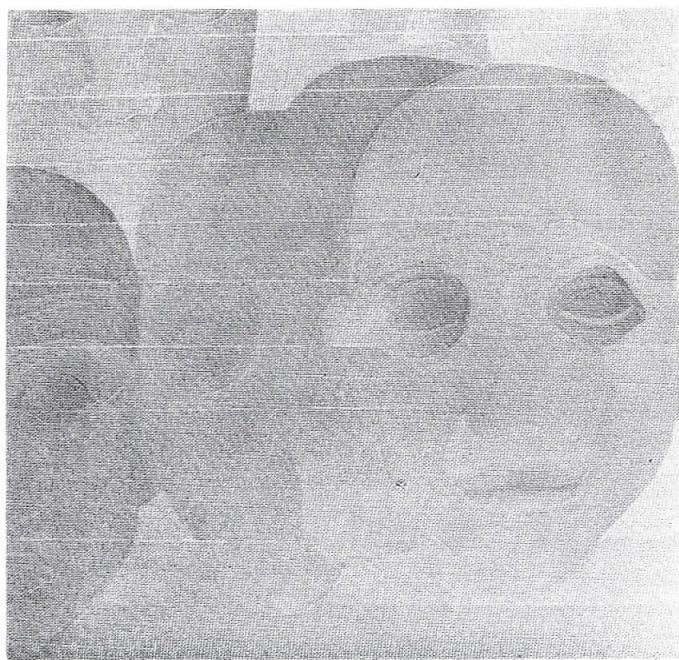
231

Тишина во сивиот агол, 1981, масло, 94 x 67 см.

232

Долина на белите птици, 1981, масло, 135 x 98 см.

НИКОЛА ФИДАНОВСКИ-КОЧО

НИКОЛА ФИДАНОВСКИ-КОЧО

Скопје, Ул. Јуриј Гагарин бр. 35 стан 38.
Роден е 1946 година во Битуше.
Академија за ликовни уметности завршил во
Белград.

233

Навестување, 1981, акрил, 90 x 90 см.

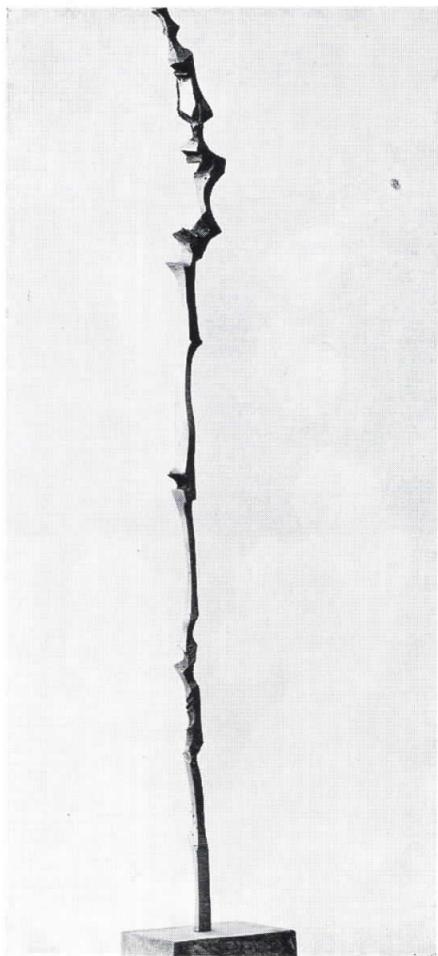
234

По трагите, 1981, акрил, 67 x 90 см.

235

Пробивање на мрежата, 1979, акрил, 100 x 90 см.

ПЕТАР ХАЦИ БОШКОВ

ПЕТАР ХАЦИ БОШКОВ

Скопје, Ул. Караорман бр. 24 д. Водно.
Роден е 1928 година во Скопје.
Академија за ликовни уметности завршил во
Љубљана.

236

Вертикална скулптура XII, 1981, бронза.

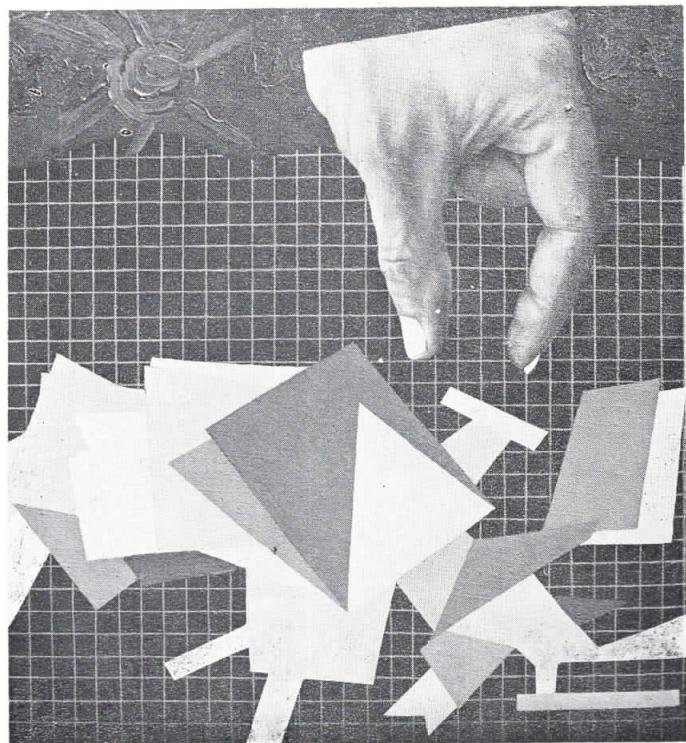
237

Вертикална композиција, VIII, 1981, бронза.

238

Скулптура, XXI, 1981, бронза.

СИМОН ШЕМОВ

СИМОН ШЕМОВ

Скопје, Парт. одреди 101, влез I/10

Роден е 1941 година во Кавадарци.

Академија за ликовни уметности завршил во Белград.

239

Лов на пеперутка I, 1978—79, масло, 33 x 33 см.

240

Лов на пеперутка II, 1978, масло, 33 x 33 см.

241

Дете краде јаболка, 1978—80, полиптих, масло, 120 x 280 см.

ДРУШТВО
НА
ЛИКОВНИТЕ
УМЕТНИЦИ
НА
СЛОВЕНИЈА

ЗВЕСТ АПОЛОНИО
ЛУЦИАН БРАТУШ
ЖАРКО ВРЕЗЕЦ
ЗДЕНКА ГОЛОБ
РУДИ ГОРЈУП
ТОМАЖ ГОРЈУП
ДАНИЛО ЈЕЈЧИЧ
ЈАНЕЗ КНЕЗ
СЛАВКО КРАЈНЦ
ХЕНРИК МАРЧЕЛ
ФРАНЦЕ МИХЕЛИЧ
НЕГОВАН НЕМЕЦ
ФРАНЦ НОВИНЦ
ЛАДИСЛАВ ПЕНГОВ
МАКСИМ СЕДЕЈ мл.
ДАРКО СЛАВЕЦ
ЈОЖЕ СПАЦАЛ
ВИНКО ТУШЕК
ДРАГО ХРВАЦКИ
ЗДЕНКО ХУЗЈАН

Словенечката ликовна уметност низ призмата на различни избори а и со случајно одбраните примери сепогаш ни ги покажува значајните карактеристики и посебности. Истражувањата кои ја определувале уметноста во шеесеттите години, во последната деценија се смирија. Меѓутоа, и авангардните токови ја изразувале посебната карактеристика на словенечката ликовна уметност — совершен облик и доследност во употребата на ликовниот говор. По концептуалистичката авантура на групата ОХО, која предизвика остра поларизација, авангардните вриења почнаа да се гасат. Односот кон новото и шокантното се измени.

Се случи истото како во светот — бидејќи шокантните новини одзвонија во празно, уметниците почнаа да се свртуваат кон себеси и назад кон класичниот медиј. Незабележително меѓу медијските и меѓумедијските истражувања расцветаа елементи на носталгијата и нов поглед кон иднината на ликовното создавање кое што може да се гради само врз историското искуство. Жива врска со изворите на модерната уметност и новите насоки во Словенија претставува тонму Франце Михелич со својот сликарски и графички опус кој затоа добива нови акценти и значења. Уметник кој се смета за еден од најинтересните словенечки творци повторно го покажа можниот пат во барањето на идентитетот и специфичниот словенечки израз во ликовната уметност. Михелич исто така би можеле да го означиме како еден од најзначајните создавачи на љубљанска графичка школа — која, меѓутоа, помладите почнаа да ја оценуваат на свој начин и иновацијски. Постепено тие почнаа да ја одбегнуваат нагласената форма и техничката усовршеност, затоа проникнаа во барањата на суштина во веќе утврдените медијски рамки — тие

сфатија дека макотрпната работа не може да се замени со духовитоста на измисленото. Затоа делата на графичарите како што се Звест Аполонио, Јанез Кнез, Данило Јејчић, Јоже Спацај, Драго Хрваџи и Зденка Голоб изразуваат врска со настојувањата на постарата генерација, но истовремено и сите оние новини кои им даваат привлечност на новите погледи и оригиналност.

Барањето на личниот и истовремено регионалниот израз се случува на различни нивоа. Колористичките истражувања што ги врши една група словенечки сликари, графичари и скулптори се случува во широкиот простор меѓу изразито класицистички и експресионистички појдовни точки. Заедничко пак им е барањето на оние хроматски складности и односи кои се карактеристични за словенечкото средновековно фреско сликарство, барокното сликарство и нај на крај за народната уметност, Хенрик Марчел, Франц Новинц, Винко Тушек, Драго Хрваџи, Максим Седеј мл. и Ладислав Пенгов секој од нив поединечно е претставник и на екстремно спротивните погледи, но сепак ги здружува сличниот однос кон традицијата и пред се кон функцијата на бојата — сеедно дали се работи за сликарство, скулптура или графика.

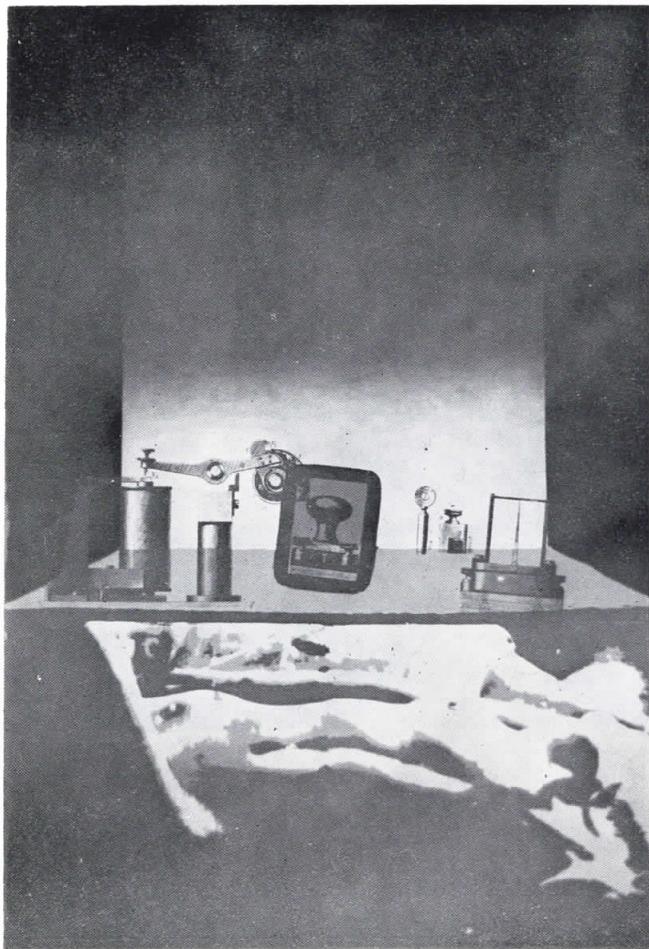
Поинаку се обидува да ја збогати словенечката уметност помладата и најмладата генерација која воведува и различни форми на нови историцизми, кои меѓутоа имаат и свое позитивно значење бидејќи ја негираат оправданоста на етаблираниот авангардизам. Истовремено се сретнуваме со појави и школи кои со специфични акценти се надоврзуваат на тоа што се случува во светот или се обидуваат некои правци од близкото минато повторно да ги актуелизираат и да им вдахнат нов живот. Да го земеме само хиперреализмот на

Дарко Славец или сликарството на Томаш Горјуп, или сочното сликарство на Зденко Хузјан и Луцијан Братуш кои се надоврзуваат на хроматската скала и јачината во изразот што во нашиот простор ја воведе Мариј Прегељ. Во барањето на конструктивни вредности посегаат делата на Јарко Врезец. Своевидна врска меѓу генерациите и нивните обиди претставува апстрактното сликарство на Руди Горјуп кој што поаѓа од апстрактираната реалност. Во вајарство изборот е уште потесен, а можеме да споменеме само неколку лични опуси, кои се типични, но сигурно не ги покриваат сите оние настојувања кои ја определуваат словенечката скулптура. Објектите на Винко Тушек, интимните фигури на Славко Крајнц и монументалните тектонски формулirани скулптури на Негован Немец во суштина го се различни аспекти на оние истражувања кои го бараат новиот израз во историското искуство.

Можеме да констатираме дека во словенечката уметност во дадениов момент преовладува смиреното создавање. Меѓутоа, не се работи само за локална или регионална посебност. бидејќи слични настојувања во светот постојат веќе подолго време. Плурализмот на најразличните правци и хаотичниот релативизам на мерилата, таквата насоченост ја најавува веќе кон крајот на шеесеттите години, кога етаблираната авангарда почна да се врти во глувиот простор помеѓу отупеноста и комерцијализмот. Идната насоченост, сега за сега, останува нејасна — можеби навистина единствениот пат претставува барање на поривите кои го гонат човекот да се изразува со создавањето на слики, скулптури, цртежи . . .

Иван Седеј

ЗВЕСТ АПОЛОНИО

ЗВЕСТ АПОЛОНИО

Адреса: 66320 Порторож, Пот поморшчаков 15 д.
Роден е 1935 година во Бертоки.
Дипломирал на Академијата за ликовна уметност
во Љубљана, кајшто завршил и специјалка за
сликарство.

242

Проекција 216, 1980, ситопечат, 100 x 70 см.

243

Кадар 217, 1980, ситопечат, 100 x 70 см.

244

Кадар 218, 1980, година, ситопечат, 100 x 70 см.

ЛУЦИЈАН БРАТУШ

ЛУЦИЈАН БРАТУШ

Адреса: 65271 Випава, Випава 243-а.
Роден е 1949 година во Постојна.
Дипломирал на Академијата за ликовна уметност
во Љубљана, кајшто завршил и специјалка за
графика.

245

Будење I, 1979, акрил-платно, 98 x 118 см.

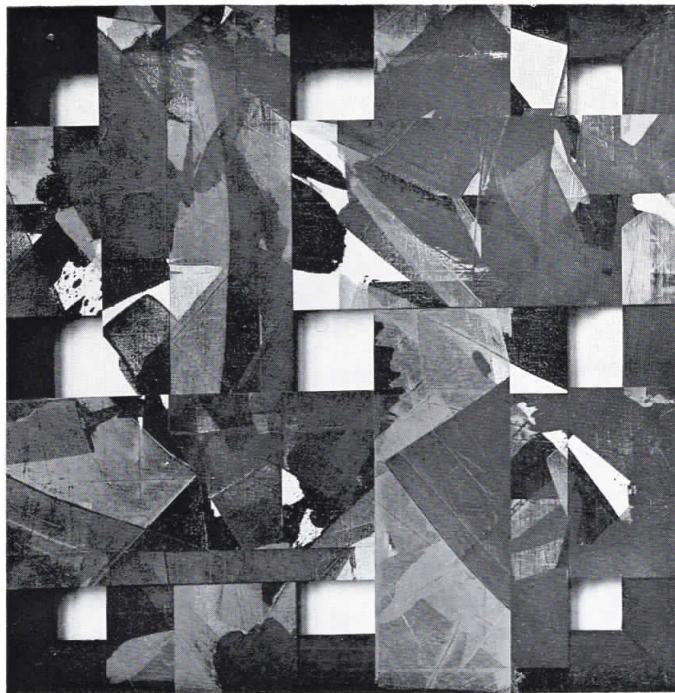
246

Утро II, 1979, акрил-платно, 98 x 118 см.

247

Приоѓање од ноќта, 1979, акрил-платно, 98 x 118 см.

ЖАРКО ВРЕЗЕЦ

ЖАРКО ВРЕЗЕЦ

Адреса: 61000 Љубљана, Пражакова 11.
Роден е 1950 година во Љубљана.
Дипломирал на Академијата за ликовна уметност
во Љубљана.

248

Без наслов, 1980, акрил-платно, 100 x 100 см.

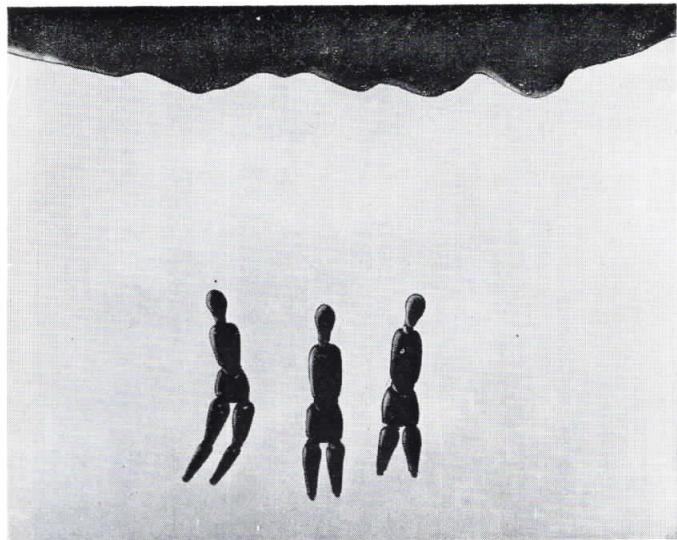
249

Без наслов, 1980, акрил-платно, 100 x 100 см.

250

Без наслов, 1980, акрил-платно, 100 x 100 см.

ЗДЕНКА ГОЛОБ

ЗДЕНКА ГОЛОБ

Адреса: 61210 Љубљана — Шентвид, Цеста А.
Битенца 13.
Родена е 1938 година во Градишче, Словенски
Горици.
Дипломирала на Академијата за ликовна уметност
во Љубљана.

251

Лебдеене I, 1979, једканица.

252

Лебдеене II, 1979, једканица.

253

Лебдеене III, 1980/81, једканица.

РУДИ ГОРЈУП

РУДИ ГОРЈУП

Адреса: 61000 Љубљана, Топнишка 45.

Роден е 1915 година во Љубљана.

Дипломирал на Академијата за ликовна уметност во Љубљана.

254

Рефлексија I, 1979, масло, 100 x 100 см.

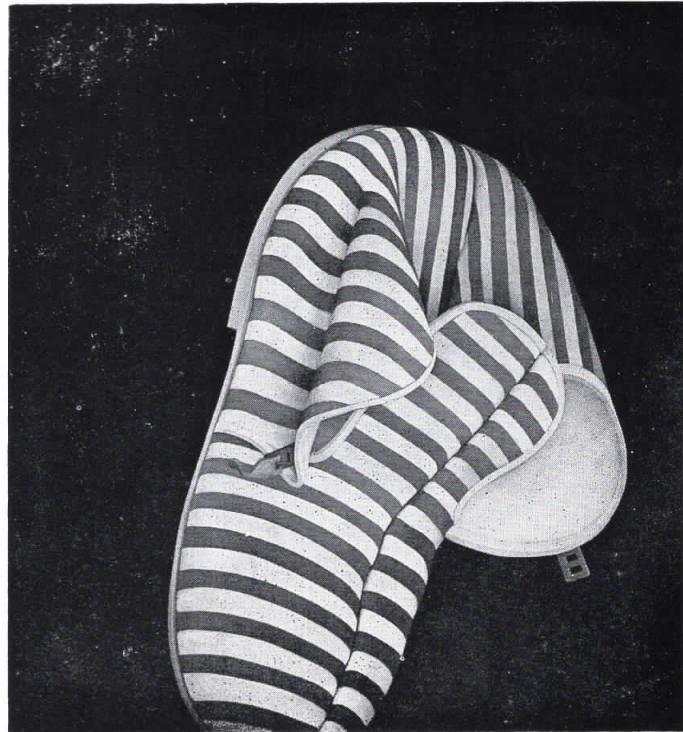
255

Рефлексија II, 1980, масло, 100 x 100 см.

256

Рефлексија III, 1980, масло, 100 x 90 см.

ТОМАЖ ГОРЈУП

ТОМАЖ ГОРЈУП

Адреса: 61000 Љубљана, Топнишка 45.

Роден е 1950 година во Љубљана.

Дипломирал на Академијата за ликовна уметност во Љубљана, кајшто завршил и специјалка за сликарство.

257

Надолу III, 1980, масло, 150 x 140 см.

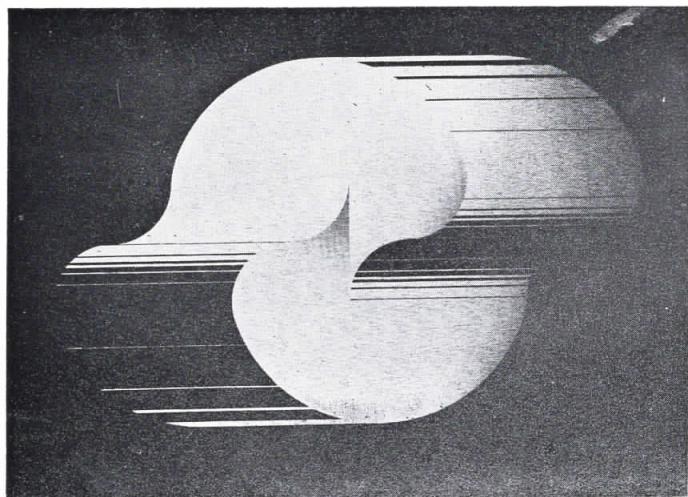
258

Населувач I, 1981, масло, 150 x 140 см.

259

Населувач II, 1981, масло, 150 x 140 см.

ДАНИЛО ЈЕЈЧИЧ

ДАНИЛО ЈЕЈЧИЧ

Адреса: 65270 Ајдовчина, Грегорчичева 11.
Роден е 1933 година во Ајдовчина.
Дипломирал на Академијата за ликовна уметност
во Љубљана.

260

Склоп I, 1980, ситопечат, 50 x 70 см.

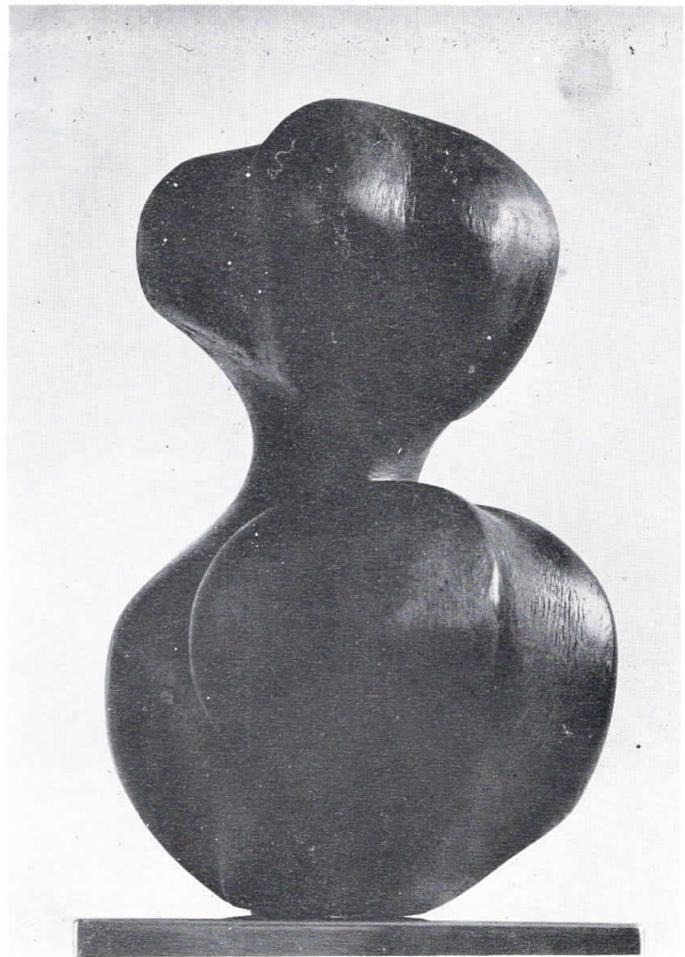
261

Склоп III, 1980, ситопечат, 50 x 70 см.

262

Склоп IV, 1980, ситопечат, 50 x 70 см.

СЛАВКО КРАЈНЦ

СЛАВКО КРАЈНЦ

Адреса: 61000 Љубљана, Водникова 104.
Роден е 1929 во Целје.
Дипломирал на Академијата за ликовна уметност
во Љубљана.

263

Облици III, 1978, дрво, 31 см.

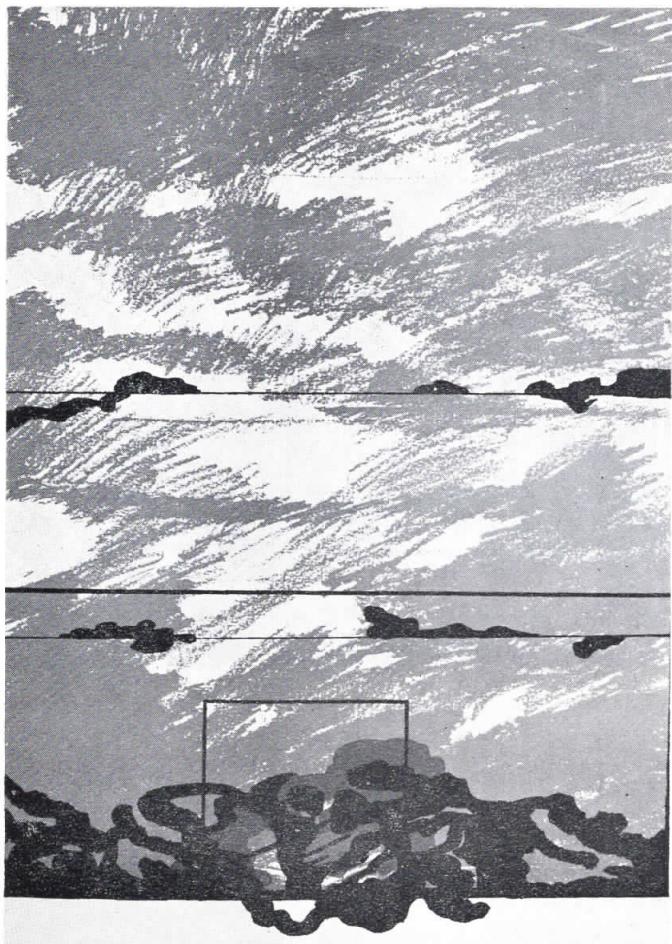
264

Облици VI, 1979, дрво, 33 см.

265

Облици X, 1979, дрво, 39 см.

ХЕНРИК МАРЧЕЛ

ХЕНРИК МАРЧЕЛ

Адреса: 64000 Крањ, Томшичева, 19.
Роден е 1929 година во Оточе.
Дипломирал на Академијата за ликовна уметност
во Љубљана.

266

Композиција I, 1980, масло, 150 x 170 см.

267

Композиција II, 1981, масло, 150 x 170 см.

268

Композиција III, 1981, масло, 150 x 170 см.

ФРАНЦЕ МИХЕЛИЧ

ФРАНЦЕ МИХЕЛИЧ

61000 Љубљана, Ашнерчева 15.
Роден е 1907 година во Вирмаше, кај Шкофја Лона.
Дипломирал на Академијата за ликовна уметност
во Загреб.

269

Дафна и Курент I, 1978, акрил-платно,
110 x 137,5 см.

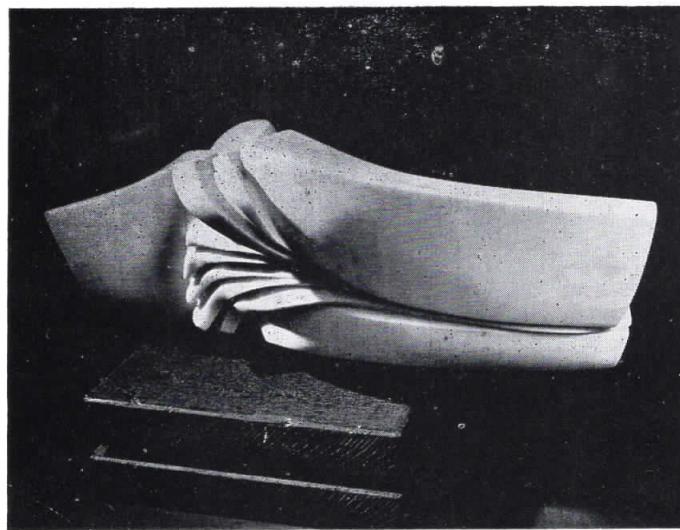
270

Дафна и Курент II, 1978, акрил-платно,
110 x 137,5 см.

271

Дафна и часовникот, 1978, акрил-платно
110 x 137,5 см.

НЕГОВАН НЕМЕЦ

НЕГОВАН НЕМЕЦ

65292 Ренче, Билје 187
Роден е 1947 година во Билје.
Дипломирал на Академијата за ликовна уметност во Љубљана.

272

Пробив XXXV, мермер, 1981.

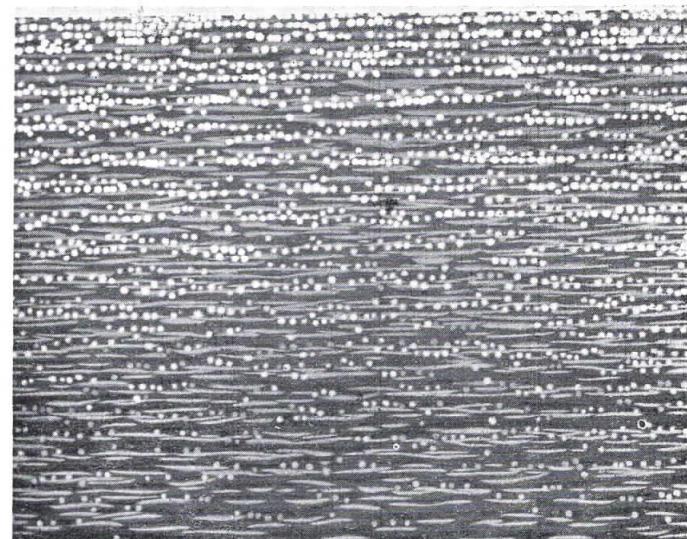
273

Пробив XIV, мермер, 1980.

274

Пробив XXXX, мермер, 1981.

ФРАНЦ НОВИНЦ

ФРАНЦ НОВИНЦ

64220 Шкофја Лока, Годешич 22.
Роден е 1938 година во Годешич кај Шкофја Лока.
Дипломирал на Академијата за ликовна уметност во Љубљана.

275

Предел I, 1980, акрил.

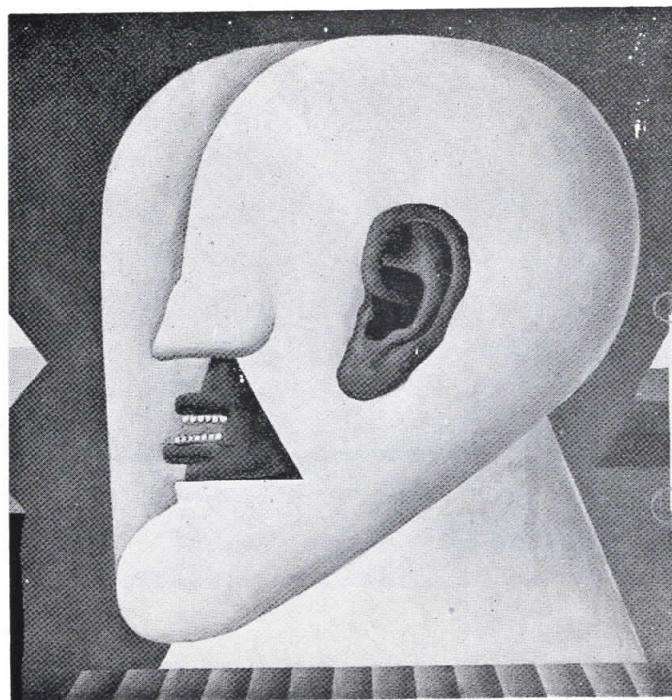
276

Предел II, 1980, акрил.

277

Предел III, 1981, акрил.

ЛАДИСЛАВ ПЕНГОВ

ЛАДИСЛАВ ПЕНГОВ

61000 Љубљана, Пармова 40.
Роден е 1941 година во Љубљана.
Дипломирал на Академијата за ликовна уметност
во Љубљана, кајшто завршил и специјалка за
сликарство.

278

Капачки и фигурам 1975/76, масло, 130 x 130 см.

279

Глава IX, 1976, масло, 80 x 80 см.

280

Глава X, 1976, масло, 80 x 80 см.

МАКСИМ СЕДЕЈ мл.

МАКСИМ СЕДЕЈ мл.

61000 Љубљана, Рожна долина, С/II/22
Роден е 1935 година во Љубљана.
Завршил графичко школо, а сликарство учел во
ателјето на својот татко проф. Максим Седеј.

281

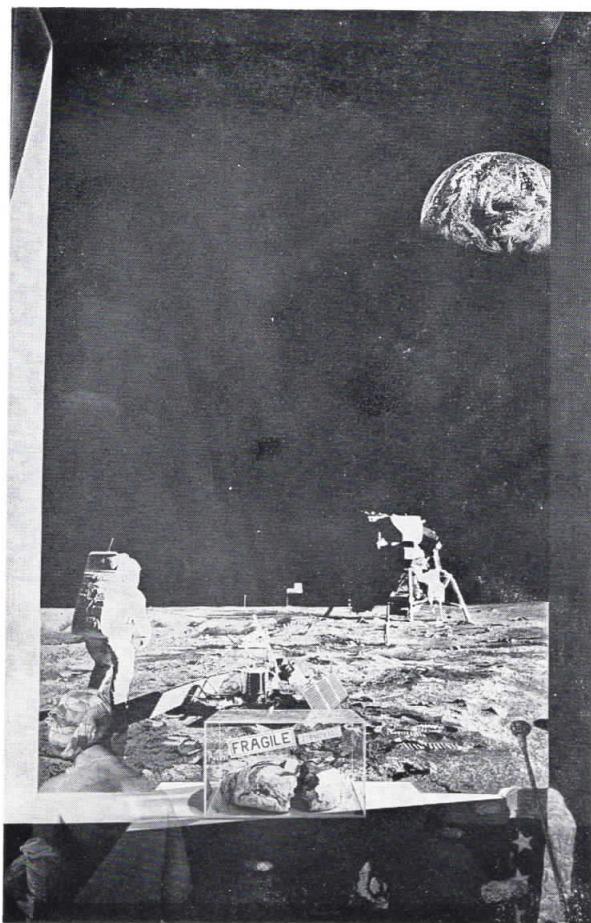
За природата ништо ново XXX, 1978, масло.

282

За природата ништо ново XXVII, 1978, масло.

283

За природата ништо ново, — поглед во зелениот
водњак, 1977, масло.

ДАРКО СЛАВЕЦ

61000 Љубљана, Рашишка 10.

Роден е 1951 година во Постојна.

Дипломирал на Академијата за ликовна уметност во Љубљана, кајшто завршил и специјалка за сликарство и графика.

284

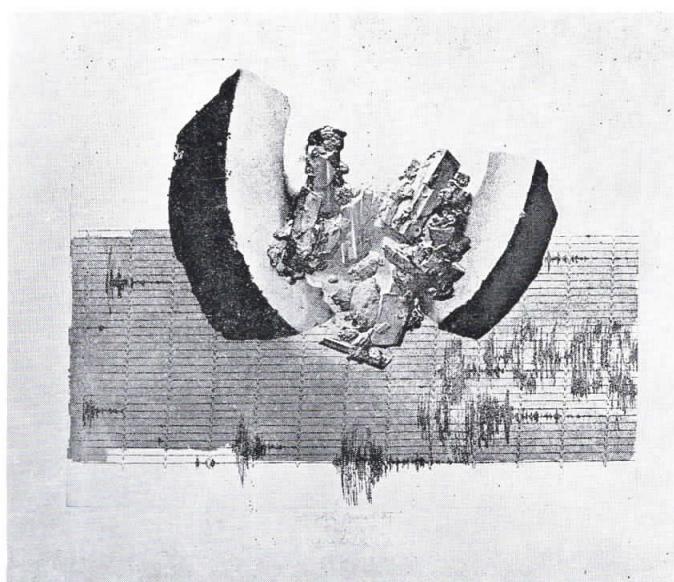
Од циклусот „Леб, свет и космос“ XIX или „Сонот на големата капачка“ III, 1978, масло, 210 x 130 см.

285

Од циклусот „Човек и вселена“ IV или „Сонот на големата капачка“ IV, 1980, масло, 120 x 135 см.

286

Од циклусот „Човек и вселена“ XI или „Сонот на големата капачка“ VIII, 1981, масло, 140 x 100 см.

ЈОЖЕ СПАЦАЛ

Роден е 1939 година во Крас.

Дипломирал на Академијата за ликовна уметност во Милано.

287

Ерупција I, 1981, акватинта.

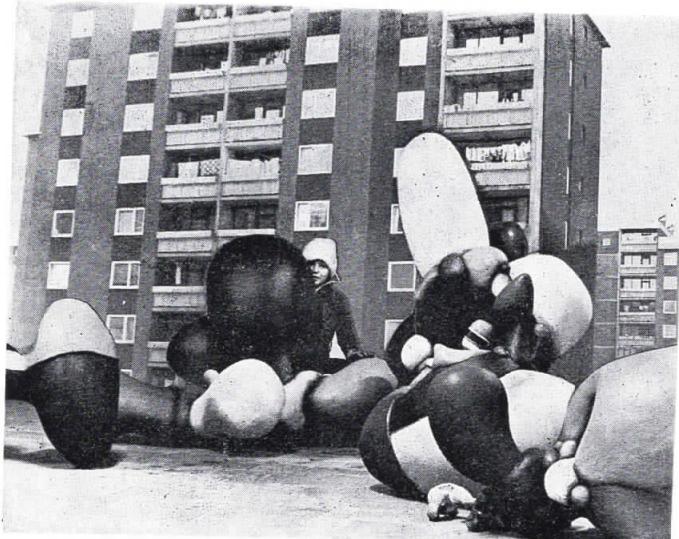
288

Ерупција II, 1981, акватинта.

289

Ерупција III, 1981, акватинта.

ВИНКО ТУШЕК

ВИНКО ТУШЕК

64000 Крањ, Ул. Милене Корбар 8.
Роден е 1936 година во Љубљана.
Дипломирал на Академијата за ликовна уметност
во Љубљана.

290

Портокалово-модро тело XIV, 1981, мешана техника.

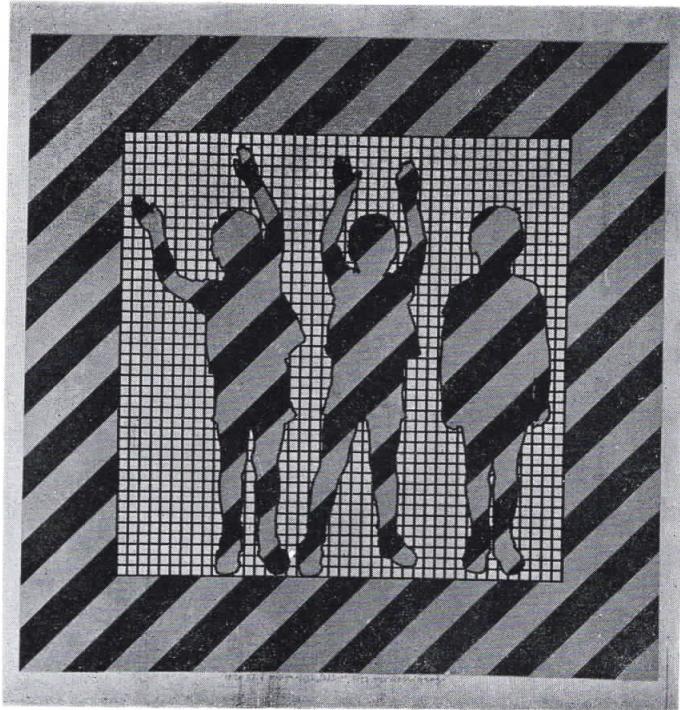
291

Портокалово-модро тело XV, 1981, мешана техника.

292

Зелено тело XVI, 1981, мешана техника.

ДРАГО ХРВАЦКИ

ДРАГО ХРВАЦКИ

61000 Љубљана, Звонарска 11.
Роден е 1936 година во Љубљана.
Дипломирал на Академијата за ликовна уметност
во Љубљана.

293

„0022/C“, 1973, ситопечат, 70 x 72 см.

294

„0023/C“, 1973, ситопечат, 70 x 72 см.

295

„0059/C“, 1973, ситопечат, 50 x 52 см.

ЗДЕНКО ХУЗЈАН

ЗДЕНКО ХУЗЈАН

64220 Шкофја Лока, Грохарјево населје 8.
Роден е 1948 година во Лендава.
Дипломирал на Академијата за ликовна уметност
во Љубљана, кајшто завршил и специјалка за
сликарство.

296

Тело, 1980, акрил-платно, 115 x 95 см.

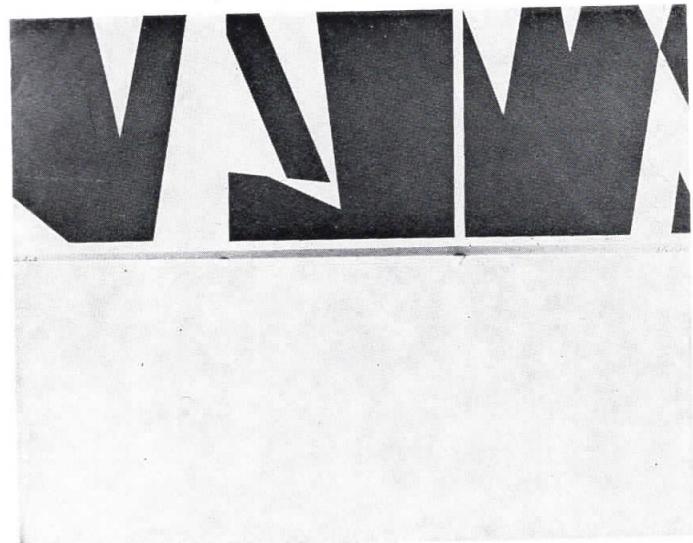
297

Тело, 1980, акрил-платно, 115 x 100 см.

298

Тело, 1980, акрил-платно, 115 x 100 см.

ЈАНЕЗ КНЕЗ

ЈАНЕЗ КНЕЗ

61420 Трбовље, Нови дом 33-б.
Роден 1931 во Добовец кај Трбовље.
Завршил Академија за ликовна уметност во
Љубљана.

298a

Фрагменти од модерниот триптихон, 1981,
ситопечат, 65 x 195 см.

ДРУШТВО
НА
ЛИКОВНИТЕ
УМЕТНИЦИ
НА
СРБИЈА

113

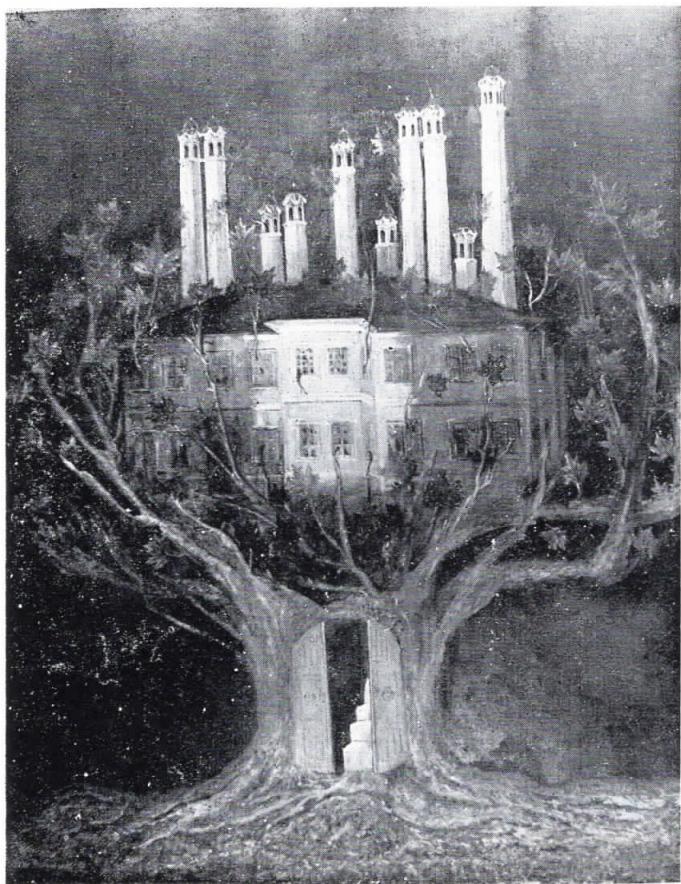
ДАНИЦА АНТИЋ
МОМЧИЛО АНТОНОВИЋ
БОЖИДАР БАБИЋ
ЗДРАВКО ВАЈАГИЋ
НИКОЛА ВУКОСАВЉЕВИЋ
ВЕНИЈА ВУЧИНИЋ ТУРИНСКИ
ГОРАН ГВАРДИОЛ
ОЛИВЕРА ГРБИЋ
ЕВГЕНИЈА ДЕМНИЈЕВСКА
МИЛУТИН ДРАГОЈЛОВИЋ
ЕМИР ДРАГУЉ
ЖИВКО ЏАК
МИЛАН ЖУНИЋ
БОРА ИЛЈОВСКИ
ГОРДАНА ЈОЦИЋ
БРАНИМИР КАРАНОВИЋ
ТОМИСЛАВ КАУЗЛАРИЋ
МИЛУТИН КОПАЊА
ВЕЛИЗАР КРСТИЋ
АНТЕ МАРИНОВИЋ
ДУШАН МАРКОВИЋ
ДУШАН МИКОЊИЋ
БРАНКО МИЉУШ
МИЛОРАД БАТА МИХАЈЛОВИЋ
ЛИДИЈА МИШИЋ
МИОДРАГ НАГОРНИ
МИЛЕНА ЈЕФТИЋ НИЧЕВА
ПЕТАР ОМЧИКУС
ЗОРАН ПАВЛОВИЋ
НЕША ПАРИПОВИЋ
БОЖИДАР ПРОДАНОВИЋ
СЛАВОЉУБ — ЦАЈА РАДОЈЧИЋ
МИОДРАГ РОГИЋ
СЛАВОЉУБ — ВАВА СТАНКОВИЋ
МИЛИЦА СТЕВАНОВИЋ
РАДМИЛА СТЕПАНОВИЋ
МИЛИВОЈЕ СТОИЉКОВИЋ
ДОБРИ СТОЈАНОВИЋ
ЗОРИЦА ТАСИЋ
ХАЛИЛ ТИКВЕША
ТОМИСЛАВ ТОДОРОВИЋ
СЛОБОДАН ТРАЈКОВИЋ
БОЖИДАР ЧОГУРИЋ

Изборот на сликите, графиките и скулптурите на членовите на Друштвото на ликовните уметници на Србија, како дел од изложбата на Сојузот на друштвата на ликовните уметници на Југославија, во Музејот на современата уметност во Скопје, е направен делум од творбите поднесени на конкурс, а делум од делата на автори за кои Уметничкиот совет на Друштвото по извршените консултации со Претседателството на Друштвото сметаше дека треба лично да се поканат во интерес на што поопфатна информација за моментната состојба во ликовната уметност на нашата Република и поради квалитетот на изложбата. Иако изборов не е конципиран како сеопфатен пресек на современото српско ликовно творештво, сепак, ни се чини дека тој претставува еден мошне витален дел од тоа творештво. Она што овој избор го прави уште повеќе вреден за внимание е фактот дека неговиот поголем дел се состои од трудови на помлади или сосем млади автори. При сето тоа, немавме намера за некој и да е насочување на генерации,

групи или правци. Тоа е пред сè само еден од можните избори, условен во голема мера токму од творбите пристигнати на конкурсот, како и од однапред одредениот број на 43 излагачи за Србија. Уметничкиот совет се трудеше во конечниот избор на делата и авторите да биде пред сè рановоден од идејата за квалитетот и актуелноста, а потоа, по пат на коренција, да опфати што е можно попрincipиелни претставници на различни ориентации и генерации. Впрочем, присутни се веќе афирмирани творци, како и оние сосем млади, некои повеќе, некои помалку познати на широката јавност. Меѓутоа, сите подеднакво го заслужуваат нашето почитување поради личниот придонес кон сложената слика на вредноста на современата уметност кај нас.

Марко Крсмановиќ
Претседател на Уметничкиот совет
на УЛУС

ДАНИЦА АНТИЋ

ДАНИЦА АНТИЋ

Белград, Франца Розмана 20

Родена е 1910 година во Белград.

Студирала на Академија за ликовни уметности во Белград.

299

Белград и околната, 1978, масло, 135 x 95 см.

300

Конак, 1980, масло, 146 x 114 см.

МОМЧИЛО АНТОНОВИЋ

МОМЧИЛО АНТОНОВИЋ

Белград, Франца Розмана 20

Роден е 1938 година во Крушевец.

Академија за ликовни уметности завршил во Белград.

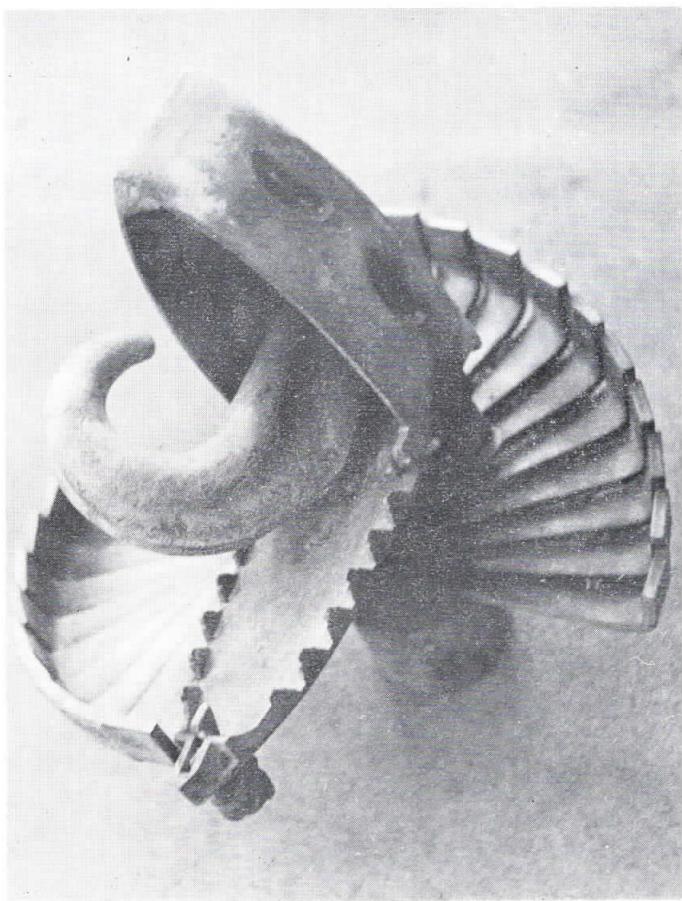
301

Колекционерот Синиша колекционира слика, 1979/80, масло, 85 x 165 см.

302

Невеста, 1980, масло, 85 x 60 см.

БОЖИДАР БАБИЋ

БОЖИДАР БАБИЋ

Белград, Н. Х. Фрање Огулинца 16
Роден е 1939 година во Белград.
Правен факултет и Академија за ликовни уметности завршил во Белград.

303

Смеvот на Сизиф, 1979, метал.
40 x 40 x 40 см.

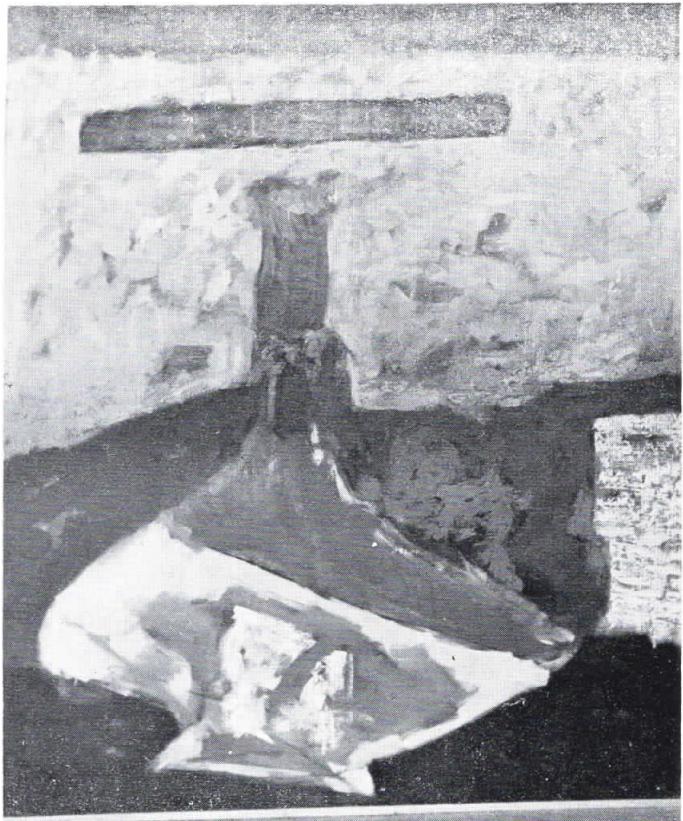
304

Моргай, 1979, метал, 70 x 80 x 30 см.

305

Направа на триножец, 1978, метал.
40 x 40 x 40 см.

ЗДРАВКО ВАЈАГИЋ

ЗДРАВКО ВАЈАГИЋ

Белград, II булевар 173/76
Роден е 1938 во Личко Петрово село.
Академија за ликовни уметности завршил во Белград.

306

Големата долина Јарода, 1979, масло,
137 x 115 см.

307

Слика V, 1979, масло, 137 x 115 см.

НИКОЛА ВУКОСАВЉЕВИЋ

НИКОЛА ВУКОСАВЉЕВИЋ

Белград, Ѓорѓа Кратовца 13/а
Роден е 1946 година во Белград.
Академија за ликовни уметности завршил во
Белград.

308

Папагал, 1978, бронза, $50 \times 42 \times 3$ см.

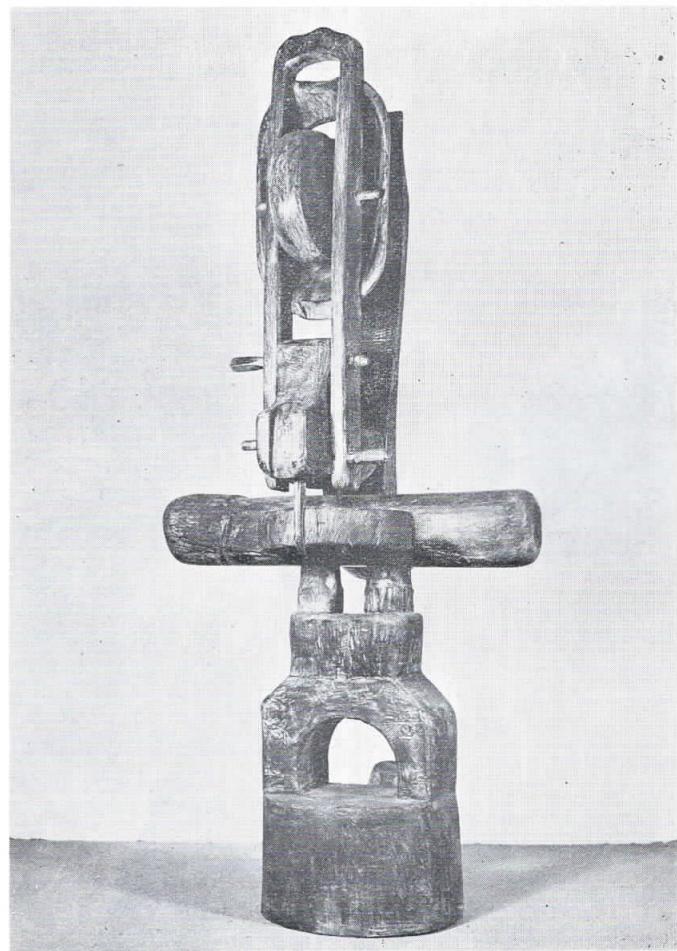
309

Пилиња, 1978, бронза, $64 \times 59 \times 3$ см.

310

Папагал со канџи, 1978, бронза, $59 \times 48 \times 3$ см.

ВЕНИЈА ВУЧИНИЋ ТУРИНСКИ

ВЕНИЈА ВУЧИНИЋ ТУРИНСКИ

Белград, Старо сајмиште 28
Родена е 1934 година во Колашин.
Академија за ликовни уметности завршила во
Белград.

311

Предмет, 1980, дрво, $110 \times 50 \times 40$ см.

312

Предмет, II, 1980, дрво, $54 \times 30 \times 23$ см.

313

Винт, 1981, дрво, $100 \times 74 \times 34$ см.

ГОРАН ГВАРДИОЛ

ГОРАН ГВАРДИОЛ

Нови Белград, Јурија Гагарина 200/35
Роден е 1948 година во Сараево.
Академија за ликовни уметности завршил во
Белград.

314

Три фигури, 1981, комб. техника, 100 x 70 см.

ОЛИВЕРА ГРБИЋ

ОЛИВЕРА ГРБИЋ

Белград, Жарка Пуцара 23
Родена е 1932 година во Ваљево.
Академија за ликовни уметности завршила во
Белград.

315

Кошутњак, 1978, масло, 125 x 105 см.

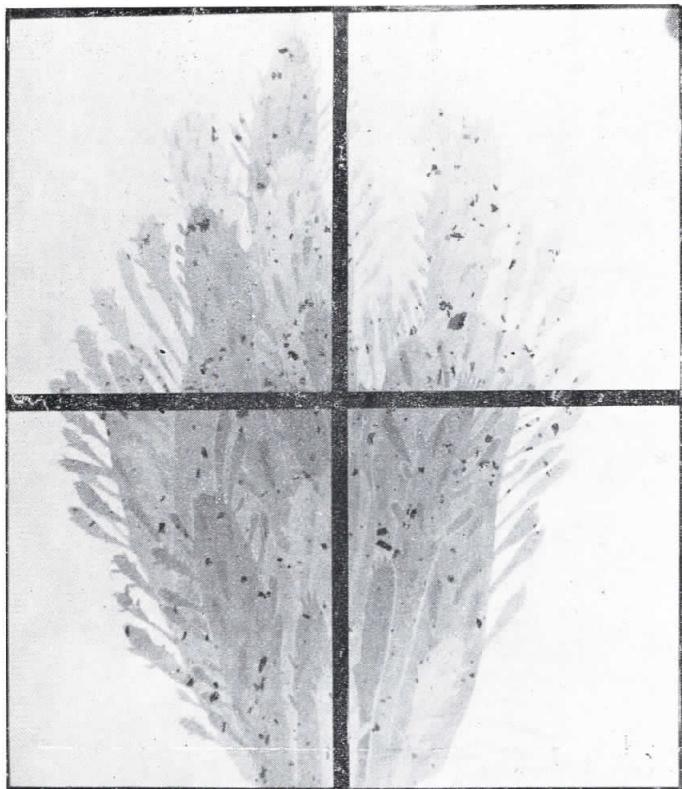
316

Сино во август, 1977, масло, 115 x 80 см.

317

Рудник, 1979, масло, 75 x 123 см.

ЕВГЕНИА ДЕМНИЕВСКА

ЕВГЕНИА ДЕМНИЕВСКА

Белград, Бул. Октобарске револуције 56
Родена е 1946 година во Скопје.
Академија за ликовни уметности завршила во
Белград.

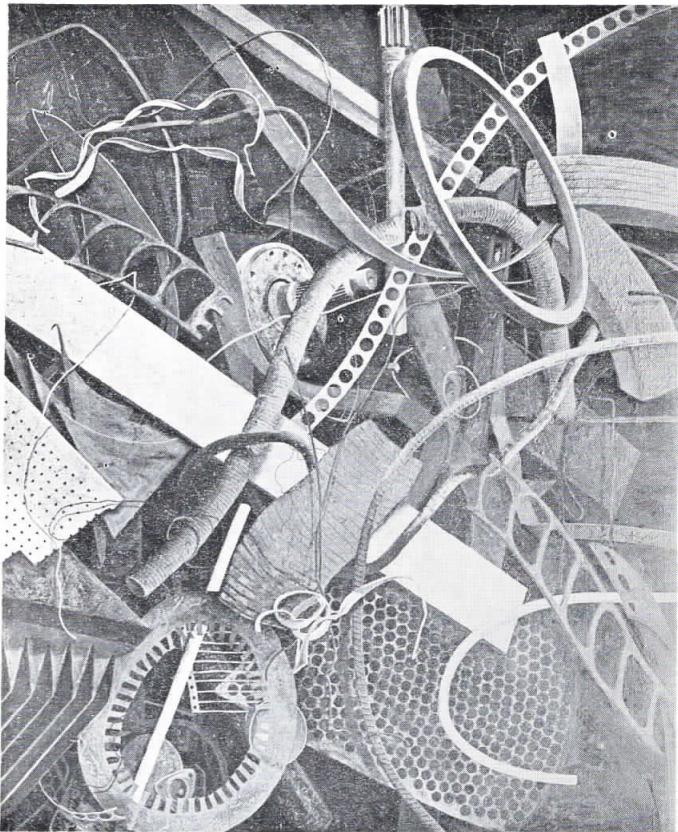
318

Тврдина, 1979, темпера на хартија, 184 x 208 см.

319

Кантус, 1978, темпера на хартија 104 x 92 см.

МИЛУТИН ДРАГОЈЛОВИЋ

МИЛУТИН ДРАГОЈЛОВИЋ

Нови Белград, II булевар 133/21
Роден е 1953 година во Нов Белград.
Академија за ликовни уметности завршил во
Белград.

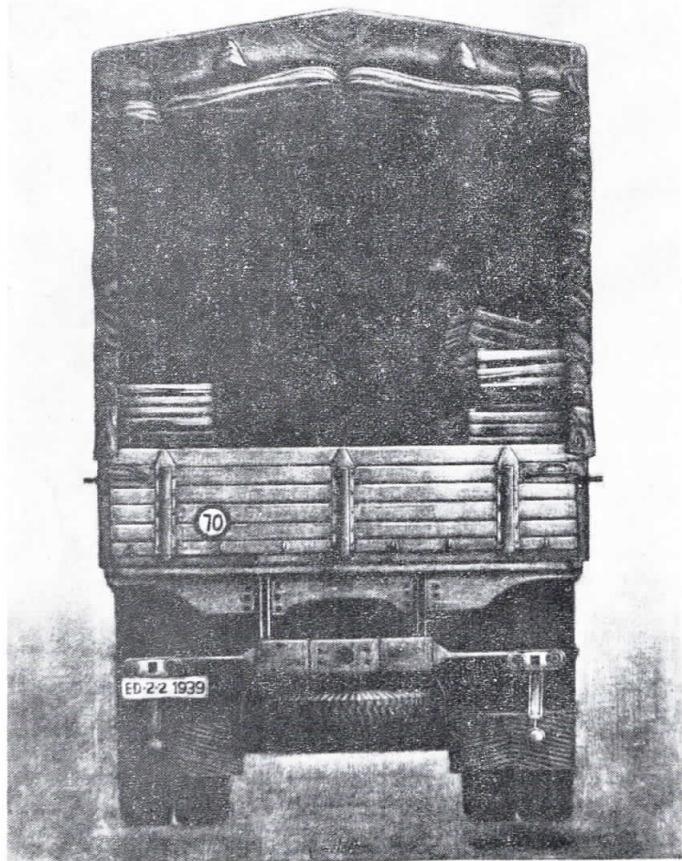
320

Отпад II, 1980, масло, 110 x 130 см.

321

165 отпушоци во решетката, 1980, масло,
80 x 100 см.

ЕМИР ДРАГУЉ

ЕМИР ДРАГУЉ

Нови Белград, Јурија Гагарина 193/134
Роден е 1939 година во Мравињац кај Горажд.
Академија за ликовни уметности завршил во
Белград.

322

Камион, 1980, меџотинта, 36,5 x 27 см.

323

Камион II, 1980, меџотинта, 38 x 43 см.

324

Капија, 1981, меџотинта, 29 x 21,5 см.

ЖИВКО ЏАК

ЖИВКО ЏАК

Белград, Обилиќев венац 18
Роден е 1942 во Белград.
Академија за ликовни уметности завршил во
Белград.

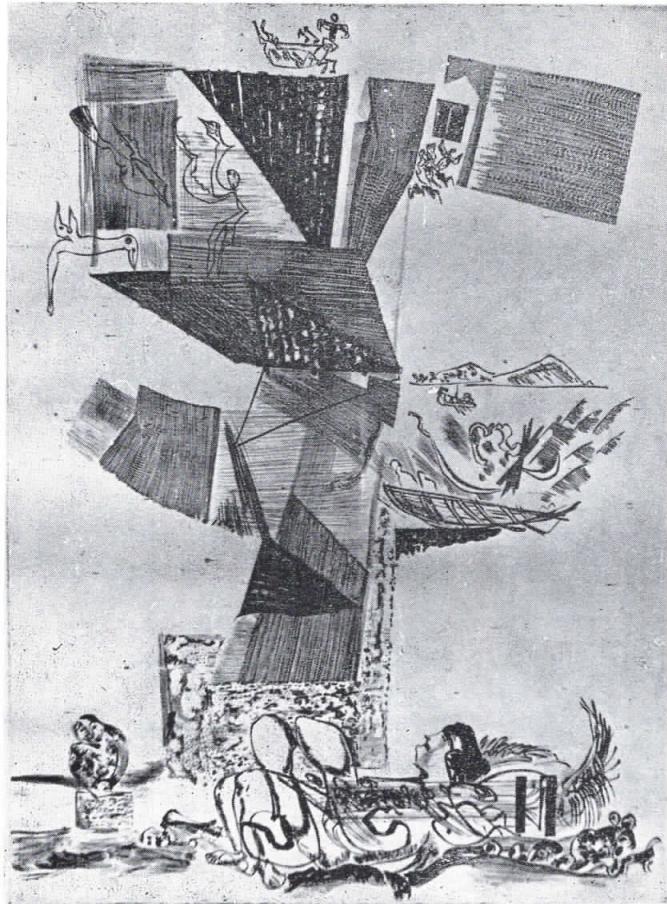
325

Куп, 1980, акватинта меџотинта, 65 x 50 см.

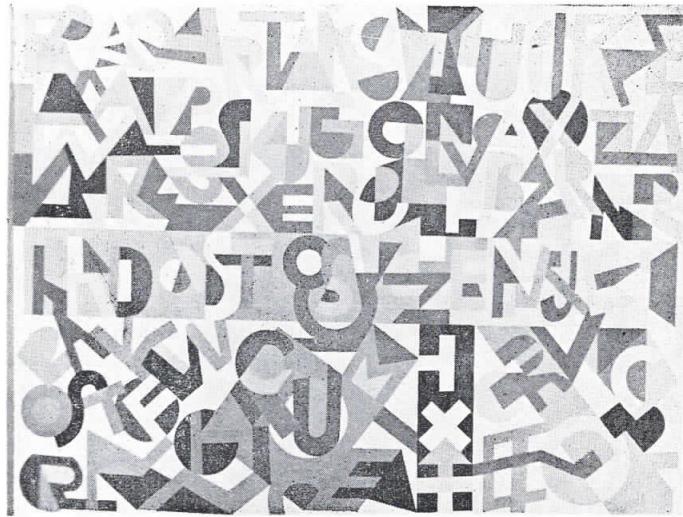
326

Куп II, 1980, акватинта меџотинта, 65 x 50 см.

МИЛАН ЈУНИЙ

БОРА ИЛЈОВСКИ

МИЛАН ЈУНИЙ

Белград, Скадарска 49/II

Роден е 1940 година, во Доброселица на Златибор.
Академија за ликовни уметности завршил во
Белград.

327

Грчна епоха, 1977, линогравура, 35 x 43 см.

328

Искушението на Св. Антоние (според М. Шонгауер),
1977, линогравура, 57,5 x 42 см.

329

Сонот на Хипнос, 1977, линогравура, 53 x 38,5 см.

БОРА ИЛЈОВСКИ

Белград, Страхињиќа бана 3

Роден 1942 година во Дреново (Грција).
Академија за ликовни уметности завршил во
Белград.

330

Радоста е освежување и обратно, 1976, масло,
135 x 180 см.

331

Неважно, 1976, масло, 140 x 140 см.

ГОРДАНА ЈОЦИЋ

ГОРДАНА ЈОЦИЋ

Нови Белград, Булевар Лењина 185/51
Родена 1943 година во Белград.
Академија за ликовни уметности завршила во Белград.

332

Циклус „Споменот на огледалото“ — Љуба, 1981, цртеж, туш и перо на платно, 146 x 100 см.

333

Железна капија, 1977, цртеж, туш и перо на платно, 150 x 110 см.

БРАНИМИР КАРАНОВИЋ

БРАНИМИР КАРАНОВИЋ

Белград, Гарсија Лорке 7
Роден е 1950 година во Белград.
Академија за применета уметност завршил во Белград.

334

Набљудувачи, 1981, ситопечат, 50 x 60 см.

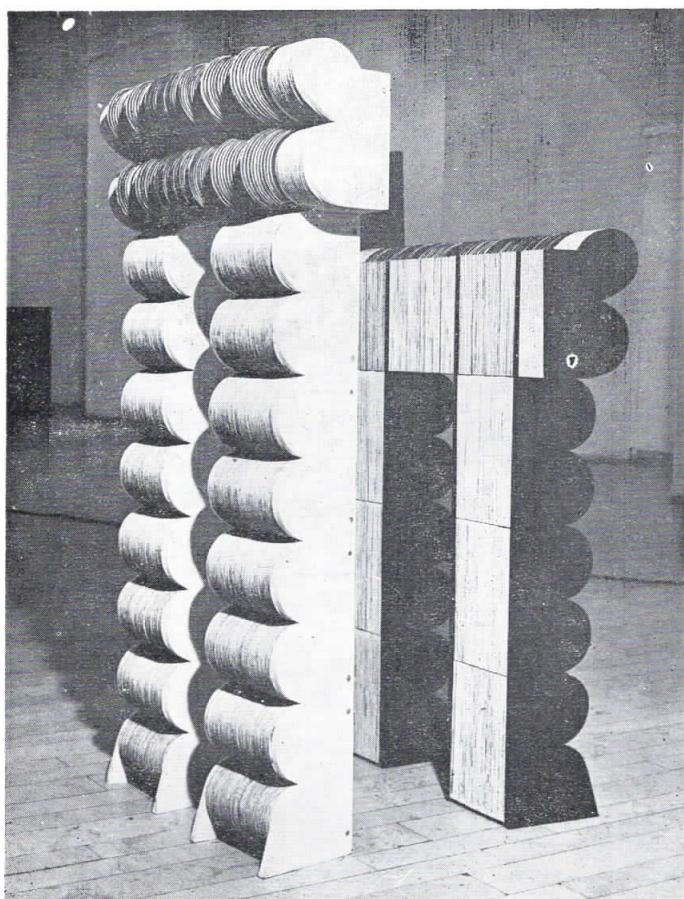
335

Автобус, 1980, ситопечат, 35 x 50 см.

336

Остров II, 1979, ситопечат, 35 x 50 см.

ТОМИСЛАВ КАУЗЛАРИЋ

ТОМИСЛАВ КАУЗЛАРИЋ

Нови Белград, Отона Жупанчича 44/IX-65
Роден е 1934 година во Малинска на Крк.
Академија за ликовни уметности завршил во
Белград.

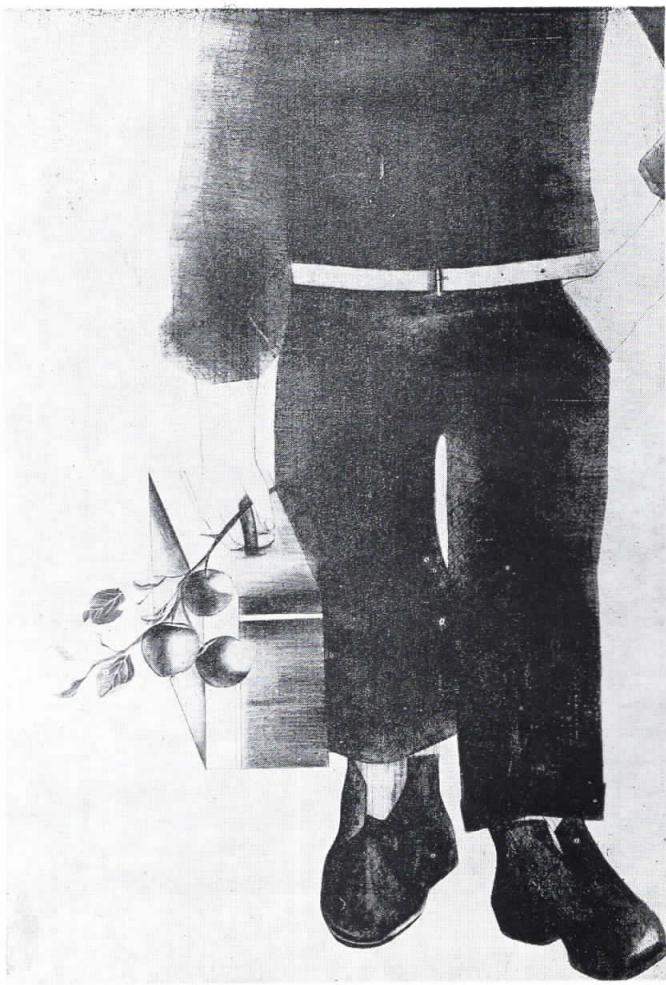
337

Истражувања со хартија за весник, 1975, хартија од весник, дрво, челична прачка, 100 x 65 x 65 см.

338

Истражувања со хартија за весник, 1977, хартија од весник, дрво, 122 x 76 x 55 см.

МИЛУТИН КОПАЊА

МИЛУТИН КОПАЊА

Нови Белград, Отона Жупанчича 20/46
Роден е 1948 година во Гламоча.
Факултет за ликовни уметности завршил во
Белград.

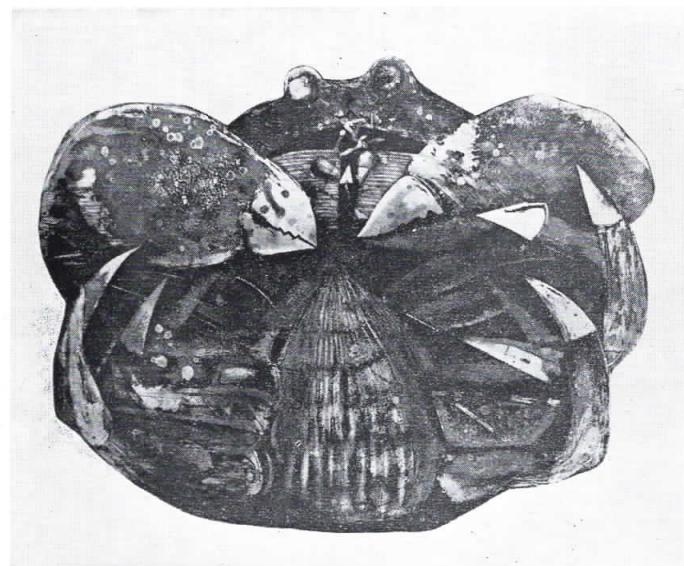
339

Време на никанвеци, 1979, молив, 75,5 x 97 см.

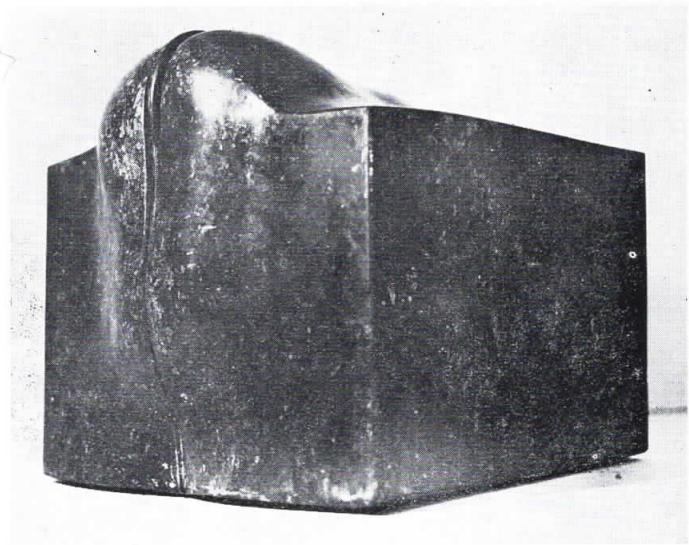
340

Загубен во шумите, 1979, молив, 100 x 75 см.

ВЕЛИЗАР КРСТИЋ

АНТЕ МАРИНОВИЋ

ВЕЛИЗАР КРСТИЋ

Белград, Бориса Кидрича 35
Роден е 1947 година во Ореовац кај Ниш.
Анадемија за ликовни уметности завршил во
Белград.

341

Краба, 1977, акватинта бакропис, 70 x 100 см.

342

Мушична на сидот, 1978, акватинта бакропис,
63 x 93 см.

АНТЕ МАРИНОВИЋ

Нови Белград, Париске комуне 41
Роден е 1947 година во Вела Лука.
Академија за ликовни уметности завршил во
Белград.

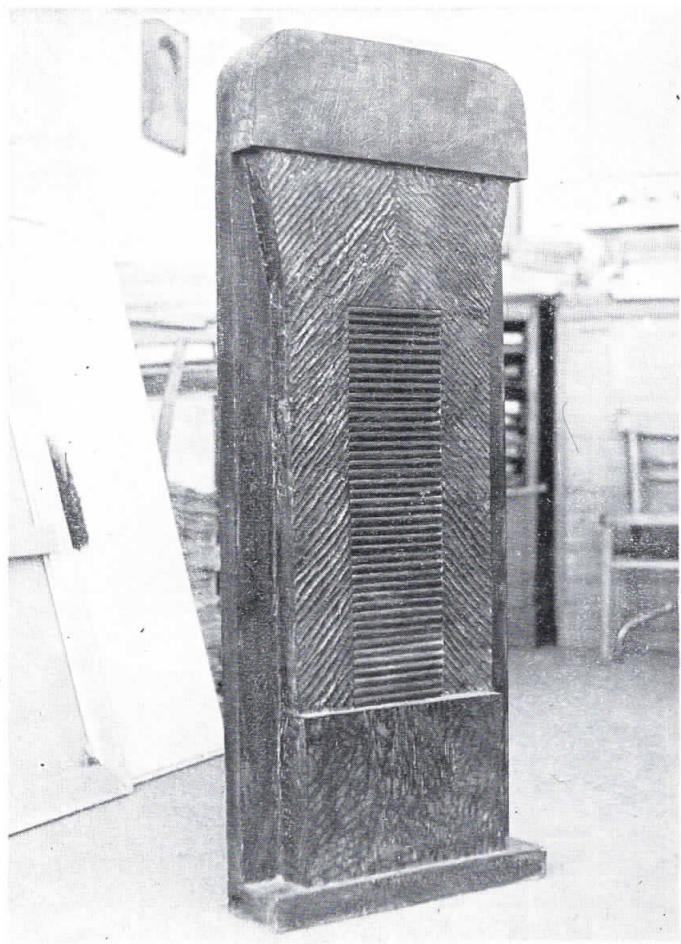
343

Купидон и Психа, мермер, 90 x 60 x 20 см.

344

Жена кука, гранит, 45 x 45 x 50 см.

ДУШАН МАРКОВИЋ

ДУШАН МАРКОВИЋ

Белград, Цетињска 20
Факултет за ликовни уметности завршил во
Белград.

345

Вратата на потеклото, 1978, дрво.
120 x 50 x 10 см.

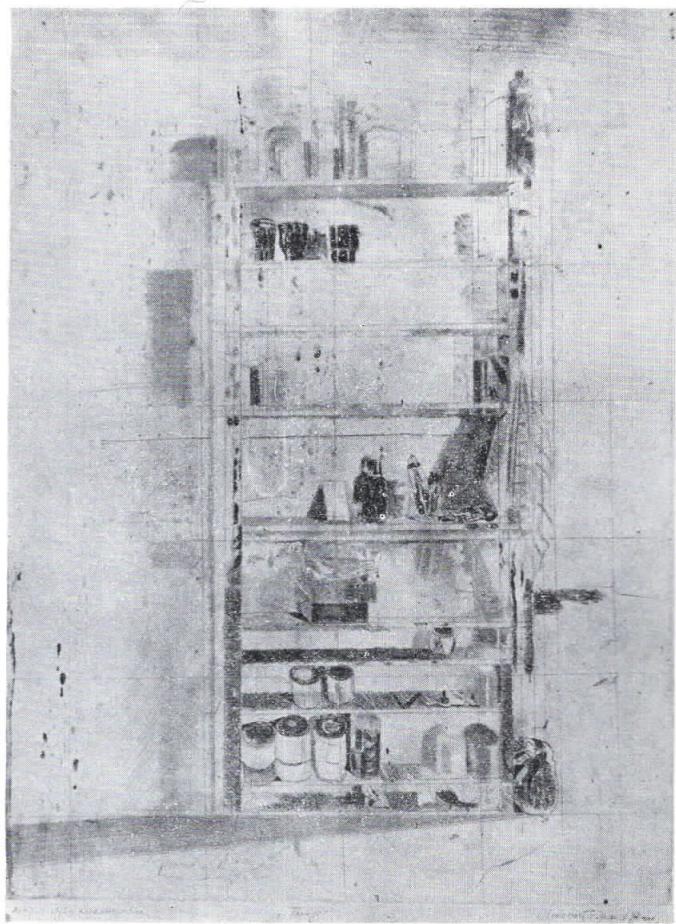
346

Дурмиторска елипса, 1979, дрво, 70 x 50 x 40 см.

347

Валјак и глава, 1981, дрво, 100 x 100 x 40 см.

ДУШАН МИКОЊИЋ

ДУШАН МИКОЊИЋ

Белград, Старо сајмиште 28
Роден е 1940 година во Урошевац.
Академија за ликовни уметности завршил во
Белград.

348

Поглед низ прозорецот, 1980, бакропис,
64 x 48 см.

349

Полица, 1978, бакропис, 65 x 47 см.

350

Мртва природа, 1980, бакропис. 66 x 49,5 см.

БРАНКО МИЉУШ

БРАНКО МИЉУШ

Нови Белград, Булевар Лењина, 185/58
Роден е 1936 година во Драготиње.
Академија за ликовни уметности завршил во Белград.

351

Концерт во поле, 1979, свилотиск во боја,

352

Предмети и сенки, 1979, свилотиск во боја.

353

Давид, 1981, свилотиск во боја.

МИЛОРАД БАТА МИХАЈЛОВИЋ

МИЛОРАД БАТА МИХАЈЛОВИЋ

Белград, Црнотравска 13/a/23
Роден е 1923 година во Панчево.
Академија за ликовни уметности студирал во Белград.

354

Троглодити, 1968, масло, 195 x 130 см.

355

Париз, 1968, комб. техника, 146 x 114 см.

ЛИДИЈА МИШИЋ

ЛИДИЈА МИШИЋ

Белград, Његошева 67

Родена е 1932 година во Скопје.

Академија за ликовни уметности завршила во Белград.

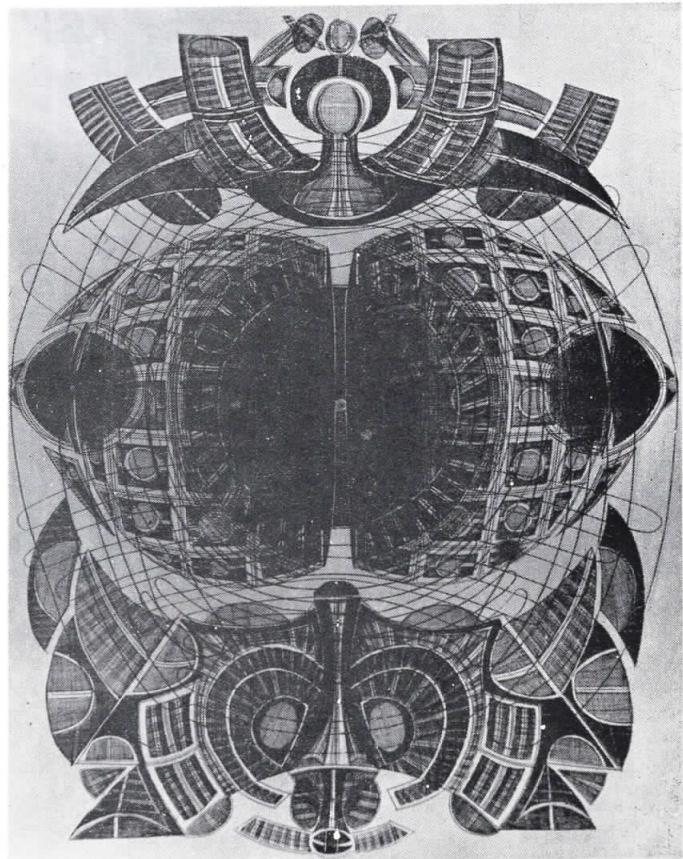
356

Извор, 1974, бронза, 80 x 60 x 80 см.

357

Космичка глава, 1978, бронза, 60 x 60 x 50 см.

МИОДРАГ НАГОРНИ

МИОДРАГ НАГОРНИ

Белград, Устаничка 145

Роден е 1932 година во Власотинец.

Академија за ликовни уметности завршил во Белград.

358

Душата пулсира во освојувањето на среќата, 1980, бакрорез, 50 x 39 см.

359

Поздрав на сè што е живо во нашава планета, 1979, бакрорез, 50 x 39 см.

360

Мојот поздрав кон творечки живата материја, 1979, бакрорез, 50 x 39 см.

МИЛЕНА ЈЕФТИЋ НИЧЕВА

ПЕТАР ОМЧИКУС

МИЛЕНА ЈЕФТИЋ НИЧЕВА

Белград, Николе Гурковића 20
Родена е 1943 година во Томашевац,
кај Зрењанин.
Академија за применета уметност завршила во
Белград.

361

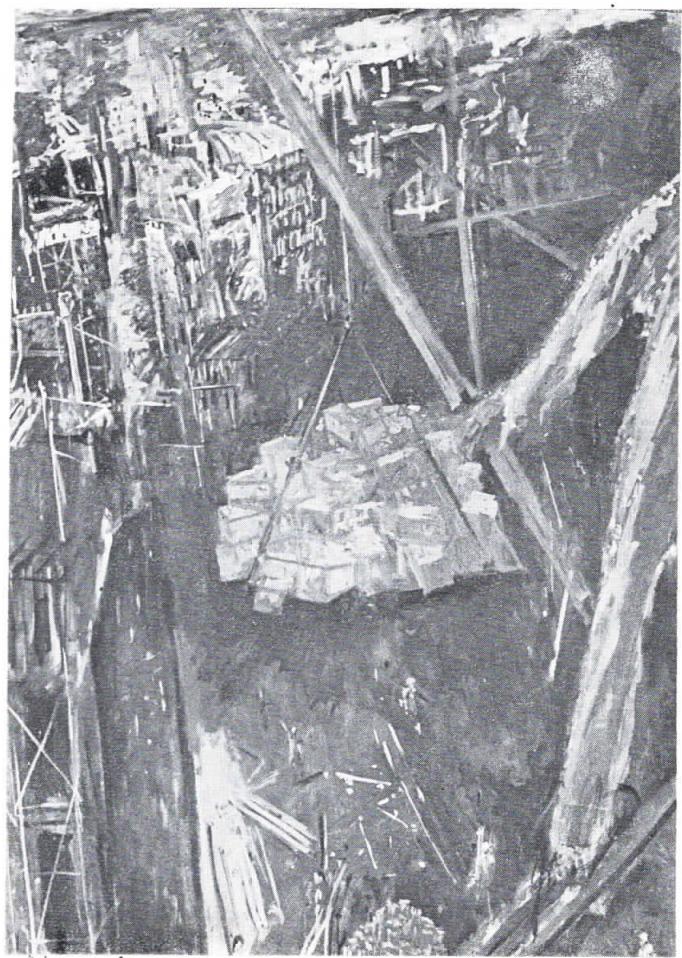
Поагаће на лов, 1980, масло, 145 x 115 см.

362

Попладневен одмор, 1980, масло, 165 x 130 см.

363

Заспани, масло, 150 x 150 см.

ПЕТАР ОМЧИКУС

Белград, Андре Николића 10
Роден е 1926 година во Риека.
Академија за ликовни уметности студирал во
Белград.

364

Тули, 1978, масло, 200 x 139 см.

365

Градба, 1978, масло, 160 x 130 см.

ЗОРАН ПАВЛОВИЋ

ЗОРАН ПАВЛОВИЋ

Белград, 29 Новембра 29/II

Роден е 1932 година во Скопје.

Академија за ликовни уметности завршил во Белград.

366

Орфеј II, 1980, масло, колаж, 180 x 180 см.

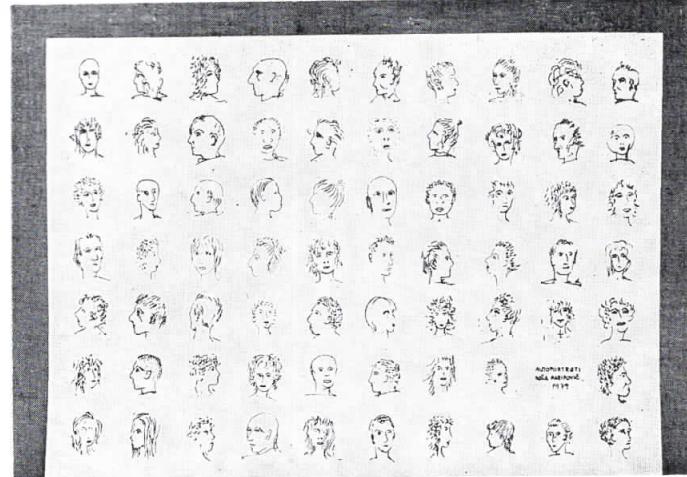
367

Homo Homini, 1980, масло, колаж, 202 x 230 см.

368

Две фигури, 1981, масло, колаж, 200 x 135 см.

НЕША ПАРИПОВИЋ

НЕША ПАРИПОВИЋ

Белград, Војводе Бране 31

Роден е 1942 во Белград.

Академија за ликовна уметност завршил во Белград.

369

Име и презиме, 1976, сериграфија, 50 x 70 см.

370

Дневник, 1979, сериграфија, 50 x 70 см.

371

Автопортрети, 1979, сериграфија, 50 x 70 см.

БОЖИДАР ПРОДАНОВИЋ

СЛАВОЉУБ-ЦАЈА РАДОЈЧИЋ

БОЖИДАР ПРОДАНОВИЋ

Белград, 29 Новембар 110
Роден е 1923 година во Прањани кај Горни
Милановац.
Академија за ликовни уметности завршил во
Белград.

372

Утро на море, 1980, масло, 66 x 90 см.

373

Мотив од Пиран, 1981, масло, 66 x 90 см.

СЛАВОЉУБ-ЦАЈА РАДОЈЧИЋ

Белград, Франца Розмана 20/13
Роден е 1942 година во Белград.
Академија за ликовни уметности завршил во
Белград.

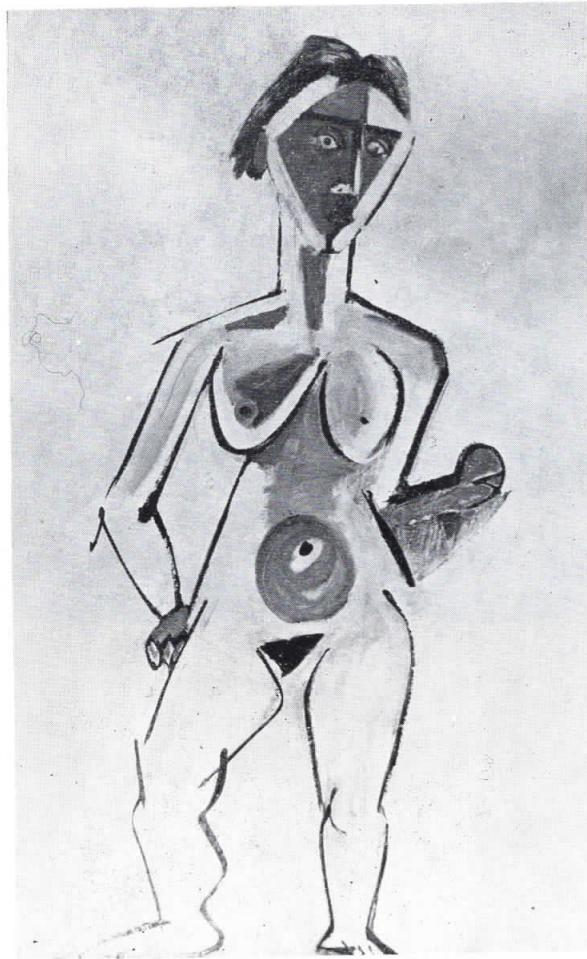
374

Првиот ден на слободата, 1977, бронза,
60 x 55 x 28 см.

375

Столб, 1972—1981, бронза.

МИОДРАГ РОГИЋ

МИОДРАГ РОГИЋ

Белград, Старо Сајмиште 28
Роден е 1932 година во Белград.
Анадемија за ликовни уметности завршил во
Белград.

376

Фигура, 1980, акрилик, 160 x 110 см.

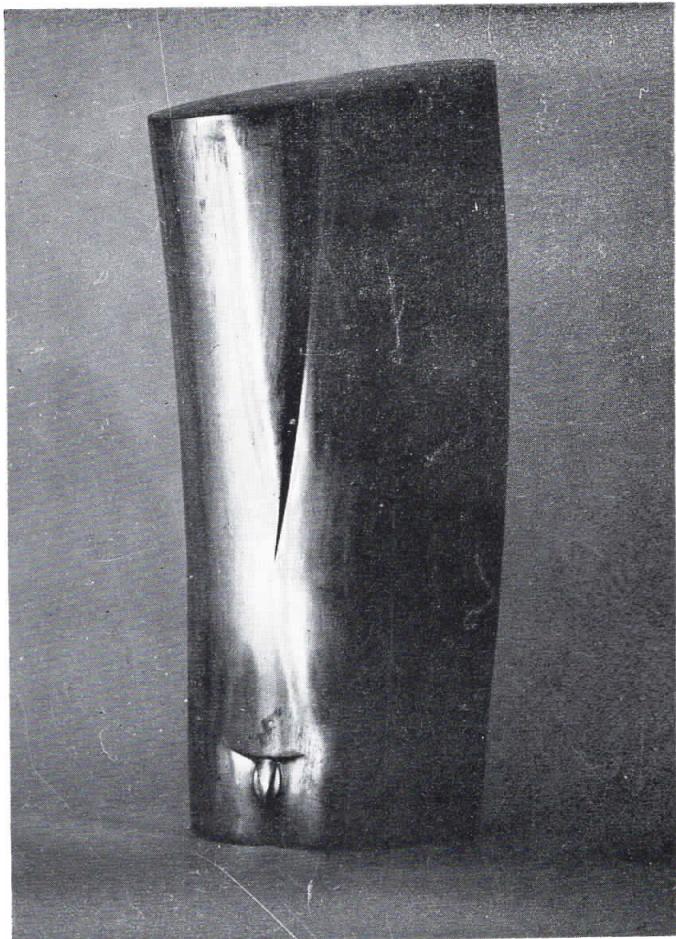
377

Плодови, 1979, акрилик, 73 x 100 см.

378

Акт, 1979, акрилик, 130 x 80 см.

СЛАВОЉУБ-ВАВА СТАНКОВИЋ

СЛАВОЉУБ-ВАВА СТАНКОВИЋ

Белград, Василија Гайеше 4
Роден е 1928 година во Белград.
Академија за ликовни уметности завршил во
Белград.

379

Исправено машко торзо, 1967, бронза,
63 x 29 x 22 см.

380

Исправено женско торзо, 1967, бронза,
52 x 21 x 15 см.

МИЛИЦА СТЕВАНОВИЋ

МИЛИЦА СТЕВАНОВИЋ

Белград, Мира Попаре 124
Родена е 1933 во Белград.
Академија за ликовни уметности завршила во
Белград.

381

АКВАРИУМ, 1975, масло, 78 x 89 x 20 см.

382

Голем акт, 1977/78, цртеж, 180 x 150 см.

383

Голем акт, 1978, пастел, 180 x 150 см.

РАДМИЛА СТЕПАНОВИЋ

РАДМИЛА СТЕПАНОВИЋ

Белград, Булевар ЈНА 63/9
Родена е 1948 година во Жагубица.
Академија за ликовни уметности завршила во
Белград.

384

Предел I, 1980, масло, 75 x 55 см.

385

Предел II, 1980, масло, 75 x 55 см.

386

Предел III, 1980, масло, 75 x 55 см.

МИЋА СТОИЉКОВИЋ

МИЋА СТОИЉКОВИЋ

Белград, Филипа Филиповића 46
Роден е 1947 година во Крушевец.
Завршил ликовна група на ВПШ и Историја на уметноста во Белград.

387

Пералница, 1979, акрилик, 80 x 120 см.

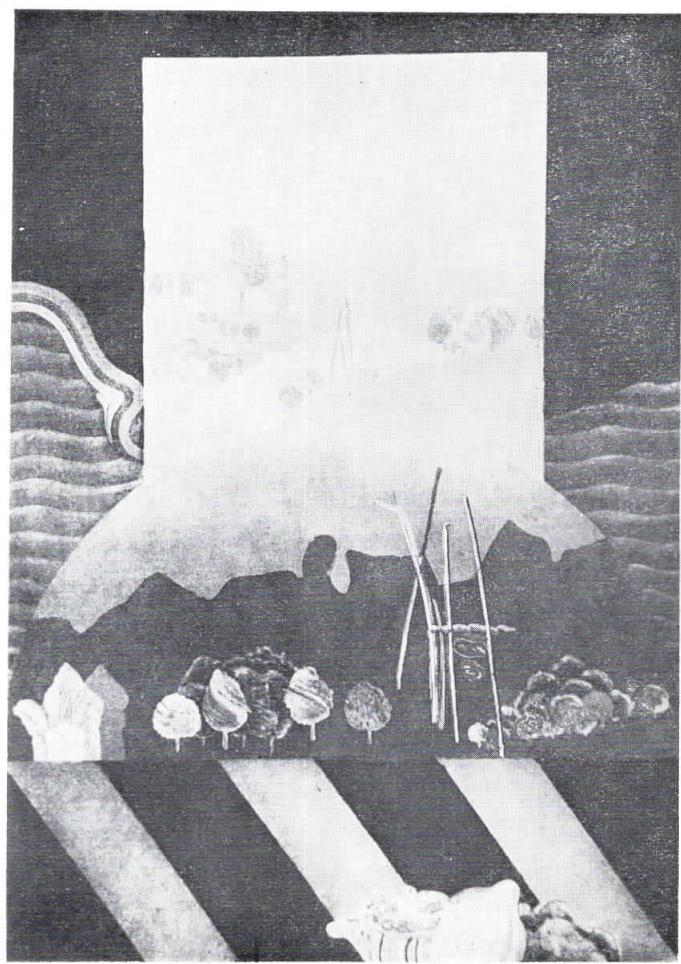
388

Вечка, 1980, масло, 85 x 75 см.

389

Пци, 1981, акрилик, 78 x 85 см.

ДОБРИ СТОЈАНОВИЋ

ДОБРИ СТОЈАНОВИЋ

Белград, Кумодрашка нова 27
Роден е 1943 година во Кална — Црна Трава.
Академија за применета уметност завршил во Белград.

390

Сонот што умира I, 1974, комб. техника,
53,5 x 38,5 см.

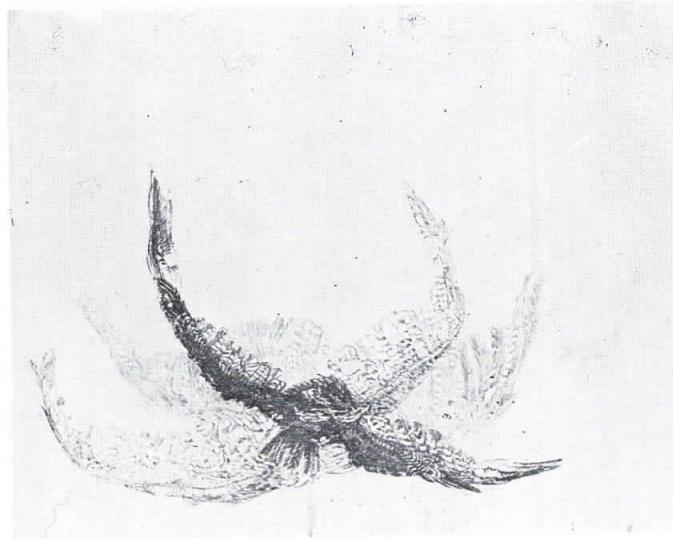
391

Сејавање на пределите од Кална, 1974/75,
комб. техника, 54 x 35,5 см.

392

Летна вечер во Кална, 1977, комб. техника,
мецотинта во боја, 54,5 x 38,5 см.

ЗОРИЦА ТАСИЋ

ЗОРИЦА ТАСИЋ

Земун, Маршала Тита 37
Родена е 1946 година во Врањска Бања.
Академија за ликовни уметности завршила во
Белград.

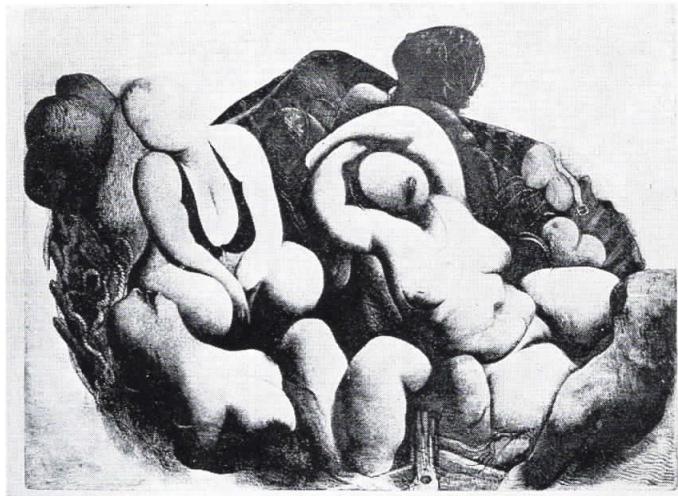
393

Една страна на светот, 1980, бакропис, 70 x 60 см.

394

Сокол, 1981, бакропис, 70 x 60 см.

ХАЛИЛ ТИКВЕША

ХАЛИЛ ТИКВЕША

Нови Белград, Јурија Гагарина 239
Роден е 1935 година во Ширманци, Херцеговина.
Академија за ликовни уметности завршил во
Белград.

395

Пијан брод, 1980, бакропис, 60 x 75 см.

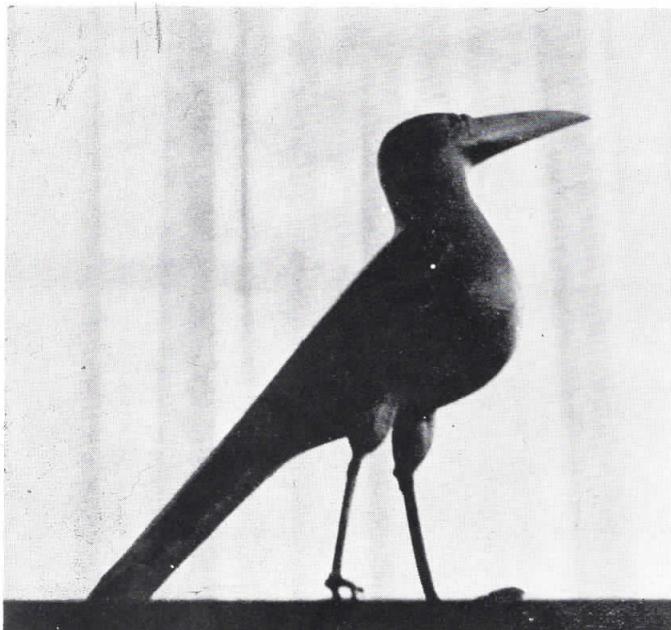
396

Како срж на летото V, 1980, бакропис, 60 x 50 см.

397

Како срж на летото VI, 1981, бакропис, 50 x 60 см.

ТОМИСЛАВ ТОДОРОВИЋ

ТОМИСЛАВ ТОДОРОВИЋ

Нови Белград, II булевар 55/43
Роден е 1948 година во Сибница кај
Светозарево.
Академија за ликовни уметности завршил во
Белград.

398

Желка, 1976, бронза, 30 x 20 x 40 см.

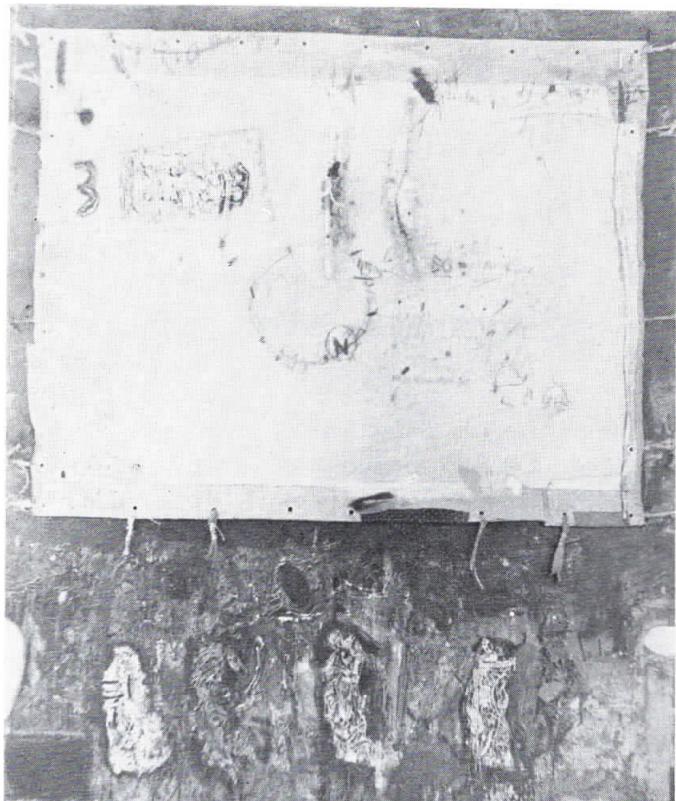
399

Сон, 1980, бронза, 15 x 30 x 45 см.

400

Гавран, 1980, бронза, 30 x 40 x 45 см.

СЛОБОДАН ТРАЈКОВИЋ

СЛОБОДАН ТРАЈКОВИЋ

Белград, Змај Јовина 29
Роден е 1954 година во Приштина.
Факултет за ликовни уметности завршил во
Белград.

401

Слика-објект, 1980, комб. техника, 110,5 x 135 см.

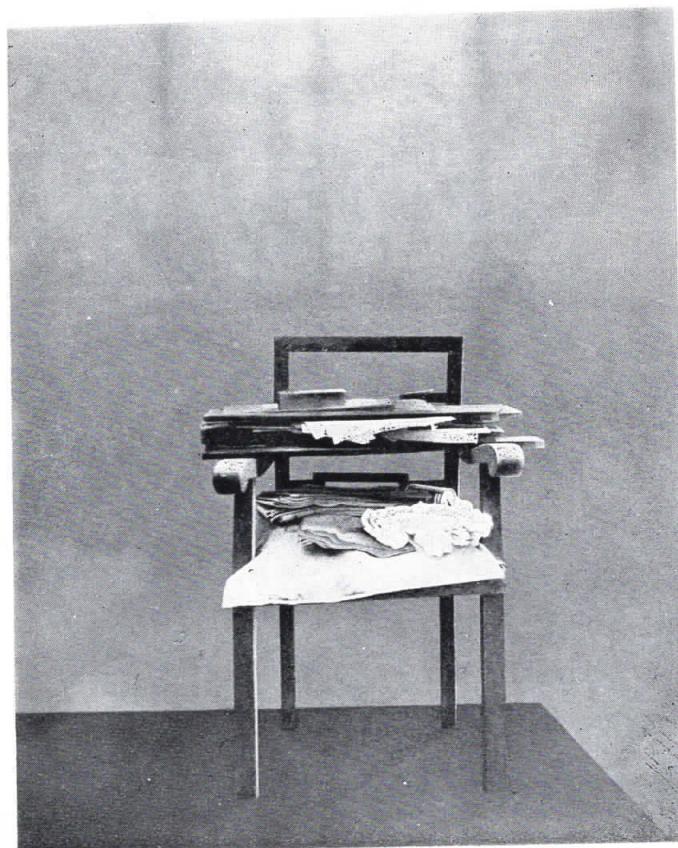
402

Во триаголник II, 1979, комб. техника,
136 x 142 см.

403

Одвоени траги, 1980, комб. техника, 110 x 135 см.

БОЖИДАР ЧОГУРИЌ

БОЖИДАР ЧОГУРИЌ

Белград, Костолачка 18
Роден е 1952 година во Смедеревска Паланка.
Академија за уметност завршил во Нови Сад.

404

Слика без име, 1980, масло, 140 x 115 см.

405

Слика без име II, 1980/81, масло, 140 x 115 см.

406

Визирање на сликарскиот материјал, 1980, масло,
91 x 119,5 см.

ДРУШТВО
НА
ЛИКОВНИТЕ
УМЕТНИЦИ
НА
ВОЈВОДИНА

ПАВЛЕ БЛЕСИЋ
ВЕРА ЗАРИЋ
ЗДРАВКО МАНДИЋ
МЛАДЕН МАРИНКОВ
МИКА МИХАЈЛОВИЋ
РАЈКО ПЕТКОВИЋ
ПЕТАР ЂУРЧИЋ
САВА ХАЛУГИН
ПЕТАР ШАДИ

Деветмината членови на Друштвото на ликовните уметници на Војводина, според изборот на Уметничкиот совет на Друштвото, би требало со своите работи да придонесат за оформувањето на изложбата на слики, скулптури и графики, онака нако што ја конципирал Сојузот на друштвата на ликовните уметници на Југославија. Советот го направи ваквиот избор водејќи сметка да се претстават сите три дисциплини на класично организираното Друштво, онака нако што е устроено распределувањето на уметниците и на делата во сè уште актуелната интерпретација. Потоа Советот водеше сметка учесниците на оваа изложба да бидат од сите центри на Војводина и да не учествувале на изложбата во Сараево пред пет години. Тешко е да се каже колку е сторено со ваквиот избор да се презентира ликовната продукција. Овој неубав израз на зборови — ликовна продукција — упатува и на следново прашање: дали овој избор, нако и изборот на Советите на другите друштва, навистина ќе придонесе да се образува целосна слика за движењата во организмот на југословенската уметност? Тешко е сега да се одговори на ова прашање. Тоа упатува на одговорите на последователните критички интерпретирања. За изборот од Војводина можеме да кажеме дека е тој еден од можните избори, со кој, како прва информација, се задоволува манифестиониот карактер на изложбата.

Претставувањето на деветмината уметници од Војводина ќе го започнеме со личноста и делата на Вера Зариќ. Би требало да останат настрана сите причини од куртоазна природа. Со неа го почнуваме ова принажување на избраните автори затоа што во нејзиниот опус цртежот, а во цртежот, мислиме, се наоѓа сета истината на уметничките причини. Со малку повишената тензија на критичарите и на историчарите би можеле да нагласиме дека цртежот е најсериозна и најобјективна ликовна дисциплина. Останувајќи кај ваков пристап, почетокот ѝ го препуштивме на ликовниот говор на Вера Зариќ. Во текот на десет години работа, настанија многу потези кои ја објаснувале мислата и предметот, многу вера имало во непрекинатата ли нија на пластичната кохеренција и многу надевање во пределот изречен со трпеливиот vez. Повтору-

вајќи ја повеќе пати истината за линијата, Вера Зариќ стигнала до својата истиница. Трагањето го продолжува со прашања сеногаш од нова содржина; нов чекор кон извесна интелектуализација на сликарскиот јазик.

Графиките на Петар Ќурчиќ ја има зрелоста на одлуката во онаа мера која не дозволува колебање при донесувањето заклучок за него како графичар. Акватинтите се заселишта на ликовната содржина која е реализирана постепено со графичкото писмо. Меѓутоа, неговата целокупна поетика бара дополнителна анализа. Бидејќи се наметнува со литературен набој кој графичкиот лист го изведува и надвор од ликовното дејство, овозможувајќи му живот обогатен со рефлекси. Во случајот на Петар Ќурчиќ не постои двоумење. Неговите листови настанале со цртање, неговата уметничка биографија почнала да се гради со цртежи и неговата денешна организација е цртежот. Сè е тоа всушност графика.

Графиката во Војводина денеска претставува квалитет за кој би требало да се зборува повеќе и со неа би требало да се мерат резултатите на ефектот во ателјеата во Нови Сад, Суботица, Сомбор. Осамените актери (Опрешникова, Керац, Николаевиќ) пред две децении, денеска се само дел од еден поголем збир од графичари. Најмладиот е Петар Шади. Неговото графичко верују е објаснето со фигурата како средиште на сите причини и на графичарските акции. Со мекоста на техниката успеал да ја совлада фигурата и да ја протолкува за потребите на своите ликовни определувања, доведувајќи се себеси во однос спрема светот воопшто. Шади ја истакнува неговата поубава страна, залагајќи се за извесна тајновитост.

Скулптурата во Војводина исто нако и графиката, до пред извесно време, беше повеќе присутна како одделно бележење на двојца-тројца автори. Меѓутоа, денеска кога и да се постави прашање за избор, тој е отежнат со фактот на бројот од скулптори и нивните резултати. Така, за оваа прилика се избрани само двајца вајари од помладата генерација и на извесни понови ликовни определувања. Младен Маринков е решителен во изборот. Неговата скулптура е редовно иновирана со

анција на настанување на обликот, од една страна, и со презентирање на самото скулпторско дело, од друга страна. Настанувањето на секој облик е врзан за непосредното дејствување врз масата, така што таа непосредност се задржува и како реалност на целината.

Сава Халугин, напротив, во досегашниот опус непрестано се стреми да го доградува сопствениот облик, да го затвора во себе, а само на одделни пластиични акценти изведува ритмови надвор од додградената површина. Изведувајќи заклучок преку делкање Халугин кај неголем број скулптури, ги утврдил почетните белези на својата биографија, а на одделни единици покажува и познавање за таинствените патишта за освојување на животните облици на каменот.

Застапената аритметика во односот меѓу дисциплините и техниките им даде неголема предност на сликарите. Така, што, четворица сликари ја претставуваат оваа селекција на војводинското Друштво. Веднаш треба да кажеме дека меѓу нив не постои никаква стилска сличност. Дури и ако употребиме и буквална аналогност. Сите тие се личности во чии сликарски биографии постои повеќе или помалку самостоен ликовен говор, па и како такви ги претставува Советот на Друштвото.

Павле Блесиќ денеска нуди сликарство обогатено со траги на сеќавање. Тоа не е ново за овој интересен сомборец. Неговото сликарство со известни енформелистички карактеристики е формирано од елементи на наследство од средината што му е блиска. И овие слики, денеска, поточно неговата композиција е обременета со елементи на историско наследство. Меѓу нив се истакнуваат сликите од циклусот „Од семејниот албум“ и оние композиции на кои се појавуваат детали од нумиз-

матичен карактер. Неговата биографија ја красат чувството за пиктуралност и вештината за комбинирање. Негацијата на класичната слика како да е првата карактеристика за секоја пиктурална организација на Рајко Петковиќ. Тоа доаѓа оттаму што овој сликар одbral друг пат, понастрана од разглазните патени низ кои се стигнува до сликата. Техниката предизвикува лазурно дејство, а таа зависи од индустриските бои на подруга намена. Меѓутоа, на иконографијата на Петковиќ небаре ѝ соодветствува овој сликарски материјал. Недвосмисленоста во определувањето и несекојдневниот избор на тематиката ја прават оваа биографија пратеник од Петроварадинската тврдина. Уште еден ателјејски бдеач ни нуди сликарство со проширена мотивска определеност. Во ликовната насељба на Милорад-Миќа Михајловиќ добија место нам добро познатите животи и сказни преформулирани со фантазијата. Само што тие се така раскажани со бојата, а особено со линијата, што идентитетот на фабулата се губи во општоста на обликот и во просторот дефиниран со лазурите. Согласноста на фантазијата и акцијата открива пластична реалност доволно уверлива како толкувач на личноста.

Нишките од кои е проткаена сликата на Здравко Мандиќ се составени од чувството за избор на мотивот, од неговата ликовна интерпретација и сопствената содржина. Во просториите на рамнината многу сликари нашле мотиви и причини. Рамнината Мандиќ ја потчинил на својата сликарска концепција, од неа изградил поетика која е ликовна сензација и живот на рамнината, а од предметот направил пластични облици како метафори на таа поетика.

Горѓе ЈОВИЌ

ПАВЛЕ БЛЕСИЋ

ПАВЛЕ БЛЕСИЋ

Сомбор, Трг 7 јула 5

Роден е 1927 година во Сомбор.

Завршил ВПШ — ликовен отсек во Нови Сад.

407

Времето си го направило своето I, 1981, масло,
150 x 110 см.

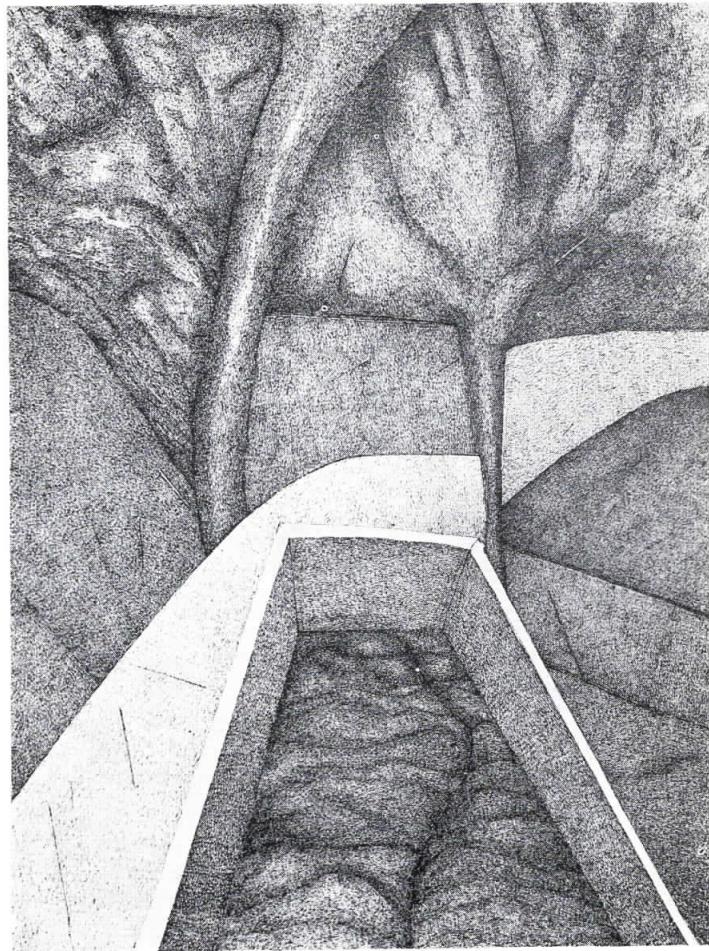
408

Времето си го направило своето II, 1980, масло,
110 x 75 см.

409

Времето си го направило своето III, 1980, масло,
110 x 75 см.

ВЕРА ЗАРИЋ

ВЕРА ЗАРИЋ

Нови Сад, Титоградска 8/V

Родена е 1948 година во Белград.

Академија за ликовни уметности и специјалка
завршила во Белград.

410

Конфигурација II, 1979, туш во боја, 100 x 70 см.

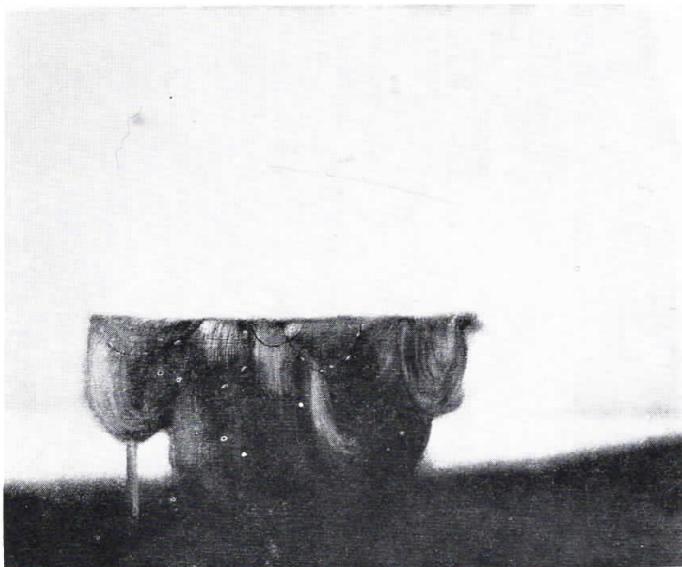
411

Чамецот на Ноe, 1980, туш во боја, 70 x 100 см.

412

Хиподром, 1979, туш во боја, 70 x 100 см.

ЗДРАВКО МАНДИЋ

МЛАДЕН МАРИНКОВ

ЗДРАВКО МАНДИЋ

Зрењанин, Булевар В. Влаховића 37/8
Роден е 1935 година во Стригов.
Академија за ликовни уметности и специјалка
завршил во Белград.

413

Мрежки, 1980, масло, 135 x 165 см.

414

Рибник, 1981, масло, 135 x 165 см.

415

Предел, 1981, масло, 135 x 165 см.

МЛАДЕН МАРИНКОВ

Нови Сад, Грчкошколска 6
Роден е 1947 година во Нови Сад.
Академија за ликовни уметности завршил во
Белград.

416

Облик, 1980, бронза, h-30 см.

417

Облик, 1980, бронза, h-30 см.

418

Облик, 1979, бронза, h-40 см.

МИЋА МИХАЈЛОВИЋ

МИЋА МИХАЈЛОВИЋ

Нови Сад, Милне Гргурове 2
Роден е 1936 година во Краљево.

419

Сексуално градилиште, 1981, масло, 130 x 160 см.

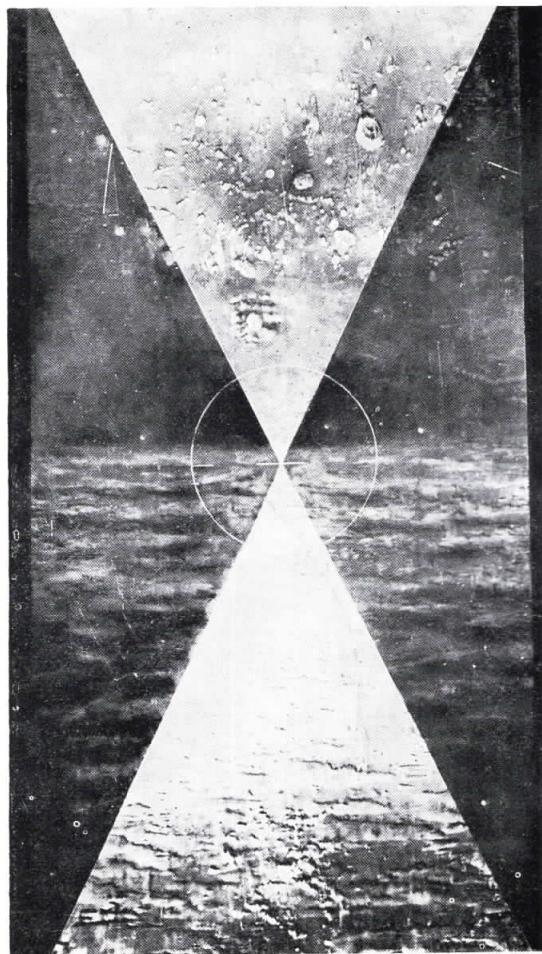
420

Нем цвркот, 1981, масло, 130 x 160 см.

421

Непознато, 1981, масло, 130 x 130 см.

РАЈКО ПЕТКОВИЋ

РАЈКО ПЕТКОВИЋ

Петроварадин, Тврѓава-Топовњача, ателје 3.
Роден е 1944 година.
Завршил Средна уметничка школа во Нови Сад.

422

Варијанта I, 1980, масло, 160 x 130 см.

423

Варијанта II, 1980, масло, 160 x 130 см.

424

Момент X, 1981, масло, 130 x 75 см.

ПЕТАР ЂУРЧИЋ

ПЕТАР ЂУРЧИЋ

Нови Сад, Титоградска 8
Роден е 1938 година во Нови Сад.
Завршил југословенска книжевност.

425

Залез-Хелголанд, 1979, бакропис-акватинта,
40 x 30 см.

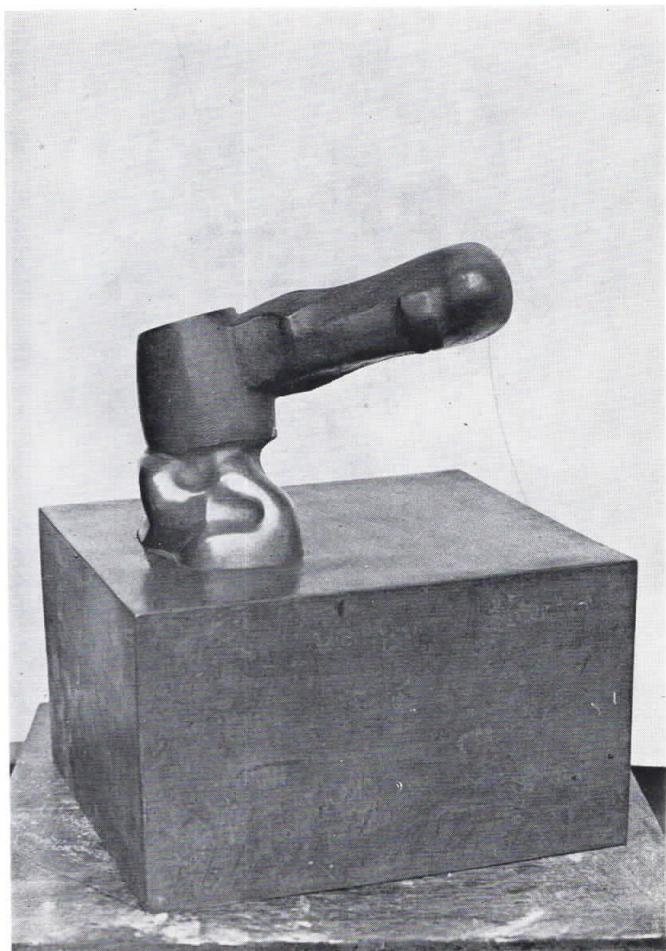
426

Виловачка рампа I, 1980, бакропис, 40 x 50 см.

427

Виловачка рампа III, 1980, бакропис, 40 x 50 см.

САВА ХАЛУГИН

САВА ХАЛУГИН

Суботица, Алеја Маршала Тито 4/14
Роден е 1946 година во Нови Књежевац.
Академија за ликовни уметности и постдипломски
студии завршил во Белград.

428

Обликован предмет, 1981, бронза.

429

Обликован предмет IV, 1981, бронза.

430

Обликован предмет VII, 1980, бронза.

ПЕТАР ШАДИ

Суботица, Петра Драпшина 1.
Роден е 1945 година во Брауншвайг СР Германија.
Завршил Академија за применета уметност.

431

Начнат леб, 1980, трибојна акватинта, 50,1 x 32,7 см.

432

Леб и зелен лимон, 1980, четворобојна акватинта,
49,8 x 35,2 см.

433

Леб и зелен лимон, 1980, четворобојна акватинта,
49,8 x 35,2 см.

Изборот на делата го извршија
УМЕТНИЧКИТЕ СОВЕТИ НА РЕПУБЛИЧКИТЕ И
ПОКРАИНСКИТЕ ДРУШТВА

Одговорен за организацијата на изложбата и
уредник на каталогот

ПАСКАЛ ГИЛЕВСКИ

Дизајн на каталогот, плакат и покани
ДИМИТАР МАЛИДАНОВ

Ликовно-графичко обликување
КОСТА БОЈАЦИЕВСКИ

Коректор
ДОБРЕ ДЕНКОВСКИ

Печатница
Графички завод „Гоце Делчев“ — Скопје
Тираж 1 000 примероци, октомври 1981 година.

